

Årsredovisning 2021

Ekobrottsmyndigheten
Swedish Economic Crime Authority

Innehåll

1. Inledning.....	5
1.1 GENERALDIREKTÖREN HAR ORDET	6
1.2 ÅRET I KORTHET	8
1.3 OM EKOBROTTSMYNDIGHETEN	12
1.4 UTVECKLING AV DEN EKONOMISKA BROTTSLIGHETEN	16
2. Resultatredovisning.....	17
2.1 PRINCIPER FÖR RESULTATREDOVISNINGEN	19
2.2 SAMMANFATTANDE ANALYS OCH BEDÖMNING	21
2.2.1 Verksamhetens resultat	21
2.2.2 Verksamhetens kostnader och intäkter.....	22
2.3 RESULTAT FÖR VERKSAMHETSOMRÅDEN	24
2.3.1 Utredning och lagföring.....	24
2.3.2 Brottsförebyggande verksamhet.....	37
2.3.3 Underrättelseverksamhet.....	40
2.4 RESULTAT FÖR SÄRSKILDA OMRÅDEN	42
2.4.1 Det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet	42
2.4.2 Finansmarknadsbrott.....	43
2.4.3 Skattebrott som grundar sig på mervärdesskatt inom EU.....	44
2.4.4 Punktskattebrott	44
2.4.5 Penningtvätt och terrorismfinansiering.....	45
2.4.6 Internationellt samarbete.....	46
2.5 ÖVRIG ÅTERRAPPORTERING	50
2.5.1 Rättslig utveckling och styrning.....	50
2.5.2 Digitaliserad verksamhetsutveckling.....	53
2.5.3 Kompetensförsörjning	54
2.6 TABELLBILAGA UTREDNING OCH LAGFÖRING	58
3. Finansiell redovisning	65
Årsredovisningens undertecknande.....	83

1. Inledning

1.1 Generaldirektören har ordet

Det gemensamma uppdraget för alla delar av myndigheten är att arbeta för att bekämpa den ekonomiska brottsligheten på det för samhället mest effektiva sättet. Utredning och lagföring utgör Ekobrottsmyndighetens huvuduppdrag. Att bedriva ett brottsförebyggande arbete och en underrättelseverksamhet är myndighetens övriga två uppdrag.

Antalet inkomna ärenden har minskat till följd av att färre ärenden om uteblivna eller försenade årsredovisningar har anmälts. För våra projektärenden ser vi minskade balanser och kortare genomströmningstider. Den positiva utveckling som kunde ses gällande antal avslutade projektärenden 2020 har fortsatt även under året, trots en ökning av inflödet med nästan 20 procent.

Fällande domar i myndighetens två stora premiepensionsärenden har inneburit att arbetet med dessa i väsentliga delar är avslutat. Det har frigjort resurser för att utreda och lagföra andra särskilt krävande ärenden, och över 60 procent fler sådana ärenden har kunnat avslutas.

Ett framgångsrikt arbete har bedrivits med att bekämpa storskaliga internationella och organiserade momsbedrägerier. Det gäller såväl i

underrättelsearbetet som i våra brottsutredningar. Momsbedrägerier med telekomprodukter har utgjort ett särskilt allvarligt problem och de senaste årens växande hantering av denna brottslighet har lett till ett flertal förundersökningar under året. Ett av de större ärendena har också resulterat i en fällande dom som vunnit laga kraft och som även uppmärksammats internationellt. De mest komplicerade ärendena fortsätter att öka. För att nå framgång i den här typen av ärenden krävs omfattande resurser, eftersom de är komplicerade att utreda och kräver utredningsåtgärder i andra länder. Det är därför glädjande att vi visar upp ett positivt resultat i vårt internationella arbete där antal ärenden från Ekobrottsmyndigheten till Eurojust ökar. De internationella samarbetena har även tillgängliggjort bevismaterial som varit bidragande till utredningar av grova ekobrott.

Även det här året har präglats av covid-19. Verksamheten har behövt förhålla sig till de begränsningar som pandemin inneburit och fortsatt att utveckla arbetssätt och rutiner utifrån det. De olika yrkesgrupperna inom myndigheten har behövt anpassa sina arbetssätt utifrån den uppkomna situationen med distansarbete. I vissa

"Samarbetet mellan Ekobrottsmyndighetens olika yrkesgrupper och verksamhetsdelar är vår största styrka."

delar av det operativa arbetet har den digitala omställningen vid förhör, strafförelägganden och domstolsförhandlingar till och med gett upphov till effektivitetsvinster. Samtidigt har fysiska utbildningar behövt ställas in och det dagliga erfarenhetsutbytet tappats.

Vi befinner oss i ett utvecklingsstadium vad gäller det brottsförebyggande arbetet. Viktiga steg har tagits med att öka det systematiska och långsiktiga arbetet med dessa frågor. Fler brottsförebyggande specialister har tillsatts för att stärka det regionala förebyggande arbetet runtom i landet genom att stötta bl. a. myndigheter, kommuner och branschorganisationer i deras arbete mot den ekonomiska brottsligheten. Arbetet med att stärka den interna informationsöverföringen mellan myndighetens olika verksamhetsdelar i brottsförebyggande syfte har påbörjats och kommer att fortsätta att utvecklas kommande år. Det ligger helt i linje med myndighetens mål i den strategiska inriktningen 2020–2025.

Ekobrottsmyndigheten har under året varit föremål för granskning av Riksrevisionen avseende arbetet mot den organiserade ekonomiska brottsligheten under åren 2015–2020. Att granskas

av en extern part är värdefullt och bidrar till myndighetens utvecklingsarbete.

Att utveckla vår arbetsmiljö och säkerställa att vi har rätt förutsättningar för ett gott medarbetarskap och ledarskap är angeläget. Vi har genomfört insatser för att stärka skyddsombudens roll och attrahera fler sökande inom vissa yrkeskategorier. En medarbetarundersökning har också genomförts under slutet av året som kommer att utgöra ett viktigt och värdefullt underlag för det fortsatta arbetsmiljöarbetet.

Samarbetet mellan Ekobrottsmyndighetens olika yrkesgrupper och verksamhetsdelar är vår största styrka. Det är genom det och vår samverkan med andra myndigheter som vi gör skillnad. Avslutningsvis vill jag rikta ett stort tack till alla medarbetare som ställt om och anpassat sig på ett föredömligt sätt under pandemin så att vår viktiga verksamhet har kunnat fortgå.

Monica Rodrigo
Generaldirektör

1.2 Året i korthet

Januari

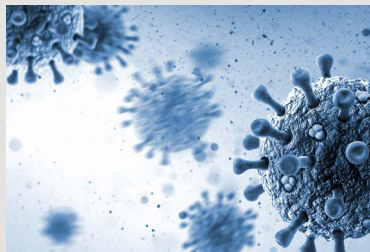

I en omfattande bedrägerihärva mot den statliga lönegarantin åtalas 47 personer, varav 41 personer döms för delaktighet. Ofta upptäcks denna brottslighet av myndigheten i samband med en utredning om bokföringsbrott.

Mars

Årsresultatet av det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet som Ekobrottsmyndigheten deltar i presenteras. 282 åtalade, 145 fängelsedömda och 349 års utdömd fängelse – det är några av resultaten från arbetet. Det är den högsta lagföringen hittills i arbetet mot den organiserade brottsligheten sedan samarbetet började 2009.

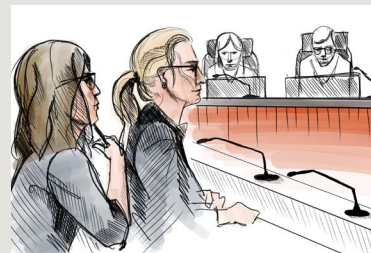
Det första åtalet någonsin om bedrägeri med det statliga stödet om korttidspermittering väcks mot en företagare inom transportbranschen.

I den andra delen av det stora premiepensionsmålet rörande Falcon Funds döms två personer för ekonomisk brottslighet vid tingsrätten. Påföljden bestäms, med beaktande av den påföljd som dömts ut i det första målet, till fängelse i nio månader. Den andra tilltalade döms till fängelse i fem år och sex månader för grovt penningtvättsbrott.

April

Åtal väcks mot sex personer i ett ärende om misstänkta grova insiderbrott. Bland de åtalade finns en bankanställd. Tingsrätten dömer de två huvudmisstänkta i målet till fängelse i två år för flera fall av grova insiderbrott. Två personer döms till villkorlig dom och samhällstjänst. Två personer frikänns helt.

Maj

Hovrätten skärper tingsrättens dom från 2020 i det så kallade 24Money-målet. De två huvudmännens fängelsestraff höjs med två år och hovrätten dömer som mest tre år och sex månader. Brottet var upplagt som ett så kallat Ponzi-bedrägeri och har drabbat tusentals småsparare.

I ett myndighetsgemensamt ärende mot organiserad brottslighet döms tre personer till fleråriga fängelsestraff för att ha använt 30 miljoner i kontanter för att avlöna svart arbetskraft. När det gäller arbetslivskriminalitet är brottsligheten ofta svårt att upptäcka. Ett framgångsrikt arbete förutsätter ofta att myndigheter samverkar.

I ett ärende om misstänkt grovt omställningsstödsbrott väcks åtal mot en företrädare för ett bolag som driver lägenhetshotell. Företrädaren ska ha sökt omställningsstöd om ca 1,7 miljoner kronor på felaktiga grunder och bolagets revisor skrivit osanna intyg om bolagets omsättning.

Juni

I ett ärende om misstänkt grova insiderbrott väcks åtal mot elva personer, däribland två ledningsrepresentanter i ett fastighetsbolag. Den misstänkta brottsligheten har skett inför ett bolags vinstvarning i januari 2020. De två ledningspersonerna åtalas dessutom för insiderbrott och obehörigt röjande av insiderinformation vid andra tillfällen.

Juli

Hovrätten ändrar tingsrättens friande dom från januari 2020 i ärendet som rör det tidigare pensionsbolaget Allra. De fyra åtalade döms till mellan fyra och sex års fängelse. Hovrätten beslutar även om skadestånd och näringsförbud.

Oktober

I ett punktskatteärende dömer hovrätten fyra personer till ansvar i olika mån för bl.a. grovt skattebrott och grov olovlig befattning med punktskattepliktiga varor till högst fängelse i 2 år 9 månader. De har på olika sätt bidragit i ett brottsupplägg avseende tillverkning av ca 2,9 ton vattenpipstobak. Brottsligheten har motsvarat omkring 5,6 miljoner kronor i undandragen skatt. Skattebrott vid tillverkning av vattenpipstobak bedöms ha ökat i Sverige på senare år.

Ekobrottsmyndigheten publicerar en lägesbild av den ekonomiska brottsligheten i Sverige. Lägesbilden visar bl.a. att den organiserade ekonomiska brottsligheten är sannolikt integrerade med den organiserade brottsligheten i stort. Den tekniska utvecklingen skapar ökade möjligheter att undvika upptäckt under planering och genomförande av ekonomiska brott.

Den myndighetsgemensamma lägesbilden mot organiserad brottslighet 2021 presenteras vid en pressträff på Polismyndigheten. Ekobrottsmyndighetens polischef medverkar tillsammans med företrädare för Försäkringskassan, Polismyndigheten och Skatteverket. Lägesbilden visar bl.a. att kriminella allt oftare startar företag för att kunna utnyttja de svenska välfärdssystemen för ekonomisk vinning.

I en bedrägerihärva med internationella förgreningar fälls de åtalade för omfattande momsbedrägerier med telekomprodukter. För att undvika att redovisa utgående moms har gärningsmännen använt en avancerad konstruktion av fiktiv mothandel med bl.a. mobiltelefoner och det har resulterat i ett skatteundandragande på 190 miljoner kronor.

Åtal väcks mot två personer för grov förskingring och grovt bokföringsbrott med koppling till en skola. Med hjälp av osanna fakturor har ca 13 miljoner kronor av den kommunala skolpengen som skolan mottagit i stället skickats till bl.a. organisationer i Somalia.

November

Ekobrottsmyndigheten deltar i en större myndighetsgemensam informationskampanj mot arbetslivskriminalitet i syfte att öka allmänhetens kunskap och påverka attityden till arbetslivskriminalitet.

Tingsrätten prövar ett ärende om misstänkta brott mot utlänningslagen. Ärendet rör företrädare för ett byggbolag som misstänks ha satt i system att anställa människor från tredje land som antingen saknar rätt att vistas i Sverige eller som saknar arbetstillstånd. Upplägget, att utnyttja billig arbetskraft och därigenom skaffa sig en fördel i upphandlingar, är ett exempel på arbetslivskriminalitet. Den friande domen överklagas av åklagaren.

December

I målet om fusk med högskoleprovet fastställer hovrätten i huvudsak tingsrättens fällande dom mot de tre huvudmännen.

I Östersundsmålet med kopplingar till en fotbollsklubb ändrar hovrätten tingsrättens fällande dom genom att fria samtliga tilltalade.

Ekobrottsmyndigheten lanserar en rapporteringskanal på webben för att möjliggöra för externa visselblåsare att rapportera om missförhållanden avseende EU:s finansiella intressen i Sverige. Den särskilda rapporteringskanalen är till för personer som uppmärksammat ett missförhållande i ett arbetsrelaterat sammanhang.

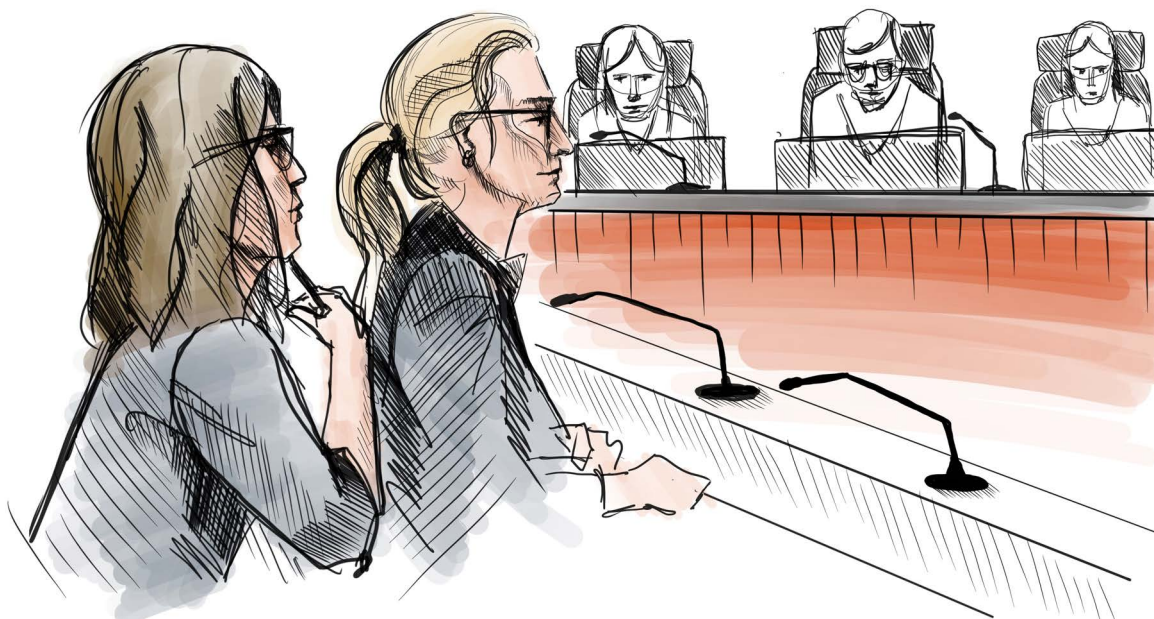
1.3 Om Ekobrottsmyndigheten

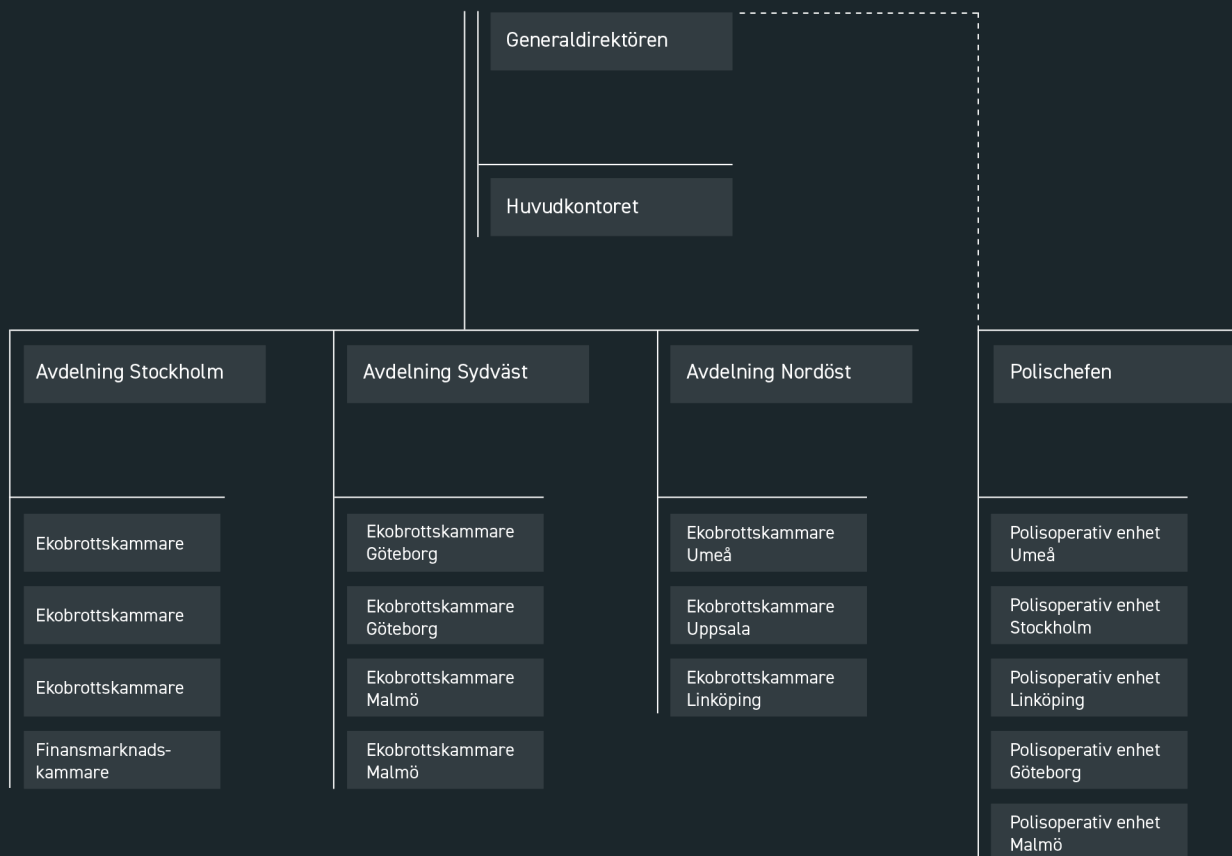
1.3.1 Uppdrag

Det övergripande målet för rättsväsendet är den enskildes rättstrygghet och rättssäkerhet och för kriminalpolitiken att minska brottsligheten och att öka människors trygghet. Ekobrottsmyndigheten är en åklagarmyndighet som bidrar till detta genom att bekämpa ekonomisk brottslighet. Myndigheten utreder och lagför ekonomiska brott, bedriver brottsförebyggande arbete samt underrättelseverksamhet.

Av förordningen (2015:744) med instruktion för Ekobrottsmyndigheten framgår att myndighetens uppdrag är att:

- ansvara för bekämpning av ekonomisk brottslighet,
- se till att personer som begår ekonomiska brott blir föremål för brottsutredning och lagföring,
- arbeta för att begränsa vinsterna av brott och brottslig verksamhet,
- tillämpa ett jämställdhetsperspektiv i utförandet av sina uppgifter, och
- delta i det myndighetsgemensamma arbetet mot den grova och ekonomiska brottsligheten,
- bedriva brottsförebyggande arbete som avser ekonomisk brottslighet. I uppdraget ingår att lämna information om den brottsligheten till andra myndigheter samt till kommuner, näringsliv, organisationer och allmänheten,
- följa och analysera utvecklingen och rättstillämpningen när det gäller ekonomisk brottslighet och utarbeta förslag på åtgärder samt samordna åtgärder mot ekonomisk brottslighet,
- ansvara för samordningen av de nationella åtgärderna mot bedrägerier, missbruk och annan oegentlig och ineffektiv hantering och användning av EU-relaterade medel i Sverige, och
- se till att möjligheterna till internationellt samarbete i brottsbekämpningen används samt bidra till internationellt bistånd och internationell fredsfrämjande verksamhet.

1.3.2 Organisation

Ekobrottsmyndigheten utgör tillsammans med Åklagarmyndigheten det svenska åklagarväsendet. Myndigheten leds av en generaldirektör. Vid myndigheten finns ett insynsråd med uppgift att utöva insyn och ge myndighetschefen råd. Ledamöterna utses av regeringen och ordförande för rådet är generaldirektören.

På Ekobrottsmyndigheten arbetar personer med olika specialistkunskaper som exempelvis åklagare, poliser, ekobrottsutredare, ekorevisorer, analytiker och it-forensiker. Den operativa verksamheten består av tio ekobrottskamrar och en finansmarknads-kammare som bedriver utrednings- och lagföringsverksamhet samt fem polisoperativa enheter som bedriver underrättelse- och spaningsverksamhet och även ansvarar för den centrala funktionen för hemliga tvångsmedel.

Utredning och lagföring bedrivs vid tre avdelningar.

- Avdelning Nordöst som innefattar kamrarna i Umeå med en enhet i Sundsvall, Uppsala och Linköping med en enhet i Örebro,

- Avdelning Stockholm som omfattar kamrarna i Stockholm och finansmarknads-kammaren, samt
- Avdelning Sydväst som innefattar kamrarna i Göteborg och Malmö.

De polisoperativa enheterna är placerade i Umeå, Stockholm, Linköping, Göteborg och Malmö. Poliser som tjänstgör vid myndigheten är anställda av Polismyndigheten och placerade vid Ekobrottskansliet som leds av en polischef.

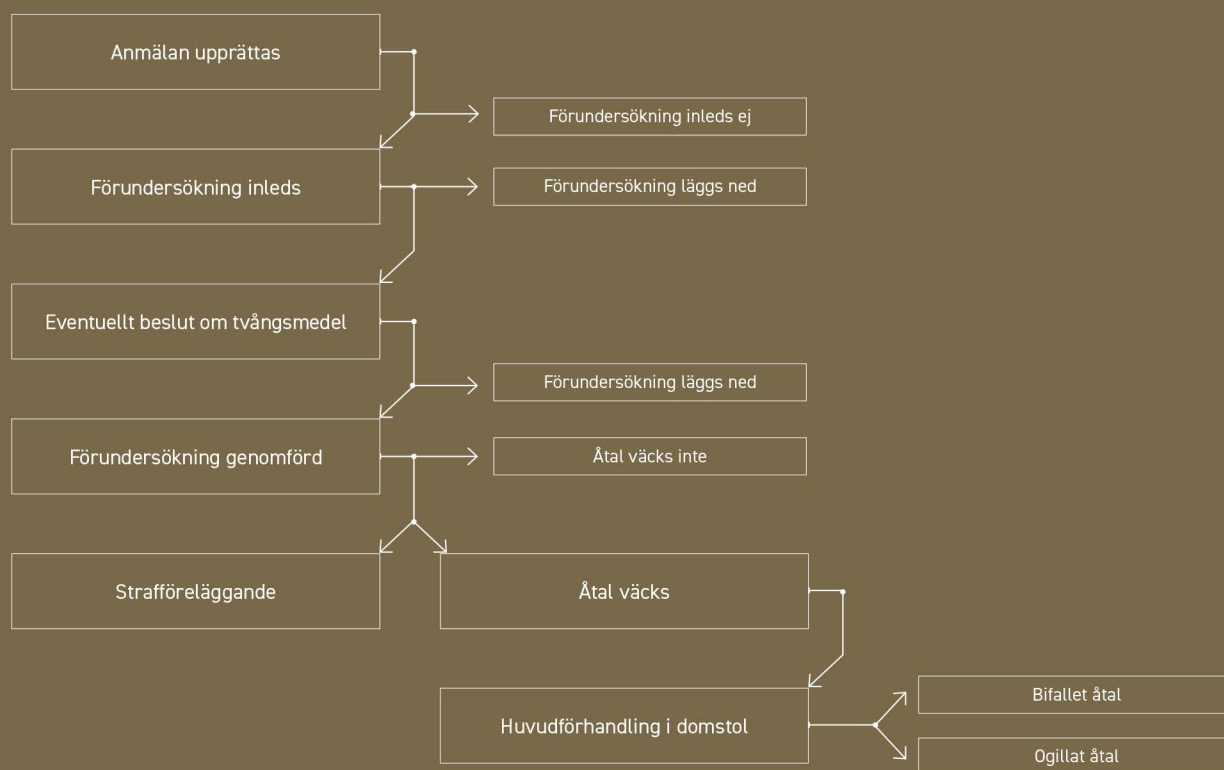
Ekobrottsmyndighetens huvudkontor finns i Stockholm. Huvudkontoret biträder generaldirektören i ledning, planering och uppföljning av myndighetens verksamhet samt ger råd och stöd till kamrarna och de polisoperativa enheterna. Vid huvudkontoret finns en stabsenhet, en rättsenhet, en ekonomienhet, en HR-enhet, en enhet för kommunikation och brottsförebyggande arbete och en digitaliseringsenhet samt överåklagarens kansli, avdelningschefernas kansli och ekobrottskansliet. Generaldirektören tillsammans med cheferna för enheter och kanslier på huvudkontoret utgör myndighetens ledningsgrupp.

1.3.3 Brottskategorier

Ekonomisk brottslighet är ett samlingsbegrepp för olika typer av brott. Ekobrottsmyndigheten utreder och lagför följande brott:

- **Brott mot borgenärer** m.m. II kap. brottsbalken.
Exempel: bokföringsbrott och oredlighet mot borgenär.
- **Brott mot skattebrottslagen**
Exempel: skattebrott och försvårande av skattekontroll.
- **Brott mot aktiebolagslagen**
Exempel: brott som omfattar överträdelse av låneförbudet och de s.k. målvaktsbestämmelserna.
- **Brott mot lagen om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden**
Exempel: insiderbrott och marknadsmanipulation.
- **Brott mot lagen om ingripande mot marknadsmissbruk vid handel med grossistenergi produkter**
Exempel: insiderbrott och otillbörlig marknadspåverkan.
- **Brott mot lagen om omställningsstöd**
Exempel: omställningsstödsbrott och vårdslöst omställningsstödsbrott.
- **Brott mot EU:s finansiella intressen**
Exempel: bedrägerier rörande EU:s finansiella intressen och subventionsmissbruk.
- **Annan brottslighet med särskilda krav på kännedom om finansiella förhållanden, näringslivsförhållanden, skatterätt eller liknande.**
Exempel: bedrägeri, förskingring, trolöshet mot huvudman, mutbrott och penningtvättsbrott.

1.3.4 Från anmälan till rättegång

En anmälan om misstänkt brott kan komma in till Ekobrottsmyndigheten från en annan myndighet t.ex. Skatteverket, konkursförvaltare, underrättelseverksamheten eller allmänheten. När en anmälan görs ska förundersökning inledas av åklagare om det finns anledning anta att brott som hör under allmänt åtal har begåtts. Förundersökningen ska kartlägga om ett brott har begåtts, vem som kan vara skyldig till brottet och vilken bevisning som finns. En viktig del av förundersökningen är att spåra och ta tillbaka brottvinster. Under förundersökningen vidtas utredningsåtgärder av bl.a. polisiära och civila utredare vid Ekobrottsmyndigheten eller Skatteverkets skattebrottsenhet under ledning av förundersökningsledaren som är åklagare.

Förundersökningsledaren kan fatta en rad beslut under förundersökningen om t.ex. tvångsmedel, såsom anhållande eller beslag, och också ge direktiv om vilka utredningsåtgärder i övrigt som ska vidtas. Ibland finns det anledning för åklagaren att hos domstolen ansöka om hemliga tvångsmedel som t.ex. hemlig avlyssning av kommunikation. Det kan bli aktuellt vid de allvarigaste brotten. Vilka åtgärder som vidtas under förundersökningen beror på hur grov och komplicerad den misstänkta brottsligheten är. Mindre allvarliga brott utreds relativt snabbt genom bl.a. förhör med misstänkta och vittnen samt granskning av handlingar. Internationella kopplingar kan göra att utredningen försvåras och tar längre tid. En förundersökning avslutas med att åklagaren beslutar om att väcka åtal eller utfärda ett strafföreläggande alternativt lägger ned förundersökningen, om det inte längre finns anledning att fullfölja den. Om åtal väcks prövas målet i en tingsrätt. Om brottet har erkänts och inte är så allvarligt, kan åklagaren utfärda ett strafföreläggande i stället för att väcka åtal. Ett strafföreläggande ersätter en dom och kan avse böter eller villkorlig dom, i förening med böter.

NYCKELTAL 2021

Antal inkomna ärenden: **7 473**

Antal avslutade ärenden: **7 699**

Antal lagförda personer: **2 092**

Genomsnittlig utredningstid i dagar: **243**

1.4 Utveckling av den ekonomiska brottsligheten

Den ekonomiska brottsligheten utgör ett allvarligt samhällsproblem. Under det senaste året har Ekobrottsmyndigheten hanterat flera ärenden där huvudmännen bedöms ha tillskansat sig miljardbelopp från offentliga medel eller i undandragen skatt. Bland dessa ärenden finns brott relaterade till pensionssystemet och storskaliga internationellt organiserade momsbedrägerier. Myndigheten motverkar även ekonomisk brottslighet inom den organiserade brottsligheten som på flera plan är integrerade med varandra. Vinster från ekonomisk brottslighet återinvesteras i annan organiserad brottslighet och utgör därmed en viktig del i kriminella aktörers verksamhet.

Fyra fenomen har uppmärksammats när det gäller utvecklingen av organiserad ekonomisk brottslighet det senaste året i Sverige. Det första fenomenet är att det finns parallella finansiella system i form av olagliga nätverk för kontanthantering som inte fångas upp i rapporteringssystemen mot penningtvätt, och som omsätter miljardbelopp. Även Europol:s rapport Socta 2021¹ som beskriver utvecklingen av allvarlig organiserad brottslighet i Europa, har uppmärksammat att omfattningen av penningtvätt i Europa tidigare har underskattats. Europol har identifierat att det även i övriga Europa finns omfattande penningtvättnätverk som utgör parallella finansiella system och som rundar de mekanismer som finns för att upptäcka penningtvätt. Penningtvättnätverken samverkar både nationellt och internationellt.

Det andra fenomenet är att arbetslivskriminalitet har ökat i omfattning. Centralt för brottsuppläggen är innehavet av företag, som möjliggör utnyttjande av arbetskraft och identiteter. Ekobrottsmyndighetens ärenden inom arbetslivskriminaliteten ger en bild av organiserad ekonomisk brottslighet med kopplingar till kriminella grupperingar både i Sverige och utomlands. Ärendena har visat på ett omfattande utnyttjande av välfärdssystemen genom bedrägerier med lönegarantier, arbetslöshetsersättningar och sjukersättningar. En förklaring till utvecklingen är förändringar avseende utbud och efterfrågan av lågkvalificerad arbetskraft. Det finns tecken på att brottsområdet har förändrats genom ett ökat

brottsligt utnyttjande av registrerad arbetskraft med identitetmissbruk och handel med arbetstillstånd i fokus.

Av årets arbete framgår också ett tredje fenomen, nämligen att organiserad brottslighet i stor utsträckning använder sig av legitima bolagsfasader. Det har även avspeglats i Ekobrottsmyndighetens arbete i det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet. Kriminella aktörer blandar legitim verksamhet med brottslig för att på så sätt undgå upptäckt. Företagsformen ger också möjligheter till stora brottsvinster, bl.a. genom bedrägerier mot välfärdssystemen. Dessa brott har låg upptäcktsrisk och låga straffsatser. Genom att etablera bolag kan kriminella skapa en legal fasad för att tvätta pengar från annan kriminell verksamhet. Det handlar också om att skapa eller stärka inflytande i sitt geografiska närområde genom att erbjuda inkomster i form av skenanställningar och svartjobb till personer, som i många fall befinner sig i en beroendeställning.

Det fjärde fenomenet är den fortsatt ökade internationaliseringen av organiserad brottslighet. Majoriteten av de organiserade brottsnätverken består av ett flertal nationaliteter och är verksamma i flera länder. På Ekobrottsmyndigheten har internationaliseringen visat sig i hanteringen av brottsvinster, användningen av utländska målvakter och företag, utnyttjandet av utländsk arbetskraft samt av att brotten i vissa fall har varit styrda och organiserade av internationella brottsnätverk. Kontrollen och lagstiftningen är i huvudsak nationell, medan den ekonomiska brottsligheten i allt högre grad är gränsöverskridande. Detta är förhållanden som utnyttjas av den organiserade brottsligheten.

1. Europol (2021). EU SOCTA 2021 Report.

2. Resultatredovisning

2.1 Principer för resultatredovisningen

2.1.1 Resultatredovisningens disposition

Ekobrottsmyndighetens resultat redovisas i fyra avsnitt:

- Sammanfattande analys och bedömning.
- Resultat för verksamhetsområden.
- Resultat för särskilda områden.
- Övrig återrapportering.

En sammanfattande analys och bedömning av myndighetens resultat görs inledningsvis i resultatredovisningen. Därefter följer ett avsnitt där resultatet inom de tre verksamhetsområdena redovisas: utredning och lagföring, brottsförebyggande verksamhet och underrättelseverksamhet. I efterföljande avsnitt redovisas arbete och resultat inom några särskilda områden som berör alla tre verksamhetsområdena samt det internationella samarbetet. Dessa resultatområden har sin utgångspunkt i EU:s och Sveriges prioriteringar när det gäller bekämpningen av grov och gränsöverskridande brottslighet samt Ekobrottsmyndighetens prioriteringar nationellt. I det sista avsnittet görs en redogörelse av övriga resultat i förhållande till de uppgifter myndigheten har enligt instruktionen och regleringsbrevet.

2.1.2 Statistik

Ekobrottsmyndighetens ärendehanteringssystem för den brottsutredande verksamheten heter Cåbra. Statistiken hämtas från myndighetens statistikdatalager Cåsa, som i sin tur hämtar uppgifterna från Cåbra.

En brottsanmälan kommer in till myndigheten från framförallt konkursförvaltare, Skatteverket och allmänheten. Den kan också komma från andra myndigheter eller vara en anmälan från underrättelseverksamheten. För varje misstänkt finns det en misstanke om visst brott, dvs. brottsmisstanke. En misstänkt person kan endast förekomma i ett brott med en brottsmisstanke. Om en person är misstänkt för flera brott skapas en brottsmisstanke för varje brott som han eller hon förekommer i. Registrering av brott och brottsmisstankar görs enligt Brottsförebyggande rådets Riktlinjer för antalsräkning av brott.

Den individbaserade statistiken som ingår i resultatredovisningen är uppdelad efter kön. Den rör brottsmisstankar, misstänkta, lagföring, avslutade tvångsmedelsbeslut om häktning och avslutade tvångsmedelsbeslut om häktning med restriktioner. För myndighetens personal redovisas antalet anställda och sjukfrånvaro uppdelade på kön.

Mer detaljerade tabeller finns i tabellbilaga sist i resultatredovisningen. I tabeller och diagram har avrundningar gjorts enligt standard, vilket kan innebära att procentandelar inte alltid summerar till 100 procent.

2.1.3 Förändringar under året

Bolagsverket har som ett led i sin brottsförebyggande verksamhet börjat anmäla försenade eller uteblivna årsredovisningar till Ekobrottsmyndigheten, vilket i sin tur genom förändrade rutiner minskat registreringen av sådana anmälningar från allmänheten. Bolagsverket är valbar som anmälare i Cåbra sedan slutet på mars.

Under 2020 gjordes förändringar i Cåbra för att förbättra uppföljningen av yrkanden när det gäller brottsutbyte. Det innebär att från och med årsskiftet tas statistiken avseende antal framställda tillgångsinriktade yrkanden ut från Cåsa istället för att hämtas från manuella uppföljningar. Samverkansåtgärder mellan Ekobrottsmyndigheten och andra myndigheter följs inte längre upp p.g.a. att kvaliteten i dessa uppgifter har varit för låg.

Tidigare år har ärendetypen Övriga ärenden redovisats. En genomgång av dessa ärenden har gjorts under året. Genomgången har visat att det har varit fråga om felregistrering. Omregistreringen har lett till kraftig minskning av antalet och kategorin redovisas därför inte längre. Summan av ärendetyperna stämmer följaktligen inte alltid helt med den totala summan då enstaka ärenden kategoriserade som Övriga ärenden kan förekomma. Övriga ärenden redovisas endast i tabellbilagan.

Statistiken avseende häktningar och häktningar med restriktioner tas inte längre ut från Cåbra, utan från Kriminalvårdens statistikdatabas, och där har siffrorna från 2019 och 2020 uppdaterats.

Under året har en rad större förändringar genomförts i underrättelseverksamhetens IT-miljö

och informationsförsörjning, vilket beskrivs närmare under avsnittet Underrättelseverksamhet. Tidigare har även ärenden som anmälts från underrättelseverksamheten till kamrarna redovisats i samband med verksamhetsområdet. Nu redovisas de i stället som inkommande anmälningar till utredning och lagföring.

2.1.4 Resultatindikatorer och bedömning av resultatet

Ekobrottsmyndigheten redovisar resultat och gör analyser och bedömningar, i enlighet med kraven i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, med utgångspunkt från myndighetens uppdrag enligt instruktionen samt de mål och krav som regeringen anger i regleringsbrev eller annat beslut. Resultaten avser det senaste året och jämförs med motsvarande resultat från minst de två föregående åren. Som grund för redovisningen av resultat har myndigheten bedömt att de viktigaste resultatindikatorerna inom utredning och lagföring är: lagförda personer, lagförda brottsmisstankar och avslutade ärenden samt framställda yrkanden och utdömda brottsvinster. Effektiviteten i ärendehantering redovisas med hjälp av ärendebalanser, genomströmningstider och styckkostnader. För underrättelseverksamheten

redovisas antal ärenden som överlämnats till andra myndigheter för åtgärder. När det gäller den brottförebyggande verksamheten redovisas åtgärder som genomförts under året samt kvalitativa bedömningar.

2.1.5 Styckkostnader

Enligt 3 kap. 1 § i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska antalet och styckkostnaden redovisas för handläggningen av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden. Styckkostnaderna redovisas för utredning och lagföring. En redovisning görs även för hur styckkostnaden ser ut nedbrutet på Ekobrottsmyndighetens indelning av ärendetyper; mängdärenden, projektärenden och särskilt krävande ärenden. I ekonomisystemet redovisas kostnaden separat för handläggningen av mängdärenden. Resterande kostnad fördelas på projektärenden respektive särskilt krävande ärenden genom att tidredovisning genomförts under oktober månad. I kostnaden ingår myndighetens gemensamma kostnader (OH-kostnader).

Styckkostnaderna redovisas inte för brottförebyggande verksamhet och underrättelseverksamhet, eftersom dessa inte omfattar handläggning av ärenden.

2.2 Sammanfattande analys och bedömning

2.2.1 Verksamhetens resultat

Året har kännetecknats av färre nya ärenden och som en följd minskande arbetsbalanser. Genomströmningstiderna har kunnat hållas oförändrade, trots pandemirestriktioner som torde ha gett sämre förutsättningar för utredning. För den största gruppen ärenden, projektärenden, fortsätter genomströmningstiden att minska. Även äldre ärenden har kunnat avslutas. Av de mer resurskrävande ärendena har betydligt fler kunnat avslutas genom beslut. Antalet personer som lagförs av Ekobrottsmyndigheten varierar endast lite mellan åren. Arbetet för att begränsa vinster av brott håller god fart. Ca 46 miljoner kronor i tillgångsinriktade yrkanden har bifallits i domstol under året. Sammantaget bedöms utredning och lagföring väsentligt ha bidragit till att bekämpa den ekonomiska brottsligheten.

Med färre nyregistrerade ärenden minskar också antalet som kan avslutas. För de mest resurskrävande ärendena har tiden fram till beslut blivit allt längre och även antalet ärenden i balans har ökat. Antalet brottsmisstankar som lagförts har minskat när antalet avslutade ärenden minskat.

Under flera år har antalet anmälningar om misstänkta brott till Ekobrottsmyndigheten varierat kraftigt. De stora variationerna gäller framförallt anmälningar från allmänheten om försenade eller uteblivna årsredovisningar. När det gäller dessa mängdärenden har myndigheten en väl fungerande ordning för att hantera dem effektivt. Den stora mängden anmälda årsredovisningsärenden har vid tidigare tillfällen dock varit en utmaning att hantera.

Under det gångna året har anmälningarna från allmänheten avseende dessa årsredovisningsärenden minskat väsentligt. Nästan 2 000 färre ärenden om försenade eller uteblivna årsredovisningar har registrerats. En förskjutning har därmed skett av vilken typ av ärenden som myndigheten hanterar mot mer utredningskrävande sådana.

Ett minskat inflöde ger färre ärenden under utredning, dvs. i arbetsbalans. Utvecklingen har inte varit lika positiv för de mer utredningskrävande ärendena där balanserna ökat, vilket kan vara en covid-effekt. De särskilt krävande ärendena kräver bl.a. mer samarbete, ofta internationella kontakter, fler och mer komplicerade förhör på plats och fler tillslag.

Myndigheten har numera även i uppdrag att utreda misstänkta brott i samband med de statliga omställningsstöden. Sedan stöden infördes har det skett en stadig ökning av inflödet av dessa ärenden och 70 förundersökningar pågår.

Den positiva utvecklingen gällande antal avslutade projektärenden har fortsatt och en ökning har skett med 19 procent. För särskilt krävande ärenden har mer än 60 procent fler ärenden kunnat avslutas. Dessa ärendetyper kräver väsentligt större arbetsinsats än mängdärendena varför utvecklingen är särskilt positiv. Möjligen har de begränsningar som pandemin medfört avseende resor, kompetensinsatser och konferenser inneburit att mer tid har funnits för arbetet med ärendena. Totalt har antalet avslutade ärenden visserligen minskat, men det förklaras framför allt av det låga antalet inkomna årsredovisningsärenden.

Ärenden och brottsmisstankar som är mer komplicerade att utreda, de särskilt krävande ärendena, blir allt fler. Samtidigt har 140 fler sådana ärenden avslutats under året. Men arbetsbalanserna ökar för dessa ärenden och de tar längre tid att utreda till följd av ökad komplexitet och ofta internationella kopplingar. Här ska framhållas att utredningarna torde ha brottsförebyggande effekter, dvs. inte bara i form av lagföring.

Internationella momsbedrägerier med telekomprodukter utgör ett särskilt allvarligt problem i samhället, eftersom de genererar stora skattebortfall. Utredningarna av dem har fortsatt att ta betydande resurser i anspråk då ett stort antal anmälningar har inkommit och utredningar bedrivits. Det gäller även i underrättelseverksamheten. Ärendena kräver ofta omfattande internationella kontakter.

Utvecklingen av den brottsförebyggande verksamheten som inleddes 2019 har resulterat i ett mer systematiskt arbete som har tydligare inriktats mot områden där det bedöms ha bäst långsiktig effekt. Insatser har gjorts mot fler brottsområden, såsom välfärdsbrottslighet och fokus har riktats mot att uppmärksamma privata och offentliga aktörer om behovet att förbättra sina tillsyns- och kontrollsystem. Flera regionala och nationella projekt har kunnat bedrivas med andra myndigheter och regioner samt branschorganisationer, vilket bedöms ha bidragit till en minskning av den ekonomiska

brottsligheten. Fokus på brottsförebyggande frågor har ökat i samhället och statliga myndigheter lägger allt mer resurser på dem och det är positivt. För Ekobrottsmyndigheten är det emellertid en utmaning att med begränsad resurs på ett så effektivt sätt som möjligt möta den ständigt ökade efterfrågan på samarbete. Sammantaget bedömer myndigheten att den brottsförebyggande verksamheten har utvecklats positivt under året.

Underrättelseverksamheten bedöms ha bidragit positivt till resultatet främst inom de prioriterade brottsområdena och i det myndighetsgemensamma arbetet mot den organiserade brottsligheten. Resultatet består i överlämnade brottsanmälningar och produkter till andra myndigheter för administrativa åtgärder. Underrättelseverksamheten gör även insatser där anmälan sen upprättas av annan underrättelsefunktion eller av Skatteverket. Underrättelseinformation delas ofta muntligt, vilket är svårt att mäta kvantitativt, men mycket värdefullt för att nå personer högt upp i den kriminella hierarkin.

Myndigheten har fortsatt sitt arbete för att begränsa vinster av brott och brottslig verksamhet. Antalet yrkanden och bifallna yrkanden har ökat vilket är positivt. Det totala beloppet har däremot minskat. Beloppen kan variera över tid beroende på att förra året yrkades och bifölls ett rekordstort belopp utifrån ett premiepensionsärende. Yrkanden om företagsbot är vanligast vid bokföringsbrott och särskilt vid försenade eller uteblivna årsredovisningar och bedöms ligga på ungefär samma nivå som föregående år. Det sammantagna beloppet har ökat flerfaldigt och är ett positivt resultat med tanke på det minskande antalet årsredovisningsärenden.

Kostnaden för att hantera brottsmisstankar har stigit som ett resultat av det totalt minskande

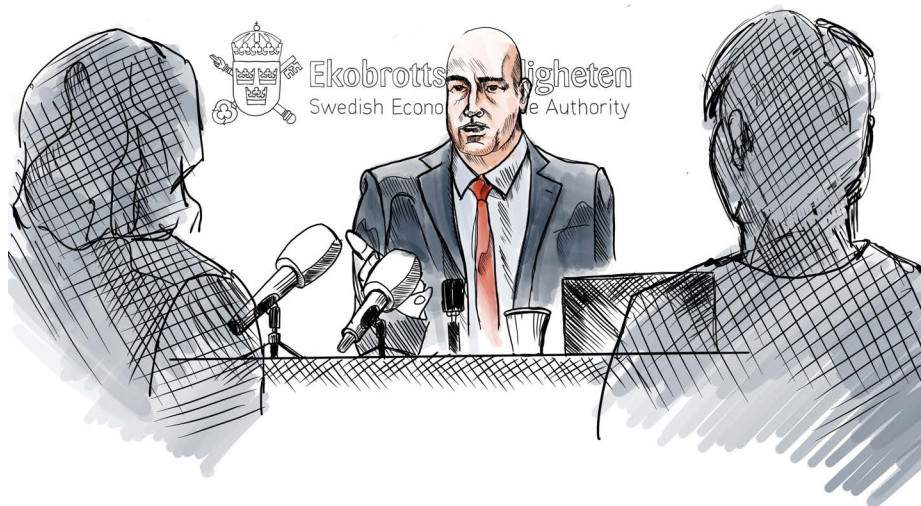
antalet ärenden, främst för mängdärenden, där årsredovisningsärenden utgör den största delen. Ökningen av styckkostnaden för projektärenden och särskilt krävande ärenden har kunnat begränsas.

2.2.2 Verksamhetens kostnader och intäkter

Ekobrottsmyndighetens verksamhetskostnader uppgår till 783,9 miljoner kronor vilket är en ökning med 37,6 miljoner kronor (5 procent). Den brottsförebyggande verksamhetens kostnader har ökat och förklaras av att en satsning gjorts på området genom att fler tjänster tillsatts. Övriga verksamhetsområden redovisar endast en marginell procentuell förändring i deras andel av kostnaderna.

Den totala ökningen för hela myndigheten förklaras av ökade lönekostnader med 26,6 miljoner kronor som består av ökade premiepensionskostnader, lönerevision och av ökad semesterlöneskuld samt ett ökat antal årsarbetskrafter till följd av nyanställningar under förra året som fått helårseffekt. Kostnaden för polislöner har ökat med 4,3 miljoner kronor, där ingår en engångslöneutbetalning från Polismyndigheten och ökat antal årsarbetskrafter som fått helårseffekt. Därutöver har övriga driftskostnader, lokalkostnader och avskrivningar ökat med totalt 6,7 miljoner kronor.

Sedan 2020 redovisar myndigheten direkt hänförliga OH-kostnader till aktuellt verksamhetsområde. Det avser dels interna utbildningskostnader, dels kostnader för avdelningschefernas kansli och ekobrottskansliet som fördelas proportionerligt på verksamhetsområdena under respektive del av organisationen.

TABELL 1. Kostnad per verksamhetsområde (tkr).

Verksamhetsområde	2021		2020		2019	
	Kostnad	Procent	Kostnad	Procent	Kostnad	Procent
Brottsförebyggande verksamhet	12 225	1,6	6 528	0,9	7 163	1,0
Underrättelseverksamhet	79 705	10,2	78 278	10,5	67 206	9,7
Utredning och lagföring	692 013	88,3	661 504	88,6	620 178	89,3
Summa	783 943	100,0	746 310	100,0	694 547	100,0

Källa: Ekonomisystemet.

Verksamheten har finansierats i huvudsak genom anslaget. Det tilldelade anslaget på 774,5 miljoner kronor är en ökning med 38,4 miljoner kronor (5,2 procent) varav 30 miljoner tillförts genom regeringens vårandringsbudget. Det ekonomiska utfallet har utgjorts av ett anslagssparande om

7 miljoner kronor. Anslagssparandet förklaras av att myndigheten införde ett anställningsstopp under hösten för att inte riskera en negativ ingående balans 2022. Pandemin har också medfört konsekvenser för verksamheten, något som återspeglas till viss del i kostnadsbilden avseende driftskostnader.

TABELL 2. Intäkt per verksamhetsområde (tkr).

Verksamhetsområde	2021				2020				2019			
	Anslag	Bidrag	Övriga	Totalt	Anslag	Bidrag	Övriga	Totalt	Anslag	Bidrag	Övriga	Totalt
Brottsförebyggande verksamhet	10 709	1 509	7	12 225	6 517	10	1	6 528	7 148	11	4	7 163
Underrättelseverksamhet	78 102	1 558	45	79 705	76 714	1 557	7	78 278	65 568	1 598	40	67 206
Utredning och lagföring	690 091	556	1 366	692 013	659 688	1 072	744	661 504	617 938	1 357	883	620 178
Summa	778 902	3 623	1 418	783 943	742 919	2 639	752	746 310	690 654	2 966	927	694 547

Källa: Ekonomisystemet.

2.3 Resultat för verksamhetsområden

2.3.1 Utredning och lagföring

Inom myndigheten utreds ekonomisk brottslighet och åklagare anställda av myndigheten beslutar om lagföring och för därefter statens talan i domstolarna, vilket utgör den största delen av Ekobrottsmyndighetens verksamhet.

Ärenden delas in i tre kategorier:

- **MÄNGDÄRENDEN:** ärenden som kan handläggas enligt standardiserade utredningsrutiner där den effektiva utredningstiden understiger åtta timmar och som normalt handläggs vid särskilda mängdbrottsfunktioner. Årsredovisningsärenden (bokföringsbrott som avser försenade eller uteblivna årsredovisningar för bl. a. aktiebolag) är en delmängd av mängdärendena. Dessa särredovisas då det under flera år har inkommit enstaka omfattande anmälningar från allmänheten som genererat ett stort antal ärenden, vilket har medfört att statistiken påverkats i flera avseenden.
- **PROJEKTÄRENDEN:** ärenden som kräver fler utredningsåtgärder än mängdbrottsärendena, men ändå är av sådan beskaffenhet att de i allt väsentligt kan handläggas enligt förenklade utredningsrutiner, t.ex. ärenden som kräver förhör med fyra eller fem personer och där det kan vara aktuellt med husrannsakan eller frihetsberövanden och där den effektiva utredningstiden understiger 80 timmar.
- **SÄRSKILT KRÄVANDE ÄRENDEN:** ärenden som avser komplicerad brottslighet som är krävande att handlägga och därför normalt bör utredas av en utredningsgrupp under förundersökningsledning av en åklagare, t.ex. ärenden med internationella kopplingar och hemliga tvångsmedel.

Inkomna ärenden registreras i första hand som mängd- eller projektärenden medan endast ett fåtal registreras som särskilt krävande från början. Under utredningens gång kan ärenden av större omfattning och komplexitet omregistreras till särskilt krävande ärenden. Det görs när det utifrån behovet av utredningsåtgärder och resurser står klart, att ärendet tillhör denna ärendetyp. Statistiken över antalet avslutade ärenden i denna kategori är således mer rättvisande än statistiken över inflödet.

Antal brottsanmälningar

Anmälningar kan komma in från olika ingivare och ha gemensamma beröringspunkter, t.ex. samma misstänkta. Därför kan ett ärende innefatta flera anmälningar.

TABELL 3. Antal anmälningar.*

	2021	2020	2019**
Allmänhet	550	2 780	1 832
Annan myndighet	132	184	117
Bolagsverket ***	35	–	–
Ekobrottsmyndigheten (egeninitierat)	89	187	126
Finansinspektionen	204	186	120
Finanspolisen	3	4	25
Konkursförvaltare	3 935	4 490	2 883
Kronofogdemyndigheten	63	63	56
Polisoperativa enheten	62	38	28
Revisor	114	165	108
Skatteverket	2 374	2 344	1 328
Tullverket	19	11	5
Totalt	7 580	10 452	6 628

* Kan finnas flera brottsanmälningar per ärenden.

** Statistik för perioden 2019-04–2019-12.

*** Ny ingivare från och med mars 2021.

Källa: Cåsa.

Den största andelen brottsanmälningar kommer från konkursförvaltare och Skatteverket, som tillsammans står för 83 procent av alla anmälningar. Bolagsverket är ny ingivare av anmälningar av försenade eller uteblivna årsredovisningar och är än så länge få till antalet.

Underrättelseverksamheten är en viktig ingivare av brottsanmälningar genom sitt uppdrag att upptäcka brott och bidra till ökad kunskap om företeelser och kriminella aktörer. Anmälningar från underrättelseverksamheten kan utgöra nya modusförändringar och rör oftast allvarlig brottslighet.

Inkomna ärenden och brottsmisstankar

Ett inkommet ärende kan bestå av flera anmälningar från olika ingivare. Inflödet till myndigheten mäts genom inkomna ärenden och inkomna brottsmisstankar. Ett ärende kan innehålla flera brottsmisstankar, men även ansökningar om internationell rättslig hjälp och europeiska utredningsorder.

TABELL 4. Antal inkomna ärenden och brottsmisstankar.

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Inkomna ärenden	7 473	9 518	7 412	9 959	7 104	5 810	6 357	5 573	6 369
varav mängdärenden	2 984	5 123	4 118	6 643	3 897	2 633	3 426	2 514	2 595
Inkomna brottsmisstankar	36 036	40 349	51 540	48 819	48 680	46 896	48 321	56 713	53 956

Källa: Cåsa.

Inkomna ärenden

Ca 7 500 ärenden har registrerats som inkomna, vilket är en minskning med ca 2 000 ärenden (21 procent). Den största minskningen avser anmälningar från allmänheten avseende försenade eller uteblivna årsredovisningar. Från 2013 när Ekobrottsmyndigheten fick riksansvaret att bekämpa ekonomisk brottslighet har antalet inkomna ärenden ökat med 17 procent. Under samma tid har antalet inkomna brottsmisstankar minskat med 33 procent.

Inkomna brottsmisstankar

TABELL 5. Antal inkomna brottsmisstankar, fördelat efter brottstyp.

Brottstyp	2021	2020	2019
Skattebrott	13 996	14 168	17 251
Bokföringsbrott	17 886	22 801	19 267
Bedrägeri och förskingring	985	938*	12 748
Osann utsaga och förfalskning	293	402	294
Brott mot aktiebolagslagen	609	573	623
Marknadsmissbruk	497	285	259
Penningtvättsbrott	853	704	910
Bidragsbrott	30	12	19
Tullbrott	83	78*	41
Övriga brott	804	388	128
Totalt	36 036	40 349	51 540

*Uppdaterade siffror, p.g.a. en brottskod i fel brottstyp.

Källa: Cåsa.

Ca 36 000 brottsmisstankar har kommit in till myndigheten, vilket är en minskning med ca 4 300 brottsmisstankar (11 procent) jämfört med föregående år. Nedbrutet på kön skiljer sig utvecklingen något. Antalet inkomna brottsmisstankar mot kvinnor har minskat med ca 500 brottsmisstankar (7 procent) och mot män med ca 3 500 brottsmisstankar (11 procent). Minskningen av totalt inkomna brottsmisstankar, när det gäller män, under 2020 förklaras till stor del av att ett enskilt ärende med drygt 11 500 brottsmisstankar mot fem män som inkom 2019. Om ärendet ifråga exkluderas från sammanställningen, är förändringen liten över treårsperioden.

De vanligaste brottsmisstankarna avser bokföringsbrott och skattebrott, och omfattar ca 31 900 brottsmisstankar (88 procent). Det är en minskning med ca 5 100 brottsmisstankar (14 procent), där bokföringsbrott står för den huvudsakliga minskningen med ca 4 900 brottsmisstankar (22 procent). Inflödet av skattebrott har minskat marginellt med ca 170 brottsmisstankar (1 procent). En ökning av marknadsmissbruk har skett jämfört med 2020, vilket delvis beror på ett stort ärende med 120 brottsmisstankar. Antalet ärenden har däremot endast ökat från 136 till 149. En ökning av övriga brott har skett med ca 400 brottsmisstankar, vilket beror den nya brottstypen omställningsstödsbrott. Den stora minskningen jämfört med 2019 avseende bedrägeri och förskingring förklaras av att det inte har inkommit något ärende som motsvarar det ovannämnda ärendet från 2019. En ytterligare förklaring till minskningen kan också vara att dessa brott inte omfattas av den primära brottskatalogen, men handläggs här om de kräver myndighetens särskilda kompetens.

Inflödet av brottsmisstankar om penningtvättsbrott har ökat med ca 150 (21 procent) och avseende ärenden från 235 till 256. Det beror delvis på att Skatteverket har anmält fler ärenden (från 82 till 105 ärenden).

Balanser och genomströmningstider

Sammanfattande analys av resultatet:

Ett minskat inflöde av nya ärenden har inneburit att färre ärenden är under handläggning, vilket har resulterat i att balanserna har minskat något. Förändringen utgörs nästan uteslutande av att antalet mängdärenden minskat, särskilt årsredovisningsärenden. Såväl antalet projektärenden som särskilt krävande ärenden har däremot ökat. Mot bakgrund av de kraftiga ökningarna av antalet anmälningar avseende årsredovisningar året innan, är antalet nya ärenden respektive arbetsbalansen åter på en mer normal nivå.

Genomströmningstiden för brottsmisstankar ligger på en oförändrad nivå. För projektärenden, som är det största antalet, fortsätter den att minska. Den

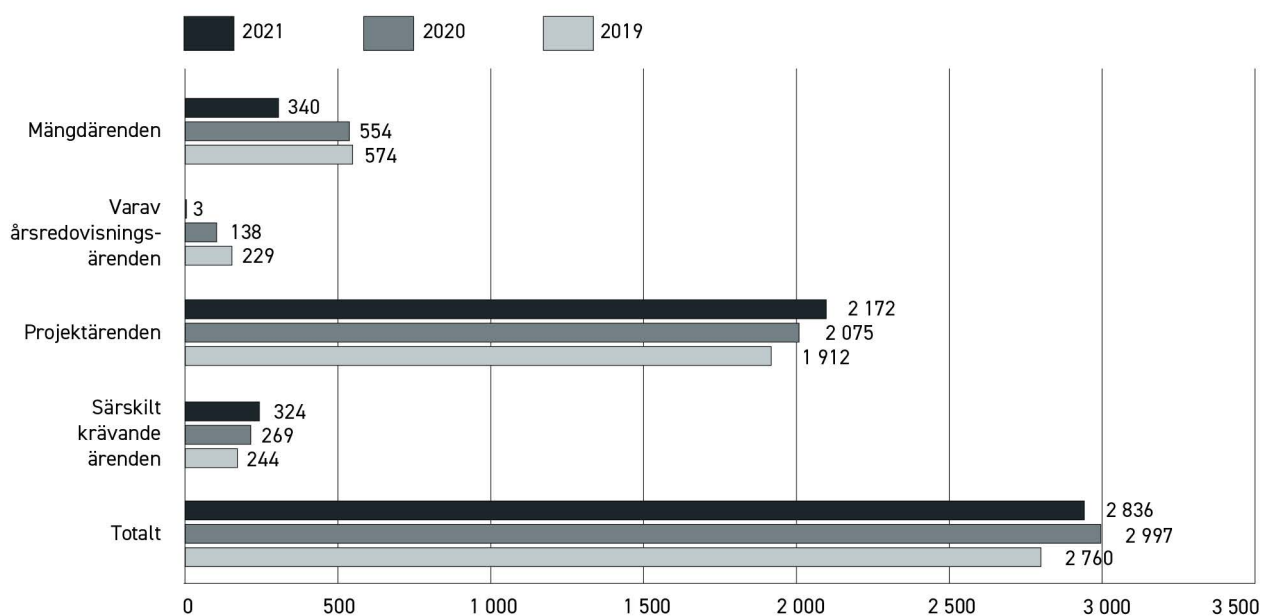
genomsnittliga åldern för brottsmisstankar i arbetsbalansen har också minskat, vilket visar att även äldre ärenden har kunnat avslutas.

För särskilt krävande ärenden kan utvecklingen delvis se bekymmersam ut, genom att arbetsbalanser och genomströmningstid ökar. Det rör sig dock om jämförelsevis få ärenden, vilket gör värdena känsliga för enskilda ärenden. Under året har några ärenden med lång handläggningstid avslutats, bl.a. ett stort ärende med över 500 brottsmisstankar som pågått under en längre tid vilket då medför att den genomsnittliga genomströmningstiden ökar. Därmed har åldern på arbetsbalansen också minskat, vilket är positivt.

Arbetsbalans

Arbetsbalansen avser ärenden som är under handläggning. Ett ärende räknas till arbetsbalansen om minst en brottsmisstanke hör till någon av kategorierna förundersökning ej inledd, förundersökning pågår eller förundersökning redovisad. Majoriteten av ärendena i arbetsbalansen består av pågående förundersökningar.

DIAGRAM 1. Antal ärenden i arbetsbalans per ärendetyp.

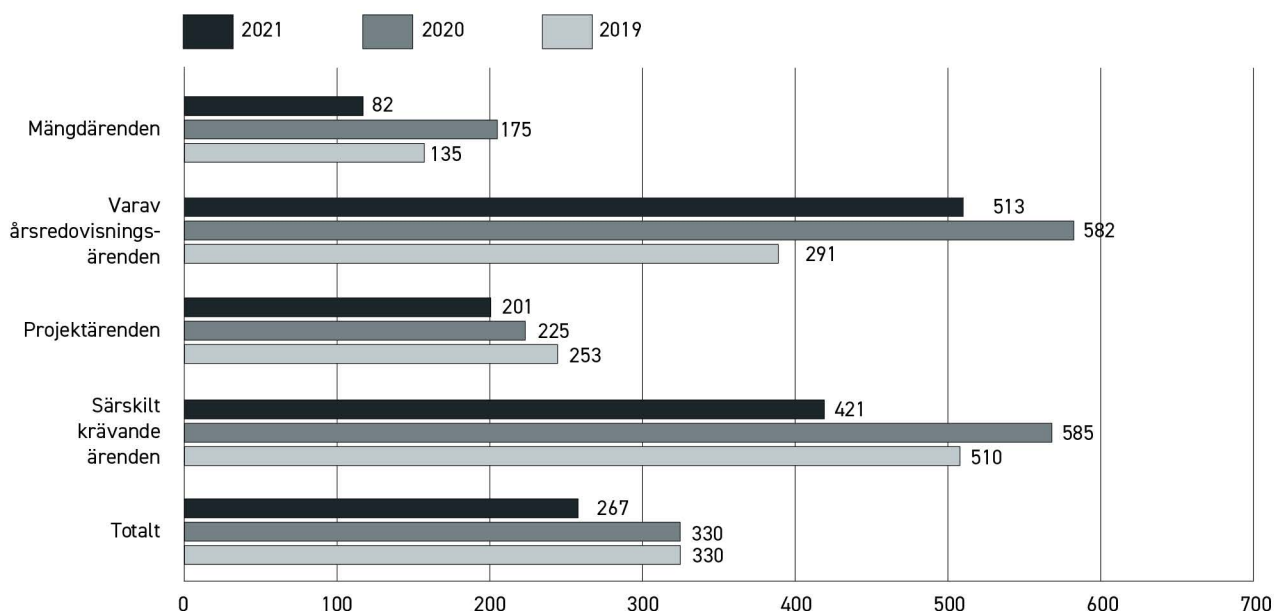
Källa: Cåsa.

Antalet ärenden som någon gång under året varit i arbetsbalans uppgår till ca 2 800, vilket är en minskning med ca 160 ärenden (5 procent). Det kan delvis förklaras av det minskade inflödet av årsredovisningsärenden till myndigheten under året. Antalet mängdärenden i arbetsbalans har minskat med ca 200 (39 procent), varav årsredovisningsärenden med ca 140 (98 procent). Antalet projektärenden i arbetsbalans har ökat med ca 100 (5 procent) och särskilt krävande ärenden med ca 60 (20 procent).

Ålder för brottsmisstankar i arbetsbalans

Ålder för brottsmisstankar i arbetsbalansen avser brottsmisstankar som är under handläggning. När brottsmisstankar registreras i ärendehanteringssystemet läggs de i balans och när de avslutas räknas de bort.

DIAGRAM 2. Ålder för brottsmisstankar i arbetsbalans, medelvärde i dagar per ärendetyp.

Källa: Cåsa.

Den genomsnittliga åldern för brottsmisstankar i arbetsbalans för samtliga ärendetyper har minskat med 63 dagar (19 procent). Det har skett en minskning av den genomsnittliga åldern för brottsmisstankar i balans för mängdärenden med 93 dagar. För årsredovisningsärenden har åldern minskat med 69 dagar, nivån är dock fortsatt hög. Det rör sig här om endast tre kvarvarande

ärenden, som har mycket långa utredningstider. För projektärenden är minskningen 24 dagar, och för särskilt krävande ärenden 164 dagar.

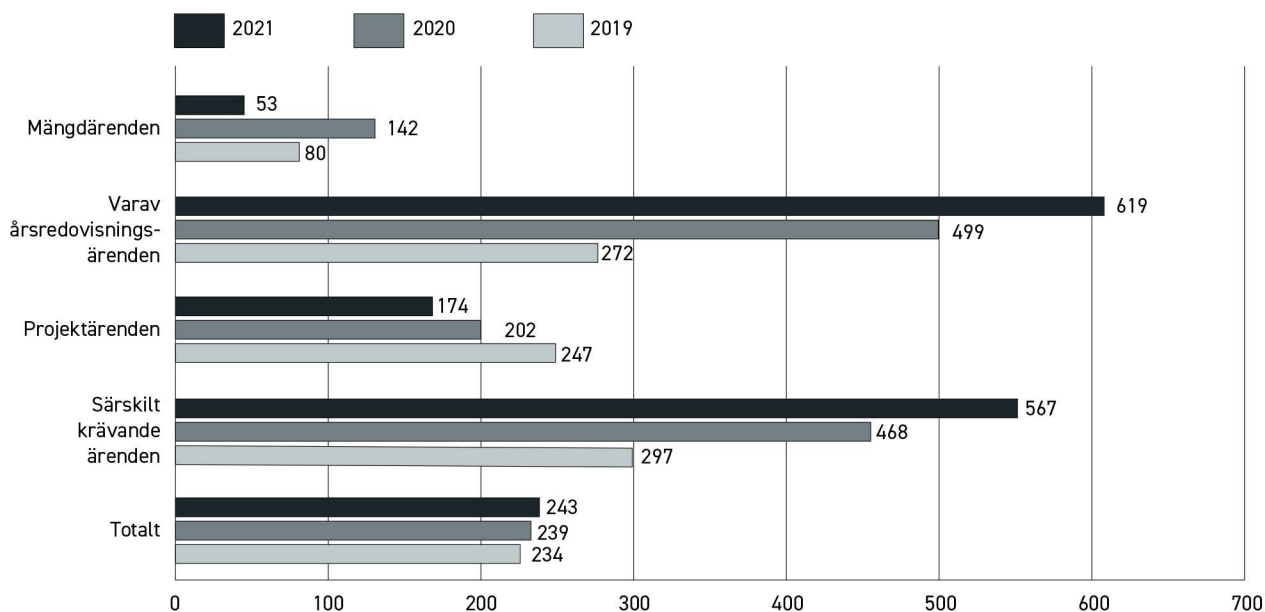
Genomsnittsåldern för brottsmisstankar i arbetsbalans mot kvinnor har minskat från 308 till 256 dagar. Även för män har genomsnittsåldern minskat från 335 till 271 dagar.

Genomströmningstid

Genomströmningstiden avser tiden från det att en brottsanmälan kommer in till det att en åklagare beslutar om brottsmisstanken. En brottsmisstanke räknas som beslutad efter det att en åklagare har fattat beslut om att lagföra, skriva av eller på annat sätt avsluta en brottsmisstanke i ett ärende.

"För den största gruppen ärenden, projektärenden, fortsätter genomströmningstiden att minska."

DIAGRAM 3. Genomströmningstid för brottsmisstankar från anmälan till beslut, medelvärde i dagar per ärendetyp.

Källa: Cåsa.

Genomströmningstiden från anmälan till beslut ligger på samma nivå som tidigare år. För mängdärenden har genomströmningstiden minskat från 142 till 53 dagar, vilket varit möjligt när årsredovisningsärendena blivit färre. För årsredovisningsärenden har tiden däremot ökat från 499 till 619 dagar. Detta beror på att brottsmisstankarna är få (från ca 2 600 till ca 300)

men kräver mer utredningstid. För projektärenden har genomströmningstiden minskat från 202 till 174 dagar. För särskilt krävande ärenden har genomströmningstiden ökat från 468 till 567 dagar. Den totala genomströmningstiden för brottsmisstankar avseende kvinnor har ökat något från 230 till 240 dagar, medan den mot män är i det närmaste oförändrad.

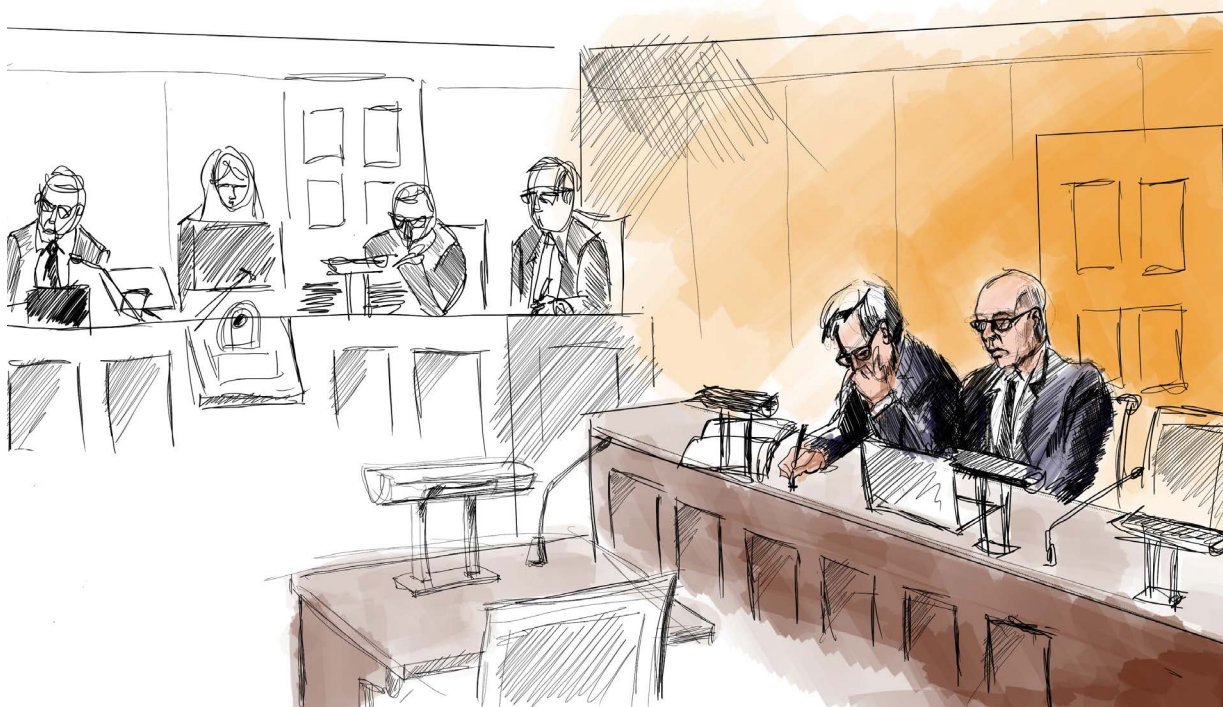
TABELL 6. Utredningsstöd vid Skatteverkets skattebrottsenhet (SBE).

	2021		2020		2019	
	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
Utredningsstöd SBE:						
Antal ärenden inledd fu						
Mängdärenden	66	946	99	1 515	96	1 220
Projektärenden	1 054	1 841	1 006	1 772	899	1 474
Särskilt krävande ärenden	120	219	89	152	85	157
Totalt	1 240	3 030	1 215	3 567	1 095	2 886
Dagar pågående fu medelvärde						
Mängdärenden	130	68	73	99	84	84
Projektärenden	228	150	246	177	276	206
Särskilt krävande ärenden	451	339	487	603	486	557
Totalt	312	203	319	299	347	309

Källa: Cåsa.

Ca 40 procent av förundersökningarna som leds av åklagare vid Ekobrottsmyndigheten utreds vid Skatteverkets skattebrottsenhet. Skattebrottsenheten ska, enligt överenskommelse mellan myndigheterna, i huvudsak utreda de anmälningar som görs av Skatteverket. Det kan konstateras att genomsnittligt antal dagar med pågående förundersökning vid Skatteverket har minskat för projektärenden från 246 till 228 dagar och för särskilt krävande ärenden

från 487 till 451 dagar. Genomsnittligt antal dagar med pågående förundersökning för de ärenden som utreds av Skatteverket är dock lägre i genomsnitt än för de ärenden som utreds av Ekobrottsmyndigheten. Myndigheterna har en fortlöpande dialog om prioritering av resurser och samverkansåtgärder i syfte att uppnå kortare genomströmningstider, oberoende av utredningsresursens placering.

Avslutade ärenden och beslutade brottsmisstankar

Sammanfattande analys av resultatet:

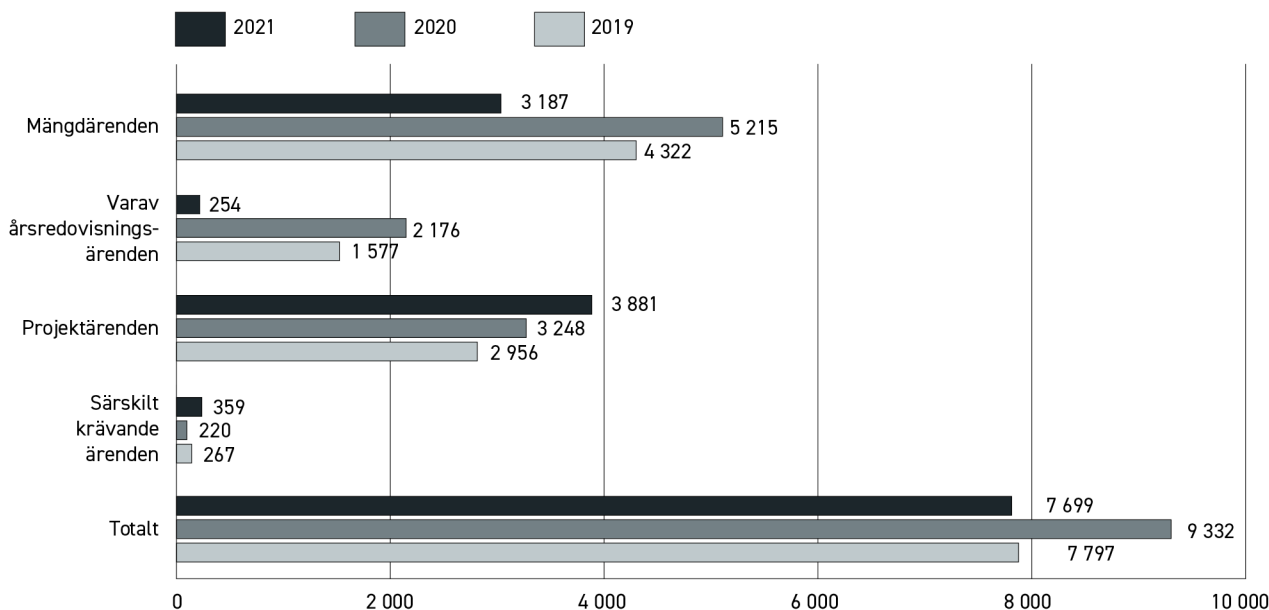
Antalet avslutade ärenden har minskat. Det minskande antalet avslutade årsredovisningsärenden ger ett stort utslag och är tillbaka på en nivå mer jämförbar med vad som gällde för åren 2016–2017. Även det totala antalet beslutade brottsmisstankar har minskat av samma skäl. Vad gäller de ärendetyper som kräver större arbetsinsats, projektärenden och särskilt krävande ärenden, har

betydligt fler ärenden avslutats under året. För projektärenden är ökningen nästan 20 procent och för särskilt krävande ärenden drygt 60 procent.

Ungefär samma antal brottsmisstankar som tidigare har beslutats i projektärenden, medan det i särskilt krävande ärenden har beslutats ca 300 fler brottsmisstankar.

Ärenden som avslutas hos myndigheten mäts med måtten antal avslutade ärenden och antal beslutade brottsmisstankar. Ett ärende är avslutat när åklagaren har fattat beslut i åtalsfrågan, strafföreläggande eller att inte inleda eller lägga ned en förundersökning. Måtten är inte jämförbara med inflödet eftersom ärenden som avslutas kan ha kommit in under tidigare år.

DIAGRAM 4. Antal avslutade ärenden per ärendetyp.

Källa: Cåsa.

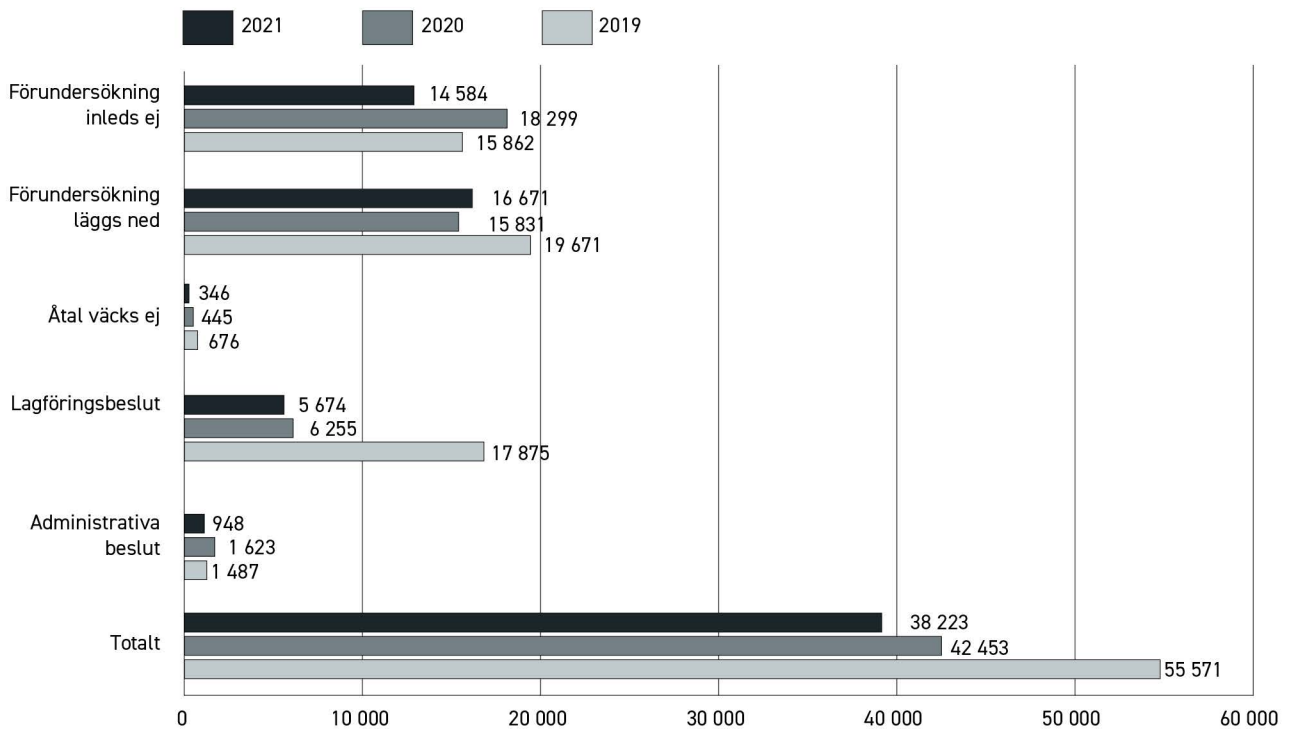
Det totala antalet avslutade ärenden uppgår till ca 7 700, vilket är en minskning med ca 1 600 ärenden (17 procent). Antalet avslutade mängdärenden har minskat med ca 2 000 (39 procent), vilket beror på minskningen av årsredovisningsärendena. De ärenden som inkom till myndigheten 2019, men registrerades först 2020 har hanterats under innevarande år. Antalet avslutade projektärenden har ökat med ca 630 (19 procent) och avslutade särskilt

krävande ärenden med ca 140 (63 procent). Bland det som bidragit till att fler ärenden kunnat avslutas är att några mycket stora ärenden har avslutats som frigjort resurser för hantering av andra ärenden. Pandemin kan också ha bidragit dels genom en lägre personalomsättning som inneburit att fler erfarna medarbetare funnits kvar i verksamheten, dels att mer tid har kunnat ägnats åt utredningsarbete i och med att utbildningar och resor minskat.

Beslutade brottsmisstankar

Med beslutade brottsmisstankar avses misstankar där det förekommit ett avslutande beslut under året. Brottsmisstankar som avslutas kan ha kommit in under tidigare år.

DIAGRAM 5. Antal beslutade brottsmisstankar per beslutstyp.

Källa: Cåsa.

Antalet beslutade brottsmisstankar har minskat med ca 4 200 (10 procent). Minskningen kan till stor del förklaras av att antalet brottsmisstankar med beslut att inte inleda förundersökning minskat med ca 3 700 (20 procent). Antalet brottsmisstankar med lagföringsbeslut har minskat med ca 580 (9 procent), vilket beror på att antalet åtalsbeslut minskat med ca

450 (10 procent). Den stora minskningen sedan 2019 beror till stor del på ett åtalsbeslut avseende ca 11 500 brottsmisstankar i ett omfattande bedrägeriärende. Antalet beslutade brottsmisstankar har minskat med 370 (5 procent) mot kvinnor och med ca 3 500 (10 procent) mot män.

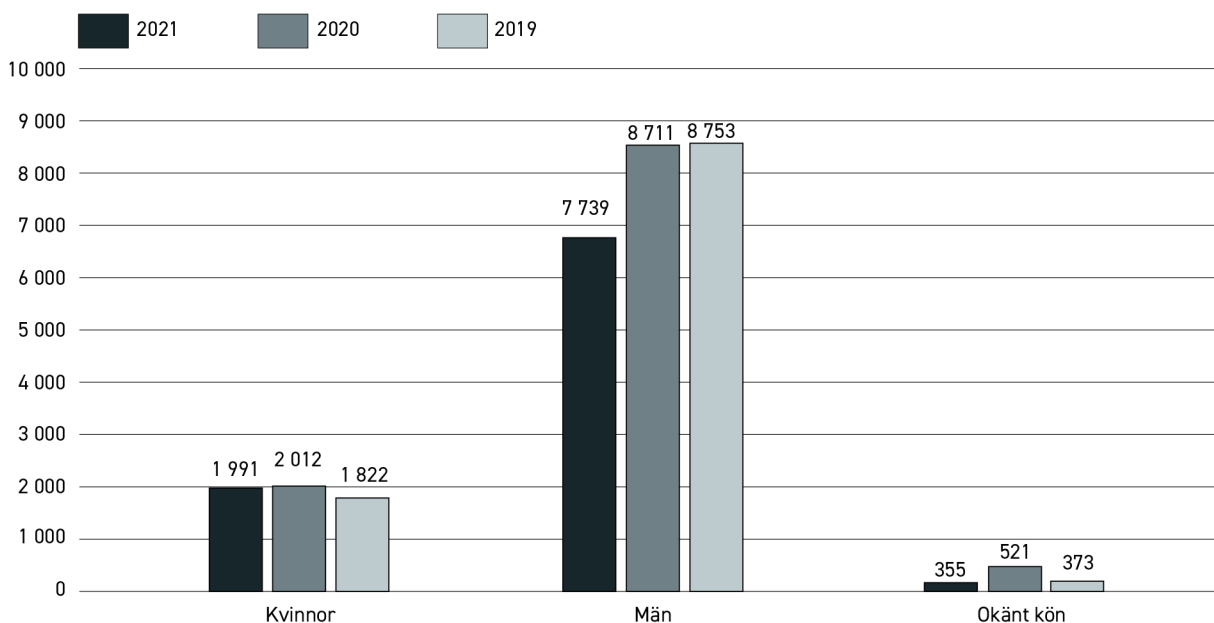
TABELL 7. Beslutade brottsmisstankar per ärendetyp.

	2021	2020	2019
Mängdärenden	7 868	11 384	10 302
Varav årsredovisningsärenden	293	2 527	1 874
Projektärenden	21 102	20 961	22 913
Särskilt krävande ärenden	9 125	8 774	21 889
Övriga ärenden	128	1 334	467
Totalt	38 223	42 453	55 571

Källa: Cåsa.

Det är framförallt i mängdärenden som antalet brottsmisstankar har minskat, vilket beror på färre inkomna ärenden vid försenade eller uteblivna årsredovisningar. Projektärenden ligger på samma nivå som tidigare år. Särskilt krävande ärenden har ökat med ca 350 brottsmisstankar (4 procent). Övriga ärenden har minskat med ca 1 200 brottsmisstankar (90 procent). Den kraftiga minskningen kan förklaras av den översyn som genomfördes under året av denna kategori.

DIAGRAM 6. Antal personer med avslutade beslut per kön.

Källa: Cåsa.

Beslut har fattats avseende 10 085 misstänkta, vilket är en minskning med 1 159 (10 procent). Antalet beslutade brottsmisstankar mot kvinnor har minskat med 21 personer (1 procent) och mot män med 972 personer (11 procent).

Lagföring

Sammanfattande analys av resultatet:

Antalet lagförda personer ligger på samma nivå som föregående år (2 092) och har inte påverkats av det minskade antalet ärenden. Av misstänkta personer har en femtedel lagförts, vilket är något högre än tidigare år.

Samtidigt minskar antalet brottsmisstankar som lagförts med 9 procent, och ligger på samma nivå som det minskade inflödet av brottsmisstankar.

"Utredning och lagföring står för ca 90 procent av myndighetens totala kostnader."

I begreppet lagföring ingår åklagarens beslut om åtal, åtalsunderlåtelse och strafföreläggande. Andelen lagförda brottsmisstankar beräknas som antalet lagförda brottsmisstankar dividerat med summan avslutande beslut.

TABELL 8. Antal och andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut fördelat efter kön.

	2021		2020		2019	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Kvinnor	906	14	988	15	753	11
Män	4 764	16	5 267	16	17 122	37
Totalt	5 674	15	6 255	15	17 875	33

* Totalsumman kan vara större än summan inom respektive kategori, p.g.a att kön är okänt.

Källa: Cåsa.

Antalet lagförda brottsmisstankar har minskat med ca 580 (9 procent). Av dem har antalet misstankar mot kvinnor minskat med 82 (8 procent) och mot män med 503 (10 procent). Andelen brottsmisstankar med lagföringsbeslut ligger på totalt oförändrad nivå. Andelen brottsmisstankar med lagföringsbeslut mot kvinnor är 14 procent, vilket är en minskning med 1 procentenhet, medan den mot män ligger på 16 procent, vilket är oförändrat.

Antalet lagförda personer avser personer med lagföringsbeslut inom ramen för ett ärende, dvs. samma person räknas på nytt i ett annat ärende.

Andelen lagförda personer beräknas genom att dividera antalet personer för vilka lagföringsbeslut fattats med det totala antalet misstänkta personer för vilka avslutande beslut fattats.

TABELL 9. Antal och andel lagföringsbeslut avseende misstänkta personer fördelat efter kön.

	2021		2020		2019	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Kvinnor	383	19	371	18	310	17
Män	1 708	21	1 734	18	1 653	19
Totalt	2 092	20	2 105	18	1 963	18

* Totalsumman kan vara större än summan inom respektive kategori, p.g.a att kön är okänt.

Källa: Cåsa.

Antalet personer med lagföringsbeslut har minskat med 13 stycken (1 procent). För kvinnor har siffran ökat med 12 (3 procent), varav för män har det däremot minskat med 26 stycken (1 procent). Andelen personer med lagföringsbeslut totalt har totalt ökat med 2 procentenheter. Andelen lagföringsbeslut mot kvinnor är 19 procent, en ökning med 1 procentenhet, och mot män 21 procent, vilket är en ökning med 3 procentenheter.

Häktningar och restriktioner

Enligt 10 § förordningen (2015:744) med instruktion för Ekobrottsmyndigheten ska myndigheten varje år redovisa uppgifter om tillämpningen av reglerna om häktning och restriktioner. Uppgifter som avser häktade personer i åldersgrupperna 15–17 år och 18–20 år ska redovisas särskilt.

Ekobrottsmyndigheten har inte haft någon person under 21 häktad under året. Totalt har 82 häktningar avslutats, varav 69 personer haft restriktioner. Den genomsnittliga häktningstiden för samtliga häktade har varit 117 dagar. Den längsta häktningstiden har varit 553 dagar.

Av de häktade har 8 varit kvinnor. Den genomsnittliga häktningstiden för kvinnor har varit 72 dagar och den längsta häktningstiden 335 dagar. Av de häktade har 74 stycken varit män. Den genomsnittliga häktningstiden för män har varit 122 dagar och den längsta häktningstiden 553 dagar.

Tillgångsinriktad brottsbekämpning

Sammanfattande analys av resultatet:

Antalet framställda tillgångsinriktade yrkanden har minskat, främst till följd av att färre ärenden avslutats under året. Även de belopp som yrkats har minskat kraftigt jämfört med 2020, då ett mycket stort belopp framställdes i ett premiepensionsärende.

Yrkanden om företagsbot har ökat något trots den stora minskningen av antalet årsredovisningsärendena där företagsbot oftast yrkas, vilket kan ses som positivt.

Antalet yrkanden som bifallits av domstol har ökat, och andelen yrkanden som bifalls har därmed ökat.

Enligt 2 § förordningen (2015:744) med instruktion för Ekobrottsmyndigheten har myndigheten till uppdrag att arbeta för att begränsa vinsterna av brott och brottslig verksamhet.

Ekonomisk vinning är det främsta incitamentet för att begå ekonomiska brott. För att förhindra att kriminella tillgodogör sig vinning av brott arbetar myndigheten aktivt med att spåra, säkra och återföra tillgångar som kan misstänkas härröra från brottslig verksamhet. Under förundersökningar sker samverkan med andra myndigheter som kan ha fordringar. I större brottsutredningar sker regelmässig samverkan med andra myndigheter såsom Kronofogdemyndigheten och Skatteverket samt genom internationella samarbeten.

Tillgångsinriktade yrkanden vid åtal

Företagsbot kan under vissa förutsättningar åläggas näringsidkare. En fördjupad granskning har gjorts av merparten av alla ärenden där åtal väckts eller straffreläggande utfärdats inom Ekobrottsmyndigheten under det första halvåret. I ungefär en tredjedel av ärendena är bedömningen att det funnits förutsättningar att föra talan om företagsbot och i 65 procent av dessa har talan om företagsbot förts. Utebliven registrering eller enhetlig praxis vid domstolarna har i vissa ärenden bedömts utgöra en bidragande orsak till att talan inte förts. Antalet yrkanden om företagsbot har ökat från föregående granskning och en större enhetlighet har kunnat iakttas. I likhet med tidigare år är grunden för företagsbot vanligast vid bokföringsbrott, och då särskilt vid uteblivna eller försenade årsredovisningar. Antalet yrkanden om företagsbot ligger på ungefär samma nivå som föregående år, 155 jämfört med 152.

TABELL 10. Framställda tillgångsinriktade yrkanden vid åtal, belopp (tkr) och antal.

	2021		2020		2019	
Typ av yrkande	Belopp	Antal	Belopp	Antal	Belopp	Antal
Skadestånd	13 961	14	16 966	11	65 031	14
Företagsbot	71 265	155	85 745	152	57 282	250
Förverkande	17 633	23	280 690	57	44 912	9
Utvidgat förverkande	15 627	10	1 253	8	29 739	1
Totalt	118 487	202	384 654	228	196 964	274

Källa: 2021 Cåsa. 2020 och 2019, manuell redovisning.

Antalet framställda tillgångsinriktade yrkanden har totalt minskat med ca 30 (11 procent). Minskningen utgörs av färre yrkanden om förverkanden. Majoriteten av myndighetens yrkanden om företagsbot förekommer i ärenden om försenade eller uteblivna årsredovisningar. Det är framförallt 23 yrkanden i två ärenden om förverkanden som förklarar ökningen jämfört med 2019.

Totalt har yrkanden till ett belopp om ca 118 miljoner kronor framställts i domstol. Det är en minskning med ca 266 miljoner kronor. Det är framför allt ett tidigare yrkande om förverkande om ca 257 miljoner i ett av de två premiepensionsärendena som förklarar den stora minskningen.

TABELL 11. Antal bifallna tillgångsinriktade yrkanden i domstol, belopp (tkr) och antal.

Typ av yrkande	2021		2020		2019	
	Belopp	Antal	Belopp	Antal	Belopp	Antal
Skadestånd	19 512	6	52 636	13	15 131	4
Företagsbot	19 055	131	4 930	86	12 324	162
Förverkande	7 471	24	306 170	12	4 915	6
Utvidgat förverkande	56	2	0	0	345	2
Totalt	46 093	163	363 736	111	32 715	174

Källa: Manuell redovisning.

Antalet bifallna tillgångsinriktade yrkanden i domstol har ökat med 47 procent. Det är antalet bifallna yrkanden om företagsbot som framförallt står för ökningen.

Det totala beloppet avseende bifallna tillgångsinriktade yrkanden har minskat väsentligt. Det är framförallt förverkanden som har minskat

med ca 300 miljoner kronor, vilket beror på bifall i ett mycket stort premiepensionsärende under 2020. Bifallna beslut om företagsbot och utvidgat förverkande har ökat jämfört med föregående år.

Framställda yrkanden och bifallna yrkanden går inte direkt att jämföra, eftersom ett yrkande kan ske ett år och prövningen ett annat.

Kostnad och styckkostnad

TABELL 12. Kostnad per ärendetyp, verksamhetsområde utredning och lagföring (tkr).

Ärendetyp	2021		2020		2019	
	Kostnad	Förändring i procent	Kostnad	Förändring i procent	Kostnad	Förändring i procent
Mängdärenden	25 274	-8	27 535	-11	30 826	-14
Projektärenden	375 574	9	345 396	1	340 990	5
Särskilt krävande ärenden	291 165	1	288 572	16	248 362	1
Totalt	692 013	5	661 503	7	620 178	2

Källa: Ekonomisystemet och tidredovisning oktober.

TABELL 13. Styckkostnad per ärendetyp, verksamhetsområde utredning och lagföring (tkr).

Ärendetyp	2021		2020		2019	
	Styckkostnad	Förändring i procent	Styckkostnad	Förändring i procent	Styckkostnad	Förändring i procent
Mängdärenden	3,2	33	2,4	-19	3,0	-3
Projektärenden	17,8	8	16,5	11	14,9*	19
Särskilt krävande ärenden	31,9	-3	32,9	190	11,3*	47
Totalt	18,1	16	15,6	40	11,2	-9

* Korrigerat värde 2019.

Källa: Ekonomisystemet, tidredovisning oktober och Cåsa.

Utredning och lagföring står för knappt 90 procent av myndighetens totala kostnader. Kostnaden för verksamhetsområdet utredning och lagföring har totalt ökat med 30,5 miljoner kronor, varav projektärenden står för nästan hela denna ökning. För särskilt krävande ärenden har kostnaden ökat något, 2,6 miljoner kronor. Kostnaden för mängdärenden har däremot minskat med 2,3 miljoner kronor.

Som mått på prestation inom verksamhetsområdet utredning och lagföring används antal beslutade brottsmisstankar. Den genomsnittliga kostnaden för beslutade brottsmisstankar har ökat från 15 600 kronor till 18 100 kronor, vilket är en ökning med 16 procent. Ökningen beror på att den totala kostnaden för utredning och lagföring har ökat med 5 procent samtidigt som antalet beslutade brottsmisstankar minskat från 42 500 till 38 200.

För projektärenden har styckkostnaden ökat med 8 procent, främst beroende på att den totala kostnaden ökat jämfört med föregående år. För särskilt krävande ärenden har styckkostnaden sjunkit något då fler brottsmisstankar har beslutats trots en något ökad total kostnad. Styckkostnaden för beslutade misstankar i mängdärenden har sjunkit flera år i rad, men utvecklingen har brutits, trots en minskad total kostnad. Som tidigare nämnts har antalet mängdärenden minskat kraftigt, vilket ger en ökad styckkostnad. Hanteringen av mängdärenden präglas av en grundkostnad som är mindre påverkbar och till det en låg marginalkostnad, vilket har varit en fördel när volymförändringar är stora. Följden blir att kostnaderna för mängdärenden har en viss trögrörlighet.

2.3.2 Brottsförebyggande verksamhet

Intern utveckling

Enligt 4 § förordningen (2015:744) med instruktion för Ekobrottsmyndigheten har myndigheten i uppdrag att bedriva brottsförebyggande arbete som avser ekonomisk brottslighet. Arbetet sker på nationell och regional nivå och spänner över olika brottstyper, brottsfenomen och branscher. De regionala brottsförebyggande specialisterna har sin placering i Göteborg, Linköping, Malmö, Stockholm och Umeå.

Den förebyggande organisationen har arbetat såväl internt i myndigheten som mot externa samverkansparter i enlighet med den strategi för det brottsförebyggande arbetet som togs fram 2019. Strategin bygger på ett kunskapsbaserat arbetssätt som har fokus på samverkan med andra myndigheter,

kommuner, näringsliv och organisationer, som genom sitt tillsyns- eller kontrollansvar har möjlighet att vidta åtgärder som förebygger brott.

Det myndighetsinterna arbetet har fokuserat på att vidareutveckla arbetsformerna för att det förebyggande arbetet i högre grad ska vara en naturlig del i alla delar av myndighetens verksamhet. Medarbetare i den operativa verksamheten ska ha kännedom om vilka brottsförebyggande åtgärder de kan vidta.

Myndigheten har lanserat en ny extern webbsida med utvecklad information om de brottsförebyggande och brottsutredande delarna. Den nya sidan har arbetats fram med fokus på mottagaren, dvs. allmänheten och de yrkesgrupper som kommer i kontakt med ekonomisk brottslighet. För den enskilde i en brottsutredning finns numera information om hur brottsprocessen går till, vad som gäller för den som har blivit utsatt, vittne eller misstänkt för ett ekobrott. För att underlätta för en person som vill anmäla eller tipsa om brott finns särskilda inrapporteringskanaler. Det finns även samlad information till b.la. konkursförvaltare, revisorer och redovisningskonsulter, som har en viktig roll att bekämpa ekobrott genom att upptäcka och påtala misstankar om brott i en redovisning.

Utökad regional samverkan med länsstyrelserna och Brottsförebyggande rådet

Myndigheten har utökat sin externa samverkan i brottsförebyggande frågor. Ett exempel är deltagande i Brottsförebyggande rådets nätverksträff i maj för de regionala brottsförebyggande samordnarna på länsstyrelserna och Polismyndigheten. Syftet med träffen var att initiera ekonomisk brottslighet som ett fokusområde för länsstyrelsernas och kommunernas brottsförebyggande arbete. Arbetet har lett till utökat samarbete med länsstyrelserna i Stockholms län, Dalarnas län och Skånes län. Fokus på de brottsförebyggande frågorna har ökat i samhället. En utmaning för myndigheten är att möta den ökande efterfrågan om brottsförebyggande kunskap från aktörer på regional nivå.

Nya myndighetssamarbeten för förbättrad tillsyn och kontroll

Ekobrottsmyndigheten har inlett ett varaktigt samarbete i brottsförebyggande syfte med Bolagsverket som bl.a. resulterat i en ny rutin som möjliggör för myndighetens operativa verksamhet att överlämna information till Bolagsverket om målvakter i bolag. Härigenom kan Ekobrottsmyndigheten löpande bistå Bolagsverket i deras utökade förebyggande uppdrag att hålla

sina register korrekta så att de speglar verkliga förhållanden. Myndigheten bedömer att det är de långsiktiga påverkansprojekten som ger bäst effekt. Mot bakgrund av detta har myndigheten tagit initiativ till merparten av de externa samarbeten och möten som hållits och har på detta sätt mer effektivt kunnat driva de förebyggande frågorna. Nya bilaterala samarbeten har genomförts med bl. a. Konkurrensverket, Svenskt Näringsliv och Upphandlingsmyndigheten i frågor som rör osunda kostnadsökningar på material i byggbranschen, upphandling och företag som brottsoffer.

En del av myndighetens förebyggande arbete är att ta fram vägledning och annat stödmaterial åt beslutsfattare inom staten och privat sektor i syfte att förbättra deras tillsyns- och kontrollsystem. Ekobrottsmyndigheten har i samverkan med bl. a. Folkhälsomyndigheten och Skatteverket uppdaterat en vägledning som riktar sig till kommunala och regionala handläggare som har till uppgift att göra ekonomiska bedömningar i samband med tillståndsprövning och tillsyn enligt alkohollagen samt lagen om tobak och liknande produkter.

Ekobrottsmyndigheten har fortsatt deltagit i samverkansprojektet Myndighetsgemensam riskanalys och fortsatt samverkan (MRS). Samarbetet har medfört att de nio medverkande myndigheterna löpande har informerat varandra om brottslighetens utveckling under pandemin med anledning av de statliga stödpaketerna för att snabbt kunna sätta in operativa förebyggande, brottsutredande och kommunikativa åtgärder.

Förebyggande arbete mot välfärdsbrott

Ekobrottsmyndigheten har fortsatt sitt deltagande i den fördjupade myndighetssamverkan Motsståndskraft hos utbetalande och rättsvårdande myndigheter mot missbruk och brott mot välfärdssystemen (MUR) som leds av Försäkringskassan. Myndigheten har i detta samarbete verkat för ett utökat informationsutbyte mellan myndigheterna vad gäller riskanalyser och konsekvensbeskrivningar i ny lagstiftning som berör välfärdssystemens utformning.

Förebyggande insatser för att stärka kommunernas arbete mot ekonomisk brottslighet

Kommuner upphandlar till vardags tjänster och välfärdstjänster till stora belopp och löper risk att dessa utnyttjas av kriminella. Särskilda insatser har därför riktats mot att stärka deras arbete med att förebygga ekonomisk brottslighet. Myndigheten deltar i projekt Municipal som initierades inom det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet och ska pågå fram till 2022. Syftet

med projektet är att öka kunskapen och stärka det förebyggande arbetet hos fem pilotkommuner: Uppsala, Södertälje, Linköping, Örebro och Helsingborg. Ett annat syfte är att identifiera goda arbetsmodeller för att underlätta och effektivisera kommunernas kontroll och tillsyn. Myndigheten har riktat utbildningsinsatser även utanför projektet mot upphandlare i andra regioner och kommuner.

Förebyggande insatser mot arbetslivskriminalitet

Arbetslivskriminaliteten inom bygg- och anläggningsarbeten i Sverige är omfattande och har ökat de senaste åren. Det handlar ofta om organiserad ekonomisk brottslighet med kopplingar till olika kriminella grupperingar i Sverige och utomlands. I de kriminella uppläggen används ofta utländsk arbetskraft som antingen är EU-medborgare eller tredjelandsmedborgare. I syfte att förbättra privata och offentliga beställares motståndskraft mot att få in kriminella aktörer via upphandling har ett samarbete inletts med Upphandlingsmyndigheten för att förbättra deras information som riktar sig till upphandlare.

Ett stort antal externa dialogmöten har hållits där frågor om oseriösa aktörer, ökad kontroll och upphandling har lyfts. Mötena har hållits på strategisk nivå med de större huvudentreprenörerna inom byggbranschen, stora beställare inom offentlig sektor, arbetsmarknadens parter och projektledare för stora infrastrukturprojekt i norra och västra Sverige samt delar av den kommunala allmännyttan i Stockholmsregionen. Syftet har varit att etablera ett nätverk och få en överblick över vad andra myndigheter och aktörer redan gör. Ett annat syfte har varit att sprida kunskap om brottsmodus och riskkontroller samt hur byggbranschens aktörer kan använda dessa i sitt arbete. En slutsats av dessa dialogmöten är att Ekobrottsmyndigheten behöver ha fortsatt fokus på att stödja en utveckling av offentliga och privata beställares och huvudentreprenörers löpande uppföljningskontroller.

I norra Sverige satsas ca 1 000 miljarder i nya infrastrukturprojekt, varav en stor andel utförs av utländska huvud- och underentreprenörer. Mot denna bakgrund har nya samarbeten inletts med två kommuner i regionen som har stora infrastrukturprojekt. I regeringsuppdraget rörande arbetslivskriminalitet (A2021/0085) deltar Ekobrottsmyndigheten i det brottsförebyggande arbetet i de delar som rör en utvecklad samverkan mellan arbetsmarknadens parter och i de förebyggande kommunikationsinsatserna riktade mot allmänheten.

Pandemins påverkan på arbetsformerna

En övervägande del av möten och seminarier under året har varit digitala. Vid Brottsförebyggande rådets konferens Råd för framtiden i maj deltog myndigheten med en digital monter för att sprida information om ekonomisk brottslighet och hur den kan förebyggas. Den digitala formen medförde en möjlighet att nå ut med information till ett markant ökat antal deltagare än tidigare år. De digitala arbetsätten har generellt underlättat och effektiviserat arbetet med att sprida information till många externa parter.

Kostnad

Kostnaden avser brottsförebyggande verksamhet som utförs av den brottsförebyggande organisationen och bedrivs på nationell och regional nivå. Utöver detta har arbete som bedöms ha brottsförebyggande effekter bedrivits inom ramen

för såväl underrättelseverksamheten som utredning och lagföring, men kostnaderna för detta ingår inte i denna kostnadsredovisning. Jämfört med föregående år har kostnaden ökat med nära 90 procent och uppgår till 12,2 miljoner kronor. Den kraftiga ökningen beror främst på att tidigare vakanser inom den förebyggande verksamheten har tillsatts av regionala brottsförebyggande specialister. Styckkostnaden redovisas inte för det brottsförebyggande arbetet, eftersom verksamheten inte omfattar handläggning av ärenden.

TABELL 14. Kostnad verksamhetsområde brottsförebyggande arbete (tkr).

	2021	2020	2019
Kostnad	12 225	6 528	7 163

Källa: Ekonomisystemet.

2.3.3 Underrättelseverksamhet

Vid Ekobrottsmyndigheten bedrivs underrättelseverksamhet vid de fem polisoperativa enheterna. Även spaningsverksamhet och hantering av hemliga tvångsmedel bedrivs där, vilket rapporteras till regeringen i annan ordning.

Prioriterade inriktningar för underrättelsearbetet

Underrättelseverksamheten samlar, bearbetar och analyserar information för att bygga kunskap om kriminella aktörer och brottsliga fenomen i syfte att upptäcka, förebygga och förhindra ekonomiska brott. I verksamheten prioriteras arbetet mot grov och organiserad ekonomisk brottslighet, särskilt inom brottsområdena punktskattebrott, skattebrott som grundar sig på mervärdesskatt inom EU (MTIC), penningtvättsbrott, finansmarknadsbrott samt ärenden som kan ha anknytning till terrorismfinansiering. Arbetet som riktas mot arbetslivskriminalitet har också fått en ökad prioritering.

Förändringar

i underrättelseverksamhetens IT-miljö²

Flera större förändringar har genomförts i underrättelseverksamhetens IT-miljö och informationsförsörjning. Förändringarna har påverkat verksamheten positivt och inneburit effektiviseringar avseende bearbetning och administration samt ökat informationstillgången.

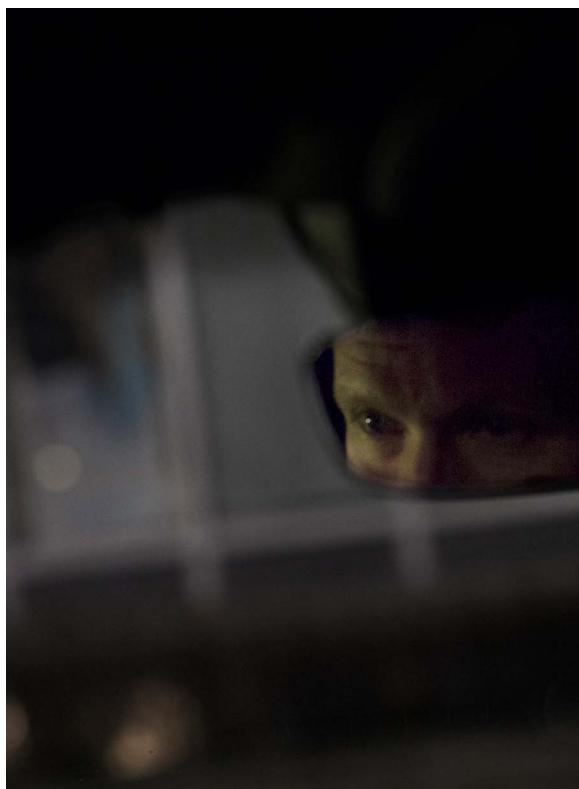
Resultat utifrån arbetet mot den grova och organiserade brottsligheten

Underrättelseinsatser har lett till att flera stora brottshärvor och kriminella upplägg har identifierats samt att ärenden har anmälts och utretts inom myndigheten, bl.a. har ekonomisk brottslighet kopplat till växlingskontor avslöjats och anmälts. Kunskapen har även förbättrats när det gäller kriminella aktörer. Ett utökat underrättelsestöd har fortsatt lämnats inom och utom myndigheten avseende vissa större och över tid pågående grova brottsliga angrepp bl.a. skattebrott som grundar sig på mervärdesskatt.

Från underrättelseverksamheten anmäls ärenden till utredningsverksamheten vilka redovisas närmare under avsnittet om utredning och lagföring. Ärenden överlämnas även till andra behöriga myndigheter för vidtagande av t.ex. administrativa och brottsförebyggande åtgärder. Totalt har 132 sådana

ärenden överlämnats. Exempel på administrativa sådana är rapporter till Kronofogdemyndigheten och Skatteverket i syfte att försätta misstänkta målvaktsbolag i konkurs. Totalt har 108 rapporter delgivits vilket är en ökning jämfört med 2020 då 93 delgavs och 83 rapporter 2019.

Medverkan i det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet utgör en viktig uppgift för underrättelseverksamheten. Både det nationella underrättelsecentret och samtliga sju regionala underrättelsecentrum har bemannats med ca tio årsarbetskrafter från myndigheten. Ekobrottsmyndigheten bidrar i många av de

ärenden som hanteras inom ramen för det myndighetsgemensamma arbetet, inte bara i de ärenden som slutligen utreds vid myndigheten. Som en del i det myndighetsgemensamma arbetet har Ekobrottsmyndigheten, i samverkan med de elva andra myndigheterna, tagit fram en ny myndighetsgemensam lägesbild³ avseende den organiserade brottsligheten.

2. Förändringar har gjorts i underrättelseverksamhetens digitala miljö, varför hanteringen av underrättelseuppslag har förändrats, vilket innebär att den tidigare mätningen av detta flöde inte längre är relevant och därmed har avbrutits.

3. Polismyndigheten (2021). Myndighetsgemensam lägesbild organiserad brottslighet 2021.

Brottslighet med anledning av pandemin

Ekobrottsmyndigheten har fortsatt varit involverad i såväl operativ som strategisk samverkan med andra berörda brottsbekämpande och utbetalande myndigheter i syfte att upptäcka, förebygga och förhindra brottsliga angrepp riktade mot de stödpaket som regeringen beslutat med anledning av pandemin. Ett flertal misstankar har identifierats och överlämnats för åtgärd till ansvariga myndigheter.

Nationell och internationell samverkan

Samverkan med andra myndigheter är central för myndighetens underrättelseverksamhet. Under året har samverkan med finanspolisen vid Polismyndigheten och Skatteverkets skattebrottsenhet stärkts med en tydligare samordning som resultat. En viktig del av underrättelsearbetet är också de åtgärder som vidtas inom ramen för lagen (2016:774) om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet. Ekobrottsmyndigheten har fortsatt att tillämpa lagen i allt större utsträckning, eftersom samarbetsformerna möjliggör informationsutbyte med icke brottsbekämpande myndigheter, t.ex. tillsynsmyndigheter, som annars inte hade varit möjligt p.g.a. sekretesshinder.

Samverkan inom ramen för Europosamarbetet har fortsatt varit omfattande. Däremot har vissa bilaterala samarbeten minskat och blivit lidande med anledning av pandemin.

Motverka fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet

Den 15 januari 2021 fick Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket, Ekobrottsmyndigheten, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket, Polismyndigheten och Skatteverket i uppdrag av regeringen att under året samverka om fortsatt utveckling av metoder och genomförandet av myndighetsgemensamma kontroller mot fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet, med särskilt fokus på att skapa förutsättningar för varaktig samverkan.

Ekobrottsmyndigheten har medverkat i de myndighetsgemensamma arbetsgrupperna för analys, metodstöd och samordning och bidragit med kunskap om ekonomisk brottslighet. Myndigheten har också tillsammans med de andra deltagande myndigheterna tagit fram en myndighetsgemensam lägesbild och medverkat i framtagandet av en större informationskampanj om arbetslivskriminalitet riktad till allmänheten. Vid sidan av att utveckla

samverkan inom regeringsuppdraget har en myndighetssamverkan påbörjats för att effektivisera arbetet mot kriminella aktörer som verkar inom arbetslivskriminalitet.

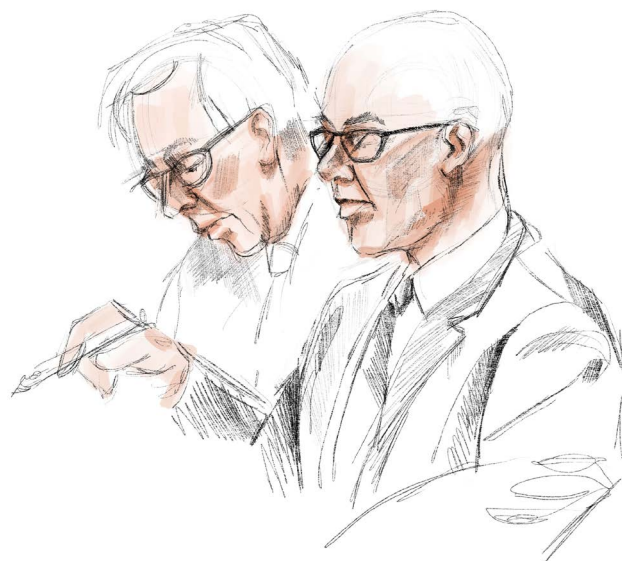
Kostnad

Kostnaden för underrättelseverksamheten har ökat med 1,4 miljoner kronor, eller 2 procent vilket i huvudsak motsvarar normala löneökningar. Då anslaget totalt har ökat med 5 procent har därmed verksamhetsområdets andel av det totala anslaget minskat något.

TABELL 15. Kostnad verksamhetsområde underrättelseverksamhet (tkr).

	2021	2020	2019
Kostnad	79 705	78 278	67 206

Källa: Ekonomisystemet.

2.4 Resultat för särskilda områden

2.4.1 Det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet

Organiserad brottslighet är ett samlingsnamn för brottslighet där minst två personer, varaktigt över tid, begår allvarliga brott i samarbete. För att effektivt och uthålligt bekämpa denna typ av brottslighet samverkar Ekobrottsmyndigheten med andra myndigheter, bl.a. genom det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet. Av förordningen (2015:744) med instruktion för Ekobrottsmyndigheten framgår det att myndigheten ska delta i detta samarbete. Myndigheten deltar genom samtliga verksamhetsområden. Ekobrottsmyndighetens bidrag 2021 i de myndighetsgemensamma insatserna redovisas till regeringen i återrapporteringen av det myndighetsgemensamma arbetet, i mars 2022.

Ekobrottsmyndighetens deltagande i myndighetsarbetet

Ekobrottsmyndigheten har deltagit i arbetet med den myndighetsgemensamma lägesbilden som presenterats under hösten. De största samhällshoten som identifieras i lägesbilden aktualiserar ytterligare vikten av att Ekobrottsmyndighetens specialistkompetens används för insatser mot den organiserade brottsligheten. Delar av den grova ekonomiska brottsligheten, där företag används som brottsverktyg, riskerar att på lång sikt urholka den svenska välfärden och hämma Sveriges ekonomiska tillväxt. Främst arbetar Ekobrottsmyndigheten inom det myndighetsgemensamma arbetet på regional nivå. De regionala underrättelsecentren (RUC) är kontaktpunkt för löpande underrättelsesamverkan mellan myndigheterna på lokal och regional nivå. Arbetet i RUC leder i sin tur till förslag på åtgärder eller insatser som överlämnas till de regionala samverkansråden (RSR). RSR beslutar om, leder och följer upp de regionala insatserna.

Under året har Ekobrottsmyndigheten varit aktiv i en tredjedel av de regionala insatserna. Omfattningen av det regionala arbetet är fortsatt hög, och har ökat i relation de två föregående åren.

Insatserna har bl.a. innefattat falska PCR-tester, missbruk av bank-ID, finansiering av terrorism och radikaliserings. Ekobrottsmyndigheten har drivit flera ärenden kopplade till välfärdsbrottslighet, som missbruk av den statliga lönegarantin och tandvårdsstödet där stora och felaktigt utbetalda summor från välfärdssystemen förekommit. Myndigheten har även hanterat ärenden med internationella momsbedrägerier (MTIC) och näringspenningtvättsbrott med koppling till växlingskontor och brott inom offentligt finansierad vård och skola.

Ekobrottsmyndigheten har inlett nya samarbeten med regioner, länsstyrelser och Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Samverkan har gett goda resultat genom att regioner och myndigheter har kunnat stänga ner verksamheter, förelägga om vite och vidta administrativa åtgärder. Bearbetning av information från Swedish Anti-Money Laundering Intelligence Task Force (SAMLIT) har genererat bra underlag för flera egenupprättade anmälningar.

Under de två senaste åren har antalet nationella insatser med beröring till Ekobrottsmyndighetens brottskatalog minskat kontinuerligt. Utvecklingen har fortsatt och myndighetens resursuttag på nationell nivå har minskat. Inriktningen på de myndighetsgemensamma nationella insatserna har haft större fokus mot narkotika och våldsbrott än tidigare varför färre förundersökningar berör Ekobrottsmyndighetens brottskatalog. En faktor som i mycket styr om ett ärende bedrivs på nationell nivå är tillgången till de aktionsgrupper som finns till förfogande för nationella myndighetsgemensamma insatser. Aktionsgrupperna saknar i många fall relevant kompetens för att utreda ekonomisk brottslighet, varför viljan att lyfta ärenden som ryms inom Ekobrottsmyndighetens brottskatalog, från regional till nationell nivå, ofta är låg. Samtidigt ser myndigheten genomgående en hög lagföring vad gäller grova ekobrott, en ökning av utdömd företagsbot och näringsförbud, vilket tyder på en generell ökning av ärenden med ekonomisk brottslighet i relation till föregående år.

Arbetet i expertnätverken

Inom ramen för det myndighetsgemensamma arbetet deltar myndigheten i det juridiska expertnätverket, säkerhetschefsnätverket, kommunikationsgruppen och utvecklingsgruppen som stödjer det myndighetsgemensamma arbetet.

I det juridiska nätverket har arbetet med att inventera och ta fram lagförslag vad gäller sekretesshinder för samverkan mellan myndigheter fortsatt. Även nätverkets roll och uppdrag har definierats tydligare. I säkerhetsnätverket inleddes 2020 ett arbete med att förstärka medarbetarskyddet för att förbättra kunskaperna om medarbetarskydd på myndigheterna och öka myndigheternas enhetlighet vid hanteringen av medarbetarskydd samt verka för författningsändringar. Arbetet har slutförts under året. Ekobrottsmyndigheten har deltagit i projektgruppen och även bidragit till finansiering av projektet.

Ekobrottsmyndigheten har medverkat i det fleråriga myndighetsgemensamma utvecklingsprojektet för att effektivisera arbetet och stärka förmågan till myndighetssamverkan. Utvecklingsprojektet avslutades vid årsskiftet, men ett myndighetsinternt arbete kommer att fortsätta under 2022 och omfattar framtagandet av en strategi för Ekobrottsmyndighetens arbete i det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet och utbildningsinsatser.

Två regeringsuppdrag slutförda

Ekobrottsmyndigheten har tillsammans med de samverkande myndigheterna slutfört två regeringsuppdrag. Den 1 oktober 2021 överlämnades redovisningen av uppdraget att inrätta pilotprojekt som riktar sig mot näringsverksamhet kopplad till organiserad brottslighet (Ju2020/02483/PO) och uppdraget att inrätta ett pilotprojekt för att komma åt felaktig folkbokföring kopplad till organiserad brottslighet (Fi2020/02991/S3) till regeringen.

2.4.2 Finansmarknadsbrott

Ekobrottsmyndigheten har i uppgift att utreda marknadsmissbruksbrott i enlighet med lagen (2016:1307) om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden. De två huvudsakliga brottstyperna, insiderbrott och marknadsmanipulation, kräver specialistkompetens. Även misstankar om svindleribrott i noterade bolag utreds vid myndigheten.

TABELL 16. Anmälningar om misstänkta marknadsmissbruksbrott.

	2021	2020	2019
Insiderbrott	119	122	145
Marknadsmanipulation	31	29	22
Svindleri	–	1	1
Totalt	150	152	168

Källa: Manuell redovisning.

Antalet anmälningar till Ekobrottsmyndighetens finansmarknadskammare om insiderbrott och marknadsmanipulation ligger på en oförändrad nivå jämfört med föregående år. Inflödet av sådana anmälningar förefaller ha stabiliserats efter en stadig minskning under 2017–2020. Minskningen visar att den lagstiftning som trätt i kraft 2017 i kombination med närmare samverkan mellan Ekobrottsmyndigheten och Finansinspektionen, har lett till avsedd effekt, dvs. att gärningar som inte utgör brott eller där det av andra skäl inte finns anledning att inleda förundersökning handläggs av Finansinspektionen. Som en följd av detta har myndigheten kunnat fokusera på mer komplexa misstankar och är bättre rustad att ta sig an den brottslighet som följer av nya fenomen och beteenden på marknaden.

Sverige har med god marginal det högsta antalet noterade bolag och också den högsta tillväxttakten av nynoterade bolag i Europa. Bland dessa bolag kan det dölja sig mindre seriösa aktörer som söker finansiering via noteringsförfarande. Detta i kombination med en förbättrad marknads-tillgänglighet och att allt fler som handlar på värdepappersmarknaden förväntas påverka inflödet av ärenden till Ekobrottsmyndigheten på sikt.

Det nära samarbetet med Finansinspektionen har fortsatt genom regelbundna avstämningar i enskilda ärenden och strategiska möten med fokus på hur myndigheterna gemensamt kan arbeta för att förebygga marknadsmissbruk. Myndigheterna har även haft kvartalsmöten med marknadsplatserna om trender i börshandeln och informationsflödet i sociala medier.

I underrättelsearbetet har fokus legat på att identifiera nätverk bakom grov ekonomisk brottslighet som inte fångats upp av kontrollmekanismerna hos samverkande myndigheter. Arbetet i ärendena har rört marknadsmanipulation, insiderbrott och svindleri mot nynoterade bolag och företagsobligationer. Informationsutbytet med andra myndigheter har ökat, framförallt med Finansinspektionen. Därmed görs bedömningen

antalet åtgärder som vidtas av andra myndigheter har ökat. Antal ärenden som överlämnats internt eller till annan myndighet ligger på en oförändrad nivå jämfört med förgående år.

2.4.3 Skattebrott som grundar sig på mervärdesskatt inom EU

Skattebrott som grundar sig på mervärdesskatt inom EU (MTIC) är en av prioriteringarna inom EU:s policykel och EMPACT-samarbetet som Ekobrottsmyndigheten deltar i. Allvarliga gränsöverskridande angrepp mot mervärdesskattesystemet i Sverige och i andra medlemsländer inom EU har uppmärksammats de senaste åren. Sverige är ett av flera länder i EU som drabbats av momsbedrägerier som grundar sig särskilt på handel med mobiltelefoner och telekomtjänster. Ett mycket stort antal anmälningar från Skatteverket har inkommit, vilka har lett till omfattande förundersökningar som krävt betydande resurser. Brottsuppläggen består av handel och en avancerad fiktiv mothandel med mobiltelefoner eller andra telekomprodukter och tjänster. I brottsupplägget utnyttjas att köparen har avdragsrätt för ingående mervärdesskatt och att säljaren först i ett senare skede är redovisnings- och betalningsskyldig för utgående mervärdesskatt. Den 1 april har Sverige, på samma sätt som andra länder, infört omvänd skattskyldighet på bl.a. mobiltelefoner. Brottsupplägg med varor som omfattas av omvänd skattskyldighet bedöms därmed ha upphört.

Denna typ av brottslighet är komplicerad och svårutredd, eftersom den ofta sker mellan flera medlemsländer med osanna fakturor, skenbolag och oriktiga uppgifter om faktiska företrädare. Utredningarna är resurskrävande och ställer krav på samordning, både mellan enskilda ärenden, mellan förundersökning och underrättelseverksamheten, och även internationellt. Många fler utredningar än vanligt har föranlett internationella åtgärder såsom rättslig hjälp från länder både inom och utanför Europa. I det arbetet har Eurojust och Europol varit viktiga samarbetspartner. Det nära samarbetet mellan underrättelseverksamheten och Skatteverket har möjliggjort att brottsligheten har kunnat upptäckas på ett tidigare stadium.

Mot bakgrund av den kraftiga ökningen av internationella momsbedrägerier, särskilt avseende handel med telekomtjänster, har personalresursen som arbetar med MTIC inom underrättelseverksamheten fördubblats sedan 2020.

Omprioriteringar av resurser har behövt göras från andra inriktningsområden. Inom utredning- och lagföringsverksamheten är utredningarna nationellt högt prioriterade och har krävt betydande resurser. Denna typ av angrepp mot det svenska skattesystemet kommer att påverka myndighetens verksamhet under lång tid framöver.

Ekobrottsmyndighetens samverkan med Skatteverket har lett till en myndighetsgemensam strategi för att bekämpa den här brottsligheten. Ekobrottsmyndigheten har också inrättat en särskild organisation för att få en nationell överblick över samtliga förundersökningar i landet och för att öka samarbetet mellan myndigheternas olika verksamhetsområden.

2.4.4 Punktskattebrott

Punktskattebrott är fortsatt ett prioriterat område och en av prioriteringarna inom EU:s policykel och EMPACT-samarbetet som Ekobrottsmyndigheten deltar i. Kännetecknande för punktskattebrottsligheten är att den genererar stora skattebortfall och hämmar förekomsten och utvecklingen av en effektiv konkurrens på marknaden. De misstänka är ofta multikriminella med kopplingar till internationella brottsnätverk där punktskattebrottslighet är en inkomstkälla bland andra. Ekobrottsmyndigheten har fortsatt inriktat arbetet mot punktskattebrottslighet som rör alkohol, tobak och energi. Särskilt skattebrott vid tillverkning av vattenpipstobak bedöms ha ökat de senaste åren. Årets arbete har resulterat i flera ärenden avseende misstänkta skattebrott i samband med tillverkning av punktskattepliktiga varor. Myndighetssamarbetet med Skatteverket och Tullverket har varit bidragande till upptäckt av och genomförande av tillslag mot illegala tobaks- och cigarettfabriker. Utöver denna samverkan har myndighetens underrättelseverksamhet och brottsförebyggande verksamhet tillsammans med Brottsförebyggande rådet genomfört workshoppar för att utveckla metoder för att effektivare arbeta förebyggande mot punktskattebrott.

Under året har ny lagstiftning trätt i kraft som innebär att all tobak som inte är en del av en levande planta är skattepliktig⁴. Detta kommer troligen att förändra inköpskanaler och möjligen tillvägagångssätt. Sannolikt kommer tobaken att smugglas in i stället för att transporteras i det öppna flödet.

4. Prop. 2020/21:112 s. 41, lag (1994:1563) om tobaksskatt.

2.4.5 Penningtvätt och terrorismfinansiering

Arbetet mot den storskaliga penningtvätten

Ekobrottsmyndigheten har i underrättelsearbetet fortsatt riktat fokus mot den storskaliga internationella penningtvätten och särskilt mot kontantflöden och växlingskontor. Bakgrunden till inriktningen är den nära kopplingen den storskaliga penningtvätten har till organiserad brottslighet. Under året har ett flertal ärenden överlämnats till förundersökning och kunskapshöjande underlag har tagits fram bl.a. i samverkan med finanspolisen. Underlagen har använts vid framtagandet av den myndighetsgemensamma lägesbilden och till ett nationellt projekt i det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet. En viktig förutsättning för att kunna upptäcka penningtvätt och öka lagföringen är tillgången till finansiell information, t.ex. kontoutdrag för att snabbare kunna följa pengarna. En fortsatt utmaning för myndigheten i underrättelsearbetet har varit inhämtningen av finansiell information och att bevisa klandervärt risktagande vid transaktioner. Det har visat sig vara särskilt svårt när det gäller utländska betalningsströmmar i skatteparadis.

I Samordningsfunktionen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samverkar myndigheter och utbyter kunskaper och erfarenheter för att stärka bekämpningen mot penningtvätt och terrorism. Ekobrottsmyndigheten har bidragit till detta arbete genom att medverka i framtagandet av den nationella riskbedömningen för 2020–2021⁵. Myndigheten har också medverkat i ett utbildningsprojekt där det bl.a. har ingått att ta fram och genomföra en informationsdag riktad till myndighetschefer.

Särskilt om handläggningen av penningtvättsbrott

Åtterrporteringskrav i regleringsbrevet 2021

Ekobrottsmyndigheten ska redovisa statistik över utrednings- och lagföringsverksamheten samt omfattningen av åtgärder för tillgångssäkring och förverkande av utbyte av brott och brottslig verksamhet när det gäller brott enligt lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

TABELL 17. Antal lagförda personer enligt lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

Brottsrubricering	2021	2020	2019
Penningtvätt	52	31	15
Näringspenningtvätt	73	48	31
Totalt*	119	76	39

* Totalsumman kan vara mindre än summan inom respektive kategori, eftersom en misstänkt kan lagföras för både penningtvätt och näringspenningtvätt.

Källa: Cåsa.

Åtal har väckts mot 119 personer enligt lagen om straff för penningtvättsbrott. Det är en ökning med 43 misstänkta (57 procent). Majoriteten av de lagförda personerna har avsett näringspenningtvätt, varav merparten grovt brott.

TABELL 18. Antal lagförings- och avskrivningsbeslut avseende brottsmisstankar enligt lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

Beslutstyp	2021	2020	2019
Förundersökning inleds ej	122	155	181
Förundersökning läggs ned	327	278	291
Åtal väcks ej, bristande bevisning	11	-	-
Åtal väcks ej, övriga skäl	5	3	-
Strafföreläggande	-	-	-
Åtalsunderlåtelse	-	-	-
Åtal	346	206	51
Totalt	811	642	523

Källa: Cåsa.

Antalet lagförings- och avskrivningsbeslut avseende brottsmisstankar enligt lagen om straff för penningtvättsbrott har ökat med ca 170 brottsmisstankar (26 procent). Antalet beslut om att inte inleda förundersökning har minskat med ca 30 brottsmisstankar (21 procent) medan antalet beslut om att lägga ned förundersökning har ökat med ca 50 brottsmisstankar (18 procent). Antalet beslut om att väcka åtal har ökat med 140 brottsmisstankar (68 procent).

5. Polismyndigheten (2021). Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021.

TABELL 19. Antal avslutande ärenden med beslut om dispositionsförbud, beslag, penningbeslag, förvar, kvarstad eller förverkande med misstanke enligt lagen (2014:307) om straff för penningtvåtsbrott.

	2021	2020	2019
Dispositionsförbud, beslag, penningbeslag, förvar eller kvarstad	34	18	21
Förverkande	11	6	2
Totalt	45	24	23

Källa: Manuell insamling.

Det är åklagaren som beslutar om dispositionsförbud, beslag, penningbeslag, förvar och kvarstad samt att åklagare yrkar om förverkande är åtgärder i sig. Varje enskilt beslut är en åtgärd i ärendet. I ett ärende kan det finnas flera beslut om dispositionsförbud, beslag, penningbeslag, förvar eller kvarstad, och kan innehålla flera beslagpunkter.

Antalet beslut kan variera relativt mycket över tid därför är det mer relevant att redovisa antal ärenden med beslut. Antal avslutande ärenden med beslut om tillgångssäkring för brottsutbyte enligt lagen (2014:307) om straff för penningtvåtsbrott, dvs. med något beslut om dispositionsförbud, beslag, penningbeslag, förvar eller kvarstad har ökat från 18 till 34 ärenden. Antal framställda yrkanden om förverkanden har ökat från 6 till 11 ärenden 2021.

Ekobrottsmyndigheten har inga ärenden att redovisa för 2021 när det gäller brott enligt lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall.

Finansiering av terrorism

Ekobrottsmyndigheten har inget uttryckligt uppdrag eller mandat att utreda och lagföra terroristbrott eller finansiering av terrorism, men i verksamheten kan den ekonomiska brottsligheten ha anknytningar till denna typ av brott. I de fall misstanke om terroristbrott eller finansiering av terrorism har uppkommit i underrättelsearbetet och i en förundersökning har ansvariga myndigheter kontaktats för samråd och överlämnade av information. På strategisk nivå deltar Ekobrottsmyndigheten i Samverkansrådet mot terrorism samt Samordningsfunktionen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism med informations- och erfarenhetsutbyte.

2.4.6 Internationellt samarbete

Myndigheten har internationella uppdrag enligt 7 §, 13 §, 13a § och 14 § i förordningen med instruktion för Ekobrottsmyndigheten.

Ekobrottsmyndighetens organisation för internationella frågor

Vid myndigheten finns en internationell samordningsfunktion som ansvarar för det strategiska arbetet i internationella frågor samt ansvarar för SEFI-rådet och AFCOS. I det arbetet ingår också att följa EU:s lagstiftning på området samt bevaka och utveckla det rättsliga samarbetet med andra länder och internationella organisationer.

Åklagarna gör sina egna framställningar om internationell rättslig hjälp och samverkar med andra länder. Tio erfarna åklagare har utsetts till internationella kontaktåklagare och biträder övriga åklagare vid behov. Kontaktåklagarna svarar även för handläggningen av merparten av de inkommande framställningarna. Råd och stöd till åklagare ges även av den internationella funktionen och den assisterande nationella medlemmen vid Eurojust.

EU:s policycykel – prioriteringar avseende arbetet mot organiserad och grov internationell brottslighet

EU:s policycykel utgör en ram för samarbetet inom EU mot organiserad och grov internationell brottslighet. Ekobrottsmyndigheten har deltagit i arbetet inom den pågående cykeln som avslutades 2021. Den nya cykeln löper under 2022–2025 och myndigheten kommer att fortsätta att delta i arbetet genom prioriteringarna MTIC (momsbedrägerier) EXCISE (punktskattebrott) och CFMLAR (kriminella finanser, penningtvätt och brottsutbyte). Ekobrottsmyndigheten är nationellt samordningsansvarig för inriktningen MTIC. Tillsammans med Skatteverket, Tullverket och Polismyndigheten har beslut fattats om vilka aktiviteter inom varje inriktning som myndigheten ska delta i.

Ekobrottsmyndigheten har fortsatt medverkat i det myndighetsgemensamma utvecklingsprojektet Euphoria som leds av Polismyndigheten. Projektet syftar till att stärka det nationella myndighetsgemensamma arbetet inom EU:s policycykel med fokus på EMPACT (European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats). Projektet ska bl.a. stärka samarbetet inom och mellan de myndigheter som deltar i arbetet. Med utgångspunkt från förra årets kartlägnings- och informationsinhämtningsfas har projektet arbetat med att ta fram såväl myndighetsgemensamma som myndighetsinterna

rekommendationer om vad som behöver utvecklas och stärkas för ett effektivt arbete. Projektet kommer att fortsätta under 2022 med implementering av de framtagna rekommendationerna.

Internationell rättslig hjälp ökar

Vid Ekobrottsmyndigheten handläggs många ärenden som kräver internationellt samarbete. De stora pensionsärendena och MTIC-ärendena som handlagts under året har krävt omfattande internationella kontakter för att kunna utredas. Antalet utgående framställningar om rättslig hjälp och europeisk utredningsorder har ökat med 34 procent. De inkommande framställningarna och orderna från andra länder ligger på samma nivå som föregående år och är främst ett resultat av att den internationella brottsligheten ökar, vilket leder till ett stigande behov av internationella utbyten.

TABELL 20. Antal inkomna och utgående ansökningar och order om internationellt rättsligt bistånd.

Typ av ansökan/order	2021	2020	2019
Inkommen ansökan om rättslig hjälp	15	7	23
Inkommen europeisk utredningsorder	42	50	46
Utgående ansökan om rättslig hjälp	68	43	67
Utgående europeisk utredningsorder	138	96	94
Totalt	263	196	230

Källa: Cåsa.

Ekobrottsmyndighetens deltagande i Eurojust

Ekobrottsmyndigheten har en representant vid den svenska enheten på Eurojust, som arbetar mot organiserad brottslighet och med att underlätta det rättsliga samarbetet över gränserna, främst inom EU, men även med tredjeländer.

Antalet ärenden som den svenska enheten biträder i har fortsatt ökat. Grova bedrägerier (inklusive skattebrott), annan ekonomisk brottslighet och penningtvättsbrott är de brotstyper som Eurojust assisterar mest i. Under året har 378 nya operativa ärenden kommit in till den svenska enheten, vilket är en kraftig ökning jämfört med 263 år 2020 och 222 år 2019. Dessutom har den svenska enheten handlagt 66 nya rådgivningsärenden och 97 nya remisser.

Från Ekobrottsmyndigheten har ärenden om brott mot pensionssystemet och momsbedrägerier dominerat och krävt mycket internationell hjälp och samordning behövts. En anledning till det

ökade antalet ärenden på den svenska enheten är att åklagare på myndigheten i större utsträckning än tidigare använt sig av Eurojust. Den typ av brottslighet som Ekobrottsmyndigheten hanterar kräver allt mer internationell samordning och åklagare har genom bl.a. utbildningsinsatser och studieresor blivit medvetna om vilken hjälp de kan få. Andra länder begär i större utsträckning än tidigare bistånd av Ekobrottsmyndigheten via Eurojust. Statistiken över internationell rättslig hjälp visar på en ökad efterfrågan.

Den europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) startade sin verksamhet den 1 juni. Sverige har genom Ekobrottsmyndigheten och de stora MTIC-ärendena blivit först med att samarbeta med Eppo via Eurojust. Eurojust har koordinerat Sveriges samarbete med Eppo och bistått med koordineringsmöten och europeiska utredningsorder.

Ett effektivt sätt att samarbeta internationellt är genom de koordineringsmöten som Eurojust anordnar. Den svenska enheten har därför fortsatt att arrangera och delta i allt fler sådana möten. Mötena skapar tillit och blir starten för ett nödvändigt och bra samarbete mellan olika länder för att klara upp avancerad och internationell brottslighet.

För ett uthålligt samarbete i de gränsöverskridande ärendena har Ekobrottsmyndigheten ingått två nya Joint Investigation Team-avtal (JIT). Ett JIT-samarbete innebär en stor effektivitetsvinst genom de snabba, täta och mer oformaliserade utbyten av information och också en möjlighet att få resurser och bidrag till utredningsåtgärder som annars inte skulle varit möjliga att genomföra.

Ekobrottsmyndighetens har via sin Eurojust-representant deltagit aktivt i EMPACT-samarbetet när det gäller både momsbedrägerier och punktskatter, vilket resulterat i att Eurojust för första gången initierat en egen aktivitet till nästa policycykel för att i större utsträckning få med åklagare i samarbetet som annars mest involverat poliser och utredare.

Internationellt brottsutbyte och finansiella utredningar

Ekobrottsmyndigheten arbetar kontinuerligt med att stärka arbetet med brottsutbyte genom att delta i olika internationella sammanhang. För att stärka det internationella samarbetet inom EU har samtliga medlemsstater ett kontor för återvinning av tillgångar, Asset Recovery Offices (ARO). ARO är nationella enheter som utbyter information för att minska de kriminellas möjligheter att hantera, tvätta och placera brottsvinster inom EU. Det finns två ARO-kontor i Sverige varav ett är placerat vid Ekobrottsmyndigheten. Myndigheten har via sitt

ARO-kontor gjort tolv förfrågningar och besvarat tre inkommande förfrågningar från andra EU-länder. Förfrågningarna är ofta vägledande för huruvida en internationell framställan om rättslig hjälp ska göras.

Den internationella organisationen Financial Action Task Force (FATF) är ett mellanstatligt organ och har sedan 1989 varit kärnan i det gränsöverskridande arbetet mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Flera av myndighetens medarbetare är utbildade och utsedda att assistera. Sedan 2019 har myndigheten deltagit med en expert i FATF:s arbetsgrupp gällande operativa utmaningarna att återta brottsutbyte. Arbetet har under året mynnat ut i FATF-rapporten Operational Challenges associated with Asset Recovery. Den innehåller flera rekommendationer som delvis har resulterat i flera uppföljningsarbeten, bl.a. när det gäller stärkandet av de brottsbekämpande nätverken som arbetar med återtagande av brottsutbyte och hur effektiviteten av länders arbete med förverkandefrågor ska mätas vid FATF:s utvärderingar.

CARIN är ett internationellt nätverk med syfte att förbättra arbetet med att återta brottsvinster. Genom nätverket kan medlemsländerna skicka förfrågningar om tillgångar och bolagsförhållanden inom hela världen. Sverige har två kontaktpersoner, varav en från Ekobrottsmyndigheten som under året bistått FATF med att se över hur nätverken för återtagande av brottsvinster kan stärkas.

"Den typ av brottslighet som Ekobrottsmyndigheten hanterar kräver allt mer internationell samordning."

Rådet för skydd av EU:s finansiella intressen

Rådet för skydd av EU:s finansiella intressen (SEFI-rådet) ska främja en effektiv och korrekt användning av EU-relaterade medel i Sverige. Rådet består av nio myndigheter och Ekobrottsmyndigheten är ordförande och utgör rådets kansli.

Under året har SEFI-rådet genomfört fyra möten och arrangerat föreläsningar i anslutning till mötena. SEFI-rådet har också tagit fram en lägesbild över anmälningar om misstänkt brottslighet 2019. Syftet med lägesbilden har varit att klargöra om antalet misstänkta brott riktade mot svenska myndigheter som hanterar EU-medel i Sverige är så litet som antalet faktiska anmälningar antyder eller om det finns ett mörkertal. Lägesbilden klargör att antalet anmälningar som görs till Ekobrottsmyndigheten är

färre än vad de borde vara. Av 65 undersökta ärenden delade rådet berörda myndigheters uppfattning om att inte anmäla i 21 fall, och i 25 fall ansåg man att en brottsanmälan borde ha upprättats. Som jämförelse kan nämnas att SEFI-rådets medlemmar samma år gjorde totalt tre anmälningar om misstänkt brott till myndigheten och totalt inkom 13 anmälningar om sådana brott. SEFI-rådet bedömer att det finns behov av utbildningsinsatser, översyn av anmälningspolicy och vägledningar under de närmaste åren.

Brottsanmälningar avseende bedrägeri mot EU:s finansiella intressen

Ekobrottsmyndigheten ansvarar för att utreda och lagföra misstankar om bedrägeri mot EU:s finansiella intressen i Sverige. Tio anmälningar om brott mot EU:s finansiella intressen har inkommit till Ekobrottsmyndigheten, vilket kan jämföras med sju 2020 och elva 2019. Det pågår fem pågående förundersökningar och fyra ärenden har lagts ned, i två fall utan att förundersökning inletts.

Kontroller i Sverige av EU:s byrå för bedrägeribekämpning

Ekobrottsmyndigheten är sambandscentral för bedrägeribekämpning i frågor som rör Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf). Sambandscentralen benämns Anti-Fraud Coordination Service (AFCOS) och är initial kontakt i Sverige för Olaf. Olaf utför administrativa utredningar av misstänkta oegentligheter som påverkar EU:s finansiella intressen. Myndighetens uppdrag är främst att ta emot en anmälan från Olaf om planerade kontroller och inspektioner i Sverige och att hänvisa till rätt behörig myndighet. Ekobrottsmyndigheten är också behörig myndighet vid genomförandet av kontroller och inspektioner på plats i Sverige, om ingen annan myndighet är utsedd. Under året har Olaf genomfört två platskontroller i Sverige och aviserat ytterligare en vilket kan jämföras med en kontroll 2020 och tre kontroller 2019.

Europol

Europolsamarbetet fortsätter att spela en viktig roll både inom utredningsverksamheten och underrättelseverksamheten. Samarbetet med Europol har fortsatt att utvecklas positivt och är nära kopplat till myndighetens arbete inom EU:s policycykel. Myndigheten representeras vid Europol via de polisiära sambandsmännen vid den svenska desken. Det sker i nära samarbete med myndighetens representant vid Eurojust. Det nära samarbetet har varit särskilt viktigt för att upptäcka och avbryta större momsbedrägerier (MTIC)

med telekomprodukter. Till följd av pandemin och de resebegränsningar som funnits har de internationella underrättelseaktiviteterna påverkats negativt. Två aktiviteter inom Europolsamarbetet har skjutits på framtiden. En aktivitet har kunnat genomföras med inriktning på MTIC i Baltikum. Ekobrottsmyndigheten har fortsatt att vara aktiv inom flera av Europols analysprojekt vid European Financial and Economic Crime Center (EFECC).

2.5 Övrig återrapportering

2.5.1 Rättslig utveckling och styrning

Enligt 5 § förordningen med instruktion för Ekobrottsmyndigheten ska myndigheten följa och analysera utvecklingen och rättstillämpningen när det gäller ekonomisk brottslighet och utarbeta förslag till åtgärder. Myndigheten ska också samordna åtgärder mot ekonomisk brottslighet.

Remisser och utredningar

Lagstiftningsarbetet utgör ett viktigt led i att förebygga och bekämpa ekonomisk brottslighet. Myndigheten lämnar synpunkter på föreslagen lagstiftning genom att besvara remisser samt bidra med experter i utredningar och hearings. Under året har 71 remisser kommit in och 80 yttranden lämnats. Myndigheten har även deltagit med experter i tio statliga utredningar.

- En stärkt rättsprocess och en ökad lagföring (Dir. 2019:85).
- Kommunernas ansvar för brottsförebyggande arbete (Dir. 2019:94).
- Bolags gränsoverskridande rörlighet inom EU (Dir. 2019:95).
- En parlamentarisk trygghetsberedning (Dir. 2020:32).
- Enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag (Dir. 2020:48).
- Effektivare möjligheter att ta brottsvinster från kriminella – en översyn av lagstiftningen om förverkande (Dir. 2020:66).
- Utökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel (Dir. 2020:104).
- Biometri i brottsbekämpningen (Dir. 2021:34).
- Stärkta möjligheter att bekämpa bidragsbrott för myndigheter som omfattas av bidragsbrottslagen (Dir. 2021:39).
- Datalagring vid brottsbekämpning – ytterligare åtgärder för en modern och ändamålsenlig reglering (Dir. 2021:58).

Åtgärder för att förbättra kvalitet och effektivitet

Flera utvecklingsaktiviteter har bedrivits i syfte att främja en enhetlig rättstillämpning samt förbättra kvaliteten och effektiviteten i utredningar. Nedan redovisas några av de åtgärder som genomförts under året:

- Ekorevisorernas granskningar har uppmärksamats på olika sätt. För att effektivisera granskningar av bokföringsbrott har ett nytt analysverktyg implementerats. För att höja den digitala förmågan har flera workshoppar för ekorevisorerna genomförts avseende bokföringsprogram i molnet samt interna utbildningspass för att höja kompetensen i andra analysverktyg.
- Sedan mitten av 1990-talet har Rutiner brottsutredningar i konkurs (RUBICON) varit en modell för samverkan vid bekämpningen av konkursrelaterad brottslighet. I samarbetet deltar Ackordscentralen, Ekobrottsmyndigheten, Kronofogdemyndigheten samt Rekonstruktör- och konkursförvaltarkollegiet i Sverige (REKON). Under året har en ny avsiktsförklaring tagits fram som resulterat i att Bolagsverket och Skatteverket numera ingår i samarbetet. Två digitala seminarier har genomförts där bl.a. frågor om omställningsstödsbrott, penningtvättsbrott och lönegarantibedrägerier har avhandlats.
- Med anledning av frågan om kvarstad i ett av premiepensionsmålen har Ekobrottsmyndigheten i samverkan med Pensionsmyndigheten utrett om regelverket om kvarstad är ändamålsenligt utformat eller om myndigheten ska verka för att regelverket i något avseende bör förändras. Något sådant behov har inte identifierats.
- Myndigheten har tagit fram en promemoria som behandlar den ändrade lagstiftningen om företagsbot som trätt i kraft den 1 januari 2020 (ARF 2021:1).
- Promemorian Externa experter i förundersökningar (ARF 2021:2) har tagits fram och utgör ett stöd för operativ personal att hitta och anlita externa experter när behov finns i en utredning. Att få in utomstående expertis kan vara avgörande för att nå framgång i en utredning.
- Ekobrottsmyndigheten har tillsammans med Åklagarmyndigheten uppdaterat Brottsutbyteshandboken (EBM2021-498) med anledning av en dom från Högsta domstolen. En utbildning har genomförts för att ge medarbetarna ytterligare kunskaper och verktyg för återförande av brottsutbyte.

- Arkivredovisningen har uppdaterats och strategin för bevarande har omarbetats. Ett omfattande utvecklingsarbete har bedrivits för att förbättra hanteringen av allmänna handlingar och dokumentation i myndighetens administrativa verksamhet.
- Förvaringen av allmänna handlingar i utredningsverksamheten har förbättrats genom anslutning till Polismyndighetens fillagringsyta Filip.
- Ekobrottsmyndigheten deltar i arbetet med att identifiera behov av forskning och utveckling inom området för myndighetens uppdrag, detta sker genom deltagande i Vetenskapsrådets kunskapskommitté angående Nationella forskningsprogrammet om brottslighet. Programmet ska löpa under de kommande 10 åren.

Tillsyn

Enligt 11 § förordningen med instruktion för Ekobrottsmyndigheten ska myndigheten varje år redovisa de iakttagelser som gjorts inom ramen för den rättsliga tillsynsverksamheten.

För tillsynsverksamheten är den sammanfattande bedömningen att kraven på följdriktighet och enhetlighet har upprätthållits i åklagarnas handläggning och hantering av ärenden och att verksamheten har präglats av hög rättslig kvalitet.

Överåklagarens kansli ansvarar för myndighetens tillsynsverksamhet och hantering av mål i eller till Högsta domstolen. Tillsyn sker dels på övergripande nivå genom årligen planerade aktiviteter (systematisk tillsyn), dels i enskilda ärenden när det finns anledning till det, efter inkommen information eller om kansliet på annat sätt uppmärksammat att handläggningen kan ha varit felaktig i någon del. Den granskning som sker på övergripande nivå kan också ge anledning till tillsyn i ett enskilt ärende.

Viktiga återkommande inslag i den systematiska tillsynen är den löpande uppföljningen av vissa operativa frågor i ärenden där åtal väckts samt uppföljningen av kamrarnas granskningar av anhållningsliggaren och det hemliga tvångsmedelsdiariet. En annan viktig återkommande del är domsgranskningen på tre områden: strafförelägganden, ogillade åtal och hovrättsdomar där fängelse mer än två år dömts ut. Utöver dessa återkommande granskningar sker specifika tillsynsprojekt som huvudsakligen bestäms utifrån gällande tillsynsplan. Samtliga tillsynsprojekt resulterar i en tillsynsrapport. I årets tillsynsrapport över den löpande granskningen har konstaterats att det fortfarande föreligger tydliga skillnader mellan ekobrottskamrarna på flera av de områden som granskats, bl.a. när det gäller näringsförbud,

företagsbot och förundersökningsbegränsning samt att skillnaderna bör följas upp av den operativa verksamheten. Företagsbot har också behandlats i ett av årets övriga tillsynsprojekt. Den fördjupade studien har bekräftat att det föreligger lokala skillnader i tillämpningen av företagsbotsreglerna, men samtidigt visat på en högre tillämpningsfrekvens än vad som framkommit vid den löpande granskningen. I stort bedöms skillnaden i frekvens bero på att det underliggande materialet skiljt sig åt då den fördjupade granskningen även omfattat fler ärendetyper och utfärdade strafförelägganden.

Ett annat tillsynsprojekt har gällt underrättelse om slutförd förundersökning. Projektet har genomförts efter att vissa brister tidigare kunnat iaktas när det gäller underrättelse till den misstänkte och försvararen om att förundersökningen slutförts samt rätten att inom viss tid ta del av utredningen och begära kompletteringar. Sedan bl.a. utbildningsinsatser genomförts har det enligt tillsynsrapporten skett betydande förbättringar. Ett tredje tillsynsprojekt har avsett brottsanmälningar från konkursförvaltare. Granskningen har rört hur sådana anmälningar hanterats och i vilken utsträckning förundersökning inletts eller beslut fattats om förundersökningsbegränsning och hur dessa beslut motiverats. Även i denna granskning har anlagts ett enhetlighetsperspektiv.

Den enskilda tillsynen utgörs till stor del av överprövningsärenden. Andra delar är klagomålsärenden och ärenden om jäv. Det är inte ovanligt att ett överprövningsärende även innehåller klagomålspåståenden eller påståenden om att åklagaren varit jävig eller begått brott. Normalt prövas inte inkomna brottspåståenden vid kansliet utan överlämnas till Särskilda åklagarkammaren vid Åklagarmyndigheten. I ett fall har kansliet dock använt sig av den särskilda möjlighet som finns att pröva brottspåståenden när det bedöms uppenbart att förundersökning mot åklagaren inte ska inledas. En mindre del av den enskilda tillsynen utgörs av tillsynsärenden, där åklagares handläggning av ett ärende eller ett agerande som rör tjänsten kan ifrågasättas. När ett tillsynsärende inleds har det regelmässigt föregåtts ett beslut om förberedande granskning vid kansliet och av ett straffrättsligt ställningstagande vid Särskilda åklagarkammaren. Under året har fyra tillsynsärenden inletts och samtliga har rört frågan om slutunderrättelse i anslutning till att förundersökningen avslutats. Jämfört med de två föregående åren är det en ökning.

Överprövning kan ske av praktiskt taget alla beslut som en åklagare fattar. Typiskt sett krävs för att en överprövning ska ske att begäran gjorts av en person

med klagorätt. Målsäganden och den misstänkte har klagorätt. Oavsett klagorätt kan kansliet om skäl för det anses föreligga, eller på eget initiativ, granska ett beslut och ändra det. Under året har 31 överprövningsärenden inkommit, vilket är färre än de två föregående åren, och beslut fattats i 30. I åtta fall har ärendet inte tagits upp till prövning. I 16 fall har en sakprövning skett och av dessa har åklagarens beslut ändrats i tre ärenden, medan åklagarens beslut inte ändrats i övriga 13 ärenden. Återstående sex ärenden har antingen skrivits av eller överlämnats till riksåklagaren eller en annan enhet (ekobrotts- eller åklagarkammare) för vidare handläggning.

Klagomål som inkommer från enskilda eller juridiska personer och som rör påståenden om brister i åklagares handläggning, exempelvis långsam handläggning, kan alltså föranleda enskild tillsyn. Detsamma gäller för inkomna påståenden som rör att åklagare är eller varit jävig. I åtta ärenden har klagomål mot åklagares handläggning framförts och ett av ärendena har överlämnats till riksåklagaren för prövning. Inget av ärendena har föranlett kritik. Påstående om jäv har gjorts inom ramen för två av klagomålsärendena men jäv har inte ansetts föreligga.

Det kan noteras att inkomna klagomålsärenden mot åklagare ökat på senare tid medan antalet ärenden där jävspåståenden ingår legat konstant. Kansliet har under året även handlagt två skadeståndsärenden, som rört ersättning för frihetsberövande.

Under året har nio ärenden handlagts som rör mål i eller till Högsta domstolen. Det är en stor ökning jämfört med föregående år. I två ärenden har framställan gjorts till riksåklagaren om att överklaga en hovrättsdom till Högsta domstolen. Ett av ärendena har avsett frågan om avgränsning av bokföringsbrott (ett eller två brott). Riksåklagaren har överklagat domen och prövningstillstånd har beviljats. Den andra framställan om överklagande har huvudsakligen omfattat frågan om vem som ansvarar för brister i bokföringen i en verksamhet som bedrivits av flera personer i en oregistrerad associationsform. Riksåklagaren har överklagat domen. I ett ärende har framställan om resning gjorts med anledning av en hovrättsdom över ett preskriberat brott. I resterande sex ärenden har yttranden avgetts och i samtliga har det ansetts att motpartens talan bör bestridas. Tre av de sex ärendena har helt eller delvis rört fråga om resning.

TABELL 21. Antal tillsynsärenden, överprövningsärenden och klagomål.

Antal ärenden	2021	2020	2019
Tillsynsärenden, inledda	4	1	2
Tillsynsärenden, avgjorda	4	5	0
Inkomna överprövningsärenden	31	39	41
Avgjorda överprövningsärenden	30	47	37
<i>varav prövning i sak, ändring</i>	3	6	4
<i>varav prövning i sak, ej ändring</i>	13	20	16
<i>varav ej prövning i sak</i>	8	16	13
Inkomna klagomålsärenden mot åklagare	8	5	2
Inkomna ärenden som inkl. jävspåståenden	2	3	2
Yttranden, eller framställan om överklagande, till riksåklagaren i s.k. HD-mål	9	3	4

Källa: Manuell insamling.

2.5.2 Digitaliserad verksamhetsutveckling

Rättsväsendets digitalisering

Ekobrottsmyndigheten har deltagit i det myndighetsövergripande samarbetet för rättsväsendets digitalisering. Syftet är att uppnå ett effektivare, säkrare och snabbare flöde av information mellan myndigheterna, att utveckla och erhålla ny kunskap om rättsväsendets verksamheter samt att förbättra servicen till enskilda.

Ekobrottsmyndigheten har inom ramen för förordningen (2019:1283) om rättsväsendets digitalisering medverkat till att ta fram en gemensam strategisk plan för 2023 och framåt. Uppdraget har delredovisats till regeringen den 1 oktober. Myndigheten har tillsammans med övriga berörda myndigheter den 1 oktober även redovisat till regeringen vilka gemensamma utvecklingsinsatser som myndigheterna avser att genomföra under 2022.

Enligt uppdrag i Ekobrottsmyndighetens regleringsbrev för 2021 har Ekobrottsmyndigheten varit sammanhållande myndighet för två aktiviteter i den gemensamma planen (Ju2020/03455):

I den första aktiviteten, Digital bevisning – filformat och möjligheter att hantera fler filtyper inom RIF, har en förstudie genomförts. Förstudien har kartlagt myndigheternas behov och nuläge avseende hantering av information utanför verksamhetsstöden samt inventerat vilka av myndigheternas existerande lösningar som eventuellt kan användas för en långsiktig lösning av hantering av fler filformat.

I den andra aktiviteten, Kartlägga utbyte av information under pågående utredning, har en kartläggning av de utredande myndigheternas behov och utmaningar avseende informationsutbyte under

pågående utredning gjorts. Kartläggningen har visat att samtliga utredande myndigheter har behov av att dela information med andra utredande myndigheter, att det i dag saknas effektiva och säkra sätt att dela informationen och att en sådan funktionalitet skulle innebära stora vinster för såväl verksamheten som rättssäkerheten. Inom ramen för aktiviteten har det föreslagits att en arbetsgrupp ges i uppdrag att utreda tekniska lösningar som går att införa på kort sikt.

Utöver att vara sammanhållande myndighet för två aktiviteter har Ekobrottsmyndigheten deltagit i flera arbetsgrupper och då särskilt i arbetet med den andra delen av förstudien om strukturerat utbyte av information om beslag och förvar.

Hantering av utredningsinformation

Ekobrottsmyndigheten har fortsatt samarbetet om överföring av myndighetens utredningsinformation till Polismyndighetens IT-infrastruktur. Nya samarbetskanaler har upprättats för att underlätta myndighetssamverkan och förvaltning av utredningsinformationen.

Samarbetet har utvecklats löpande med återkommande avstämningar när det gäller nya behov och strukturella förbättringar. Utredningsinformation som finns i myndighetens ärendemappar bearbetas nu i Polismyndighetens IT-infrastruktur. Ärenden som ännu inte överförs bevakas och överförs löpande allt eftersom utredningen tillåter. När allt mer information har övergått till Polismyndighetens IT-miljö har arbetet fokuserat på nedmontering av den temporära miljö som byggts upp på Ekobrottsmyndigheten för utredningsinformationen samt planering av en ny IT-miljö för att omhänderta de specifika program

som endast myndigheten använder. Det är viktigt att hålla utredningsinformation samlad. Verktyg som behövs för denna hantering bör finnas i samma miljö, men i de fall detta inte är möjligt får en uppdelning ändå ske.

Parallellt med allt praktiskt arbete och planering har ett arbete bedrivits med att upprätta avtal och överenskommelser för att skapa en tydlighet i ansvar mellan myndigheterna. Arbetet har utvecklats positivt, särskilt avseende samarbetskanaler, överföring av informationsvolym och planering för en framtida hantering med ambition att minska antalet fysiska datorer.

Utvecklade arbetssätt, roller och digitala verktyg för IT-forensiker, analytiker och utredare

För att möjliggöra ett nationellt arbetssätt och en nationell rollfördelning för IT-forensiker, analytiker och utredare i arbetet med digital bevisning har en kartläggning av myndighetens behov och utmaningar gjorts. Kartläggningen kommer att ligga till grund för arbetet med att utnyttja befintliga digitala verktyg för att öka den nationella flexibiliteten och möjligheten till arbetsutjämning mellan myndighetens verksamhetsorter och kamrar. På sikt förväntas detta öka myndighetens effektivitet och rättssäkerhet i arbetet med den digitala bevisningen.

2.5.3 Kompetensförsörjning

Arbetet med kompetensförsörjningen

En förutsättning för att nå verksamhetens mål är att myndighetens kompetensförsörjning är god. Ekobrottsmyndigheten har generellt en god förmåga att rekrytera och behålla den kompetens som verksamheten behöver, men en återkommande utmaning är rekryteringen av åklagare. Rekryteringsbasen för åklagare är begränsad och det har under året varit svårt att få tillräckligt många sökanden till tjänster som seniora åklagare. Mot den bakgrunden har kravprofilen och annonser för senior åklagare och kammarchefers satts över. Syftet har varit att ta fram mer attraktiva annonser och förtydliga förväntningarna i de respektive rollerna. I samarbete med Åklagarmyndigheten har myndighetsgemensamma rutiner tagits fram för att underlätta för myndighetens chefer att bedöma kompetensen hos extra åklagare som genomgår utbildning med avsikt att bli dispenserade som kammaraåklagare. I slutet av året gav generaldirektören en arbetsgrupp i uppdrag att ta fram förslag till en långsiktig lönebildningsstrategi för åklagare.

En viktig aspekt i att säkerställa en god kompetensförsörjning är att ge medarbetarna förutsättningar att utvecklas. Arbetet med att utveckla administratörsrollen inom kammarverksamheten har fortsatt. En arbetsgrupp har utifrån verksamhetens behov utformat förslag på arbetssätt och en arbetsfördelning som skapar förutsättningar för administratörer att vara mer delaktiga i de gemensamma operativa uppdragen.

Chefsrekrytering och chefsutveckling

Under 2020 togs ledarkriterier fram som ska fungera som en röd tråd genom hela chefsförsörjningen. Vid implementeringen av ledarkriterierna har fokus inledningsvis varit på chefsrekrytering och chefsutveckling. Inom chefsrekryteringen har det skett en kontinuerlig samverkan med Åklagarmyndigheten. En analys av vilka personliga egenskaper som krävs för att leva upp till förväntningarna i ledarkriterierna har genomförts och nya annonser för kammarchefstjänster har tagits fram. Inom chefsutveckling har myndigheten handlat upp chefsutbildning, chefscoaching och ledningsgruppsutveckling där det uttalade syftet är att stärka cheferna inom det tillitsbaserade ledarskap som beskrivs i ledarkriterierna. De lokala insatserna för att stärka medarbetarskap och teamarbete har fortsatt men i mindre skala p.g.a. pandemin. Insatserna har handlat om att förtydliga mål och roller, stärka feedbackkulturen samt skapa motivation.

Åtgärder för bättre arbetsmiljö och likabehandling

Myndigheten har fortsatt att vidta löpande arbetsmiljöåtgärder med anledning av pandemin och därmed följt rekommendationerna om hemarbete. Det har medfört att ca 60 procent av myndighetens medarbetare, helt eller delvis, har arbetat hemifrån under det första halvåret. Myndigheten har under året samlat in erfarenheter från förändrade arbetssätt under pandemin med hög grad av hemarbete. Erfarenheterna av hemarbete har för enskilda medarbetare i huvudsak varit goda då arbete på distans har bidragit till en bättre balans mellan arbete och privatliv, vilket har minskat vardagsstressen. Arbetsmässigt har distansarbetet möjliggjort att i större utsträckning arbeta koncentrerat med vissa uppgifter och man har upplevt att många möten blivit mer effektiva. Men hemarbetet har även medfört utmaningar inom arbetsmiljön bl.a. när det gäller ergonomi och hålla isär arbete och fritid. Både chefer och medarbetare har också lyft att distansarbetet medfört att den löpande och dagliga diskussionen och därmed erfarenhetsutbytet minskat. Det kollektiva lärandet har fått stå tillbaka

och kreativiteten har påverkats negativt. De sociala kontakterna med kollegor har också fått stå tillbaka till viss del. Under hösten har en successiv återgång till arbetsplatserna påbörjats och myndigheten har påbörjat ett arbete med att ta fram en riktlinje för distansarbete efter pandemin.

Ekobrottsmyndigheten arbetar kontinuerligt med det systematiska arbetsmiljöarbetet på såväl central som lokal nivå. Utbildningar i arbetsmiljö och rehabilitering för chefer, skyddsombud och säkerhetsföreträdare har genomförts digitalt. Myndighetens likabehandlingsplan och tillgänglighetsplan har integrerats i det systematiska arbetsmiljöarbetet. I syfte att stärka skyddsombuden i deras roll och samtidigt sträva efter att fler medarbetare ska vilja engagera sig har arbetsgivaren, tillsammans med huvudskyddsombuden, genomfört en informationsinsats på myndighetens intranät. Myndigheten har också genomfört den årliga lönekartläggningen i enlighet med 3 kap. 8–10 §§ diskrimineringslagen (2008:567). Inga osakliga löneskillnader har kunnat identifieras.

Under hösten har en myndighetsgemensam medarbetarundersökning genomförts. Resultatet av medarbetarundersökningen är ett viktigt och värdefullt underlag för myndighetens fortsatta arbetsmiljöarbete och omfattar bl.a. arbetsmiljö, Ekobrottsmyndigheten som arbetsgivare och arbetsplats, ledarskap och teamarbete, samt frågor om likabehandling, jämställdhet och diskriminering.

Utbildning

Att kontinuerligt utveckla medarbetarnas kompetens är viktigt för Ekobrottsmyndighetens långsiktiga kompetensförsörjning och en förutsättning för myndighetens verksamhet. Utbildningsverksamheten

har likt föregående år påverkats av pandemin genom att flertalet utbildningar har genomförts på distans. Det har varit ca 25 utbildningstillfällen, vilket är en minskning mot tidigare år. Någon utbildning och några erfarenhetsseminarier har ställts in eftersom de inte har varit lämpliga att genomföra digitalt. Ett arbete har påbörjats med att ta fram nya utbildningar för administratörer, utredningsledare och i verktyget DurTvå (polisiärt IT-stöd för brottsutredning och tvångsmedelshantering). Arbetet med att ställa om till distansutbildning fortskrider för de utbildningar där det anses vara lämpligt.

Personal

Myndigheten har per den 31 december haft 655 anställda medarbetare vilket är 4 färre än föregående år. Under året har det främst varit fokus på återrekrytering av tjänster där medarbetare slutat. Medelantalet anställda är högre jämfört med föregående år, vilket beror på en ökning av antalet medarbetare. Medelåldern vid Ekobrottsmyndigheten är 49 år både för män och kvinnor, vilket är 4 år högre än staten i stort. Detta kan förklaras av att Ekobrottsmyndigheten till stor del har befattningar som ofta kräver specialistkunskaper som i sin tur kräver akademisk utbildning och flera års arbetslivserfarenhet.

Myndigheten har på total nivå en jämn könsfördelning och det gäller även för flera yrkesroller. Andelen kvinnor och män som är chefer är också jämn, 55 respektive 45 procent. Det gäller även för utredare, 52 respektive 48 procent och poliser, 42 respektive 58 procent. När det gäller åklagare är det däremot fler män än kvinnor, 64 respektive 36 procent och bland administratörerna är majoriteten kvinnor, 88 procent.

TABELL 22. Antal anställda per den 31 december fördelat per yrkeskategori och kön.

	2021			2020			2019		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Chefer	47	26	21	47	27	20	44	25	19
Åklagare	112	40	72	110	38	70	105	40	65
Civila utredare	122	63	59	120	60	60	108	49	59
Poliser	220	93	127	229	95	134	222	94	128
Administratörer	58	51	7	61	55	6	59	53	6
Övriga*	96	52	44	92	50	42	78	44	34
Totalt	655	325	330	659	327	332	616	305	311

*Under övriga ingår anställda vid huvudkontoret, servicetekniker och civila vid de polisoperativa enheterna.

Källa: Palasso och Polismyndigheten.

TABELL 23. Medelantal anställda fördelat på kön*.

	2021	2020	2019
Kvinnor	326	319	303
Män	329	319	307
Totalt	655	638	610

* I tabellen ingår poliser anställda av Polismyndigheten som arbetar vid Ekobrottsmyndigheten.

Källa: Palasso och Polismyndigheten.

Personalomsättningen

Personalomsättningen är 11 procent vilket är drygt 2 procentenheter högre än föregående år. Den något högre omsättningen i år beror på att omsättningen av poliser, som 2020 hade en lägre personalomsättning än normalt, har ökat. Personalomsättningen är emellertid betydligt lägre än vad den var 2019, vilket bedöms bero på att färre har slutat på grund av pandemin. Personalomsättningen beräknas som antal avslutade anställningar under året delat med medelantalet anställda de senaste 24 månaderna.

TABELL 24. Personalomsättning i procent.

	2021	2020	2019
	11,0	8,8	16,8

Källa: Palasso och Polismyndigheten.

Sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron har sjunkit till 2,4 procent. Drygt 43 procent av all sjukskrivning är långtidsjukfrånvaro om 60 dagar eller mer. Sjukfrånvaron har sjunkit över alla kategorier förutom för dem som är 50 år eller äldre där det är en liten ökning jämfört med föregående år. Kvinnor har högre sjukfrånvaro än män vilket generellt är vanligt även i samhället i stort. En orsak till den låga sjukfrånvaron kan vara att många medarbetare har arbetat hemma till viss del p.g.a. pandemin. Allt fler digitala möten har ökat möjligheten att arbeta hemifrån vid lättare sjukdomssymptom, vilket även kan bidra till minskad spridning av smitta på arbetsplatsen.

TABELL 25. Sjukfrånvaro i procent av arbetstid fördelat på kön.

	2021			2020			2019		
	Totalt	EBM anställda	Polis anställda	Totalt	EBM anställda	Polis anställda	Totalt	EBM anställda	Polis anställda
Kvinnor	2,7	2,4	3,4	3,5	3,3	4,0	3,3	3,3	3,4
Män	2,1	1,7	2,5	2,4	1,8	3,1	2,2	2,5	1,9
Alla 30–49 år	1,7	1,4	2,2	2,3	2,3	2,3	2,6	3,3	1,5
Kvinnor 30–49 år	1,8	1,7	2,0	2,9	3,0	2,7	3,7	4,5	2,1
Män 30–49 år	1,6	1,1	2,3	1,8	1,6	2,0	1,7	2,1	1,1
Alla 50 år och äldre	3,9	2,9	6,7	3,7	3,0	4,8	2,9	2,4	3,6
Kvinnor 50 år och äldre	3,7	3,1	5,0	4,2	3,6	5,4	3,0	2,0	4,7
Män 50 år och äldre	2,7	2,6	2,8	3,2	2,1	4,4	2,8	2,9	2,7
Totalt	2,4	2,1	2,9	3,0	2,6	3,5	2,7	2,9	2,5

Källa: Palasso och Polismyndigheten.

Praktik för nyanlända arbetssökande och personer med funktionsnedsättning

Ekobrottsmyndigheten har under året arbetat med regeringsuppdragen att ta emot nyanlända arbetssökande och personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik. Myndigheten har identifierat arbetsuppgifter, framförallt inom administrativt stöd, där praktikplats skulle kunna erbjudas. I samarbete med Arbetsförmedlingen har arbete pågått med matchning av lämpliga kandidater, men ingen praktikant har kunnat beredas plats. Myndigheten har i stället anställt tre personer med stöd från Arbetsförmedlingen genom nystartsjobb och lönebidrag. Det har minskat möjligheterna att ta emot praktikanter. Möjligheterna att erbjuda praktikplatser har även försvårats under pandemin.

Jämställdhetsintegrering

Enligt 2 § förordningen med instruktion för Ekobrottsmyndigheten ska myndigheten tillämpa ett jämställdhetsperspektiv i utförandet av sina uppgifter.

Ekobrottsmyndigheten har fortsatt arbetet med jämställdhetsintegrering. Under föregående år inriktades arbetet på att ta fram målbilder och metoder för arbetet. En analys av brottsligheten har påbörjats som bl.a. syftar till att med hjälp av statistik identifiera om det finns skillnader mellan könen och bemötandet av personer med olika kön i det brottsutredande arbetet. Initialt visar undersökningen på att det inte finns några större skillnader mellan hur män och kvinnor bemöts av myndigheten i den brottsbekämpande verksamheten. En närmare analys av resultatet behöver emellertid göras innan några säkra slutsatser kan dras.

Myndigheten har fortsatt att delta och bidra i nätverket för jämställdhetsintegrering som Jämställdhetsmyndigheten samordnar. Vidare har kontakter och erfarenhetsutbyten genomförts med andra samordnare inom rättskedjan såsom Brottsförebyggande rådet, Domstolsverket, Kriminalvården, Polismyndigheten, Tullverket och Åklagarmyndigheten.

Säkerhet

Ett fortsatt arbete har bedrivits med det systematiska säkerhetsarbetet, som omfattar fysiskt säkerhet, personalsäkerhet och informationssäkerhet. En viktig aspekt av arbetsmiljön är att Ekobrottsmyndigheten är en trygg och säker arbetsplats. Åklagare och poliser är utsatta yrkesgrupper. I myndighetens incidentrapporteringsystem där medarbetare bl.a. kan anmäla händelser såsom otillåten påverkan i form av hot, våld, och trakasserier riktat mot medarbetare återfinns endast ett mindre antal rapporter och är på oförändrad nivå jämfört med tidigare år. I den medarbetarundersökning som har genomförts på myndigheten i slutet på året, har frågor om säkerhet och trygghet ställts.

Arbetet med skydd av medarbetare har pågått fortlöpande genom såväl förebyggande säkerhetsåtgärder, som individuellt anpassade säkerhetsåtgärder vid uppkomna händelser. Inom ramen för det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet har Ekobrottsmyndigheten deltagit i ett myndighetsgemensamt projekt för att utveckla medarbetarskyddet. Arbetet har resulterat i ett gemensamt ramverk för medarbetarskydd med en gemensam grundsyn på begrepp och åtgärder samt ett utbildningsmaterial som riktar sig till medarbetare på myndigheterna.

En intern granskning av det övergripande informationssäkerhetsarbetet har genomförts med utgångspunkt från Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter på informationssäkerhetsområdet. En rapport med förslag på åtgärder har sammanställts där säkerhetsnivån generellt har bedömts vara godtagbar (EBM2021-185). De behov av åtgärder som har lyfts fram är förbättringar i det systematiska arbetet inklusive riskanalyser.

2.6 Tabellbilaga utredning och lagföring

Inflöde (inkomna ärenden och brottsmisstankar)

Inkomna ärenden per ärendetyp.

	2021	2020	2019	2018
Mängdärenden	2 984	5 123	4 118	6 643
<i>Varav årsredovisningsärenden</i>	93	2 060	1 383	3 976
Projektärenden	4 053	3 538	2 904	2 952
Särskilt krävande ärenden	198	116	118	133
Övriga ärenden	238	741	272	231
Totalt	7 473	9 518	7 412	9 959

*Under utredningens gång kan projektärenden av större omfattning och komplexitet omregistreras till särskilt krävande ärenden.

Källa: Cåsa.

Antal inkomna brottsmisstankar per brottstyp.

Brottstyp	2021	2020	2019
Skattebrott	13 996	14 168	17 251
Bokföringsbrott	17 886	22 801	19 267
Bedrägeri och förskingring	985	967	12 748
Osann utsaga och förfalskning	293	402	294
Brott mot aktiebolagslagen	609	573	623
Marknadsmissbruk	497	285	259
Penningtvättsbrott	853	704	910
Bidragsbrott	30	12	19
Tullbrott	83	49	41
Övriga brott	804	388	128
Totalt	36 036	40 349	51 540
Kvinna	6 186	6 672	6 821
Man	28 987	32 455	43 884
Okänd	863	1 222	838

Källa: Cåsa.

Balanser och genomströmningstider

Antal ärenden i arbetsbalans per ärendetyp.

	2021	2020	2019
Mängdärenden	340	554	574
Varav årsredovisningsärenden	3	138	229
Projektärenden	2 172	2 075	1 912
Särskilt krävande ärenden	324	269	244
Övriga ärenden	0	99	30
Totalt	2 836	2 997	2 760

Källa: Cåsa.

Ålder för brottsmisstankar i arbetsbalans*, medelvärde i dagar per ärendetyp.

	2021				2020				2019			
	Totalt	Kvinna	Man	Okänd	Totalt	Kvinna	Man	Okänd	Totalt	Kvinna	Man	Okänd
Mängdärenden	82	76	84	53	175	210	166	98	135	142	133	278
Varav årsredovisningsärenden	513	–	513	–	582	567	586	–	291	290	291	277
Projektärenden	201	188	204	163	225	245	221	163	253	233	258	150
Särskilt krävande ärenden	421	408	425	236	585	535	594	214	510	507	513	303
Övriga ärenden	–	–	–	–	169	217	147	16	183	133	222	–
Totalt	267	256	271	171	330	308	335	163	330	289	340	198

*Till arbetsbalansen räknas brottsmisstankar i kategorierna: förundersökning ej inledd, förundersökning pågår eller förundersökning redovisad.

Källa: Cåsa.

Genomströmningstid för brottsmisstankar från anmälan till beslut*, medelvärde i dagar per ärendetyp.

	2021				2020				2019			
	Totalt	Kvinna	Man	Okänd	Totalt	Kvinna	Man	Okänd	Totalt	Kvinna	Man	Okänd
Mängdärenden	53	61	54	12	142	150	143	114	80	84	82	47
Varav årsredovisningsärenden	619	560	637	664	499	499	500	486	272	302	274	185
Projektärenden	174	189	172	88	202	201	203	117	247	226	252	190
Särskilt krävande ärenden	567	544	572	243	468	414	477	467	297	412	278	1 108
Övriga ärenden	155	270	135	1	151	198	151	13	96	56	110	8
Totalt	243	240	248	46	239	230	245	118	234	221	233	370

*En brottsmisstanke räknas som beslutad efter att en åklagare har fattat beslut att lagföra, skriva av eller på annat sätt avsluta en brottsmisstanke i ett ärende.

Källa: Cåsa.

Utflöde (Avslutade ärenden och brottsmisstankar)

Antal avslutade ärenden per ärendetyp.

	2021	2020	2019
Mängdärenden	3 187	5 215	4 322
Varav årsredo- visningsärenden	254	2 176	1 577
Projektärenden	3 881	3 248	2 956
Särskilt krävande ärenden	359	220	267
Övriga ärenden	272	649	252
Totalt	7 699	9 332	7 797

Källa: Cåsa.

Beslutade brottsmisstankar per ärendetyp.

	2021	2020	2019
Förundersökning inleds ej, förundersökningsbegränsning	8 845	10 064	8 538
Förundersökning inleds ej, övriga skäl	5 739	8 235	7 324
Summa förundersökning inleds inte	14 584	18 299	15 862
Förundersökning läggs ned, förundersökningsbegränsning	4 756	4 937	4 760
Förundersökning läggs ned, bristande bevisning	7 657	6 887	8 912
Förundersökning läggs ned, övriga skäl	4 258	4 007	5 999
Summa förundersökning läggs ned	16 671	15 831	19 671
Åtal väcks ej, bristande bevisning	199	243	500
Åtal väcks ej, övriga skäl	147	202	176
Summa åtal väcks ej	346	445	676
Strafföreläggande	1 387	1 532	1 570
Åtalsunderlåtelse	57	39	11
Åtal	4 230	4 684	16 294
Summa lagföringsbeslut	5 674	6 255	17 875
Brottsmisstanke avslutas	933	1 528	1 446
Övriga beslut	15	95	41
Summa administrativa beslut	948	1 623	1 487
Totalt	38 223	42 453	55 571
Kvinna	6 473	6 845	6 948
Man	30 940	34 413	47 493
Okänd	810	1 195	1 130

Källa: Cåsa.

	2021				2020				2019			
	Totalt	Kvinna	Man	Okänd	Totalt	Kvinna	Man	Okänd	Totalt	Kvinna	Man	Okänd
Antal personer med avslutade beslut per kön.	10 085	1 991	7 739	355	11 244	2 012	8 711	521	10 948	1 822	8 753	373
Antal personer med lagföringsbeslut per kön.	2 092	383	1 708	*	2 105	371	1 734	–	1 963	310	1 653	–
Andel personer med lagföringsbeslut per kön.	20 %	19 %	21 %	*	18 %	18 %	18 %	–	18 %	17 %	19 %	–

*Om antalet understiger 5 för något kön så redovisas inte könsfördelningen av integritetsskäl.

Källa: Cåsa.

Avslutade häktningar och restriktioner

Antal avslutade häktade personer varav avslutade häktade personer med restriktion första häktningsdagen per åldersgrupp.

	2021	2020	2019
Häktade personer	82	75	59
varav 15–17 år	–	–	–
varav 18–20 år	–	–	–
varav 21 eller äldre	82	75	59
Antal personer med restriktion	69	58	50
varav 15–17 år	–	–	–
varav 18–20 år	–	–	–
varav 21 eller äldre	69	58	50

Källa: Kriminalvården.

Antal avslutade häktade personer varav avslutade häktade personer med restriktion första häktningsdagen per kön.

	2021	2020	2019
Häktade personer	82	75	59
Kvinna	8	6	4
Man	74	69	55
Antal personer med restriktion	69	58	50
Kvinna	*	*	*
Man	*	*	*

*Redovisas ej p.g.a integritetsskäl.

Källa: Kriminalvården.

Tid avslutade häktade personer.

	2021				2020				2019			
	Totalt	Kvinna	Man	Okänd	Totalt	Kvinna	Man	Okänd	Totalt	Kvinna	Man	Okänd
Medelvärde	117	72	122	–	85	25	90	–	111	61	115	–
Längsta häktestiden	553	335	553	–	635	49	635	–	589	154	589	–

Källa: Kriminalvården.

Brottsutbyte

Framställda tillgångsinriktade yrkanden vid åtal, belopp (tkr) och antal.

	2021		2020		2019	
Typ av yrkande	Belopp	Antal	Belopp	Antal	Belopp	Antal
Skadestånd	13 961	14	16 966	11	65 031	14
Företagsbot	71 265	155	85 745	152	57 282	250
Förverkande	17 633	23	280 690	57	44 912	9
Utvidgat förverkande	15 627	10	1 253	8	29 739	1
Totalt	118 487	202	384 654	228	196 964	274

Källa: Cåsa.

Antal bifallna tillgångsinriktade yrkanden i domstol, belopp (tkr) och antal.

	2021		2020		2019	
Typ av yrkande	Belopp	Antal	Belopp	Antal	Belopp	Antal
Skadestånd	19 512	6	52 636	13	15 131	4
Företagsbot	19 055	131	4 930	86	12 324	162
Förverkande	7 471	24	306 170	12	4 915	6
Utvidgat förverkande	56	2	0	0	345	2
Totalt	46 093	163	363 736	111	32 715	174

Källa: Manuell redovisning.

Penningtvätt

Antal lagförda misstänkta personer enligt lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

	2021	2020	2019
Penningtvätt	52	31	15
Näringspenningtvätt	73	48	31
Totalt*	119	76	39
Kvinna	30	14	6
Man	89	62	33
Okänd	–	–	–

* Totalsumman kan vara mindre än summan inom respektive kategori, eftersom en misstänkt kan lagföras för både penningtvätt och näringspenningtvätt.

Källa: Cåsa.

Antal lagförings- och avskrivningsbeslut avseende brottsmisstankar enligt lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

	2021	2020	2019
Förundersökning inleds ej	122	155	181
Förundersökning läggs ned	327	278	291
Åtal väcks ej, bristande bevisning	11	–	–
Åtal väcks ej, övriga skäl	5	3	–
Strafföreläggande	–	–	–
Åtalsunderlåtelse	–	–	–
Åtal	346	206	51
Totalt	811	642	523
Kvinna	126	89	95
Man	680	552	369
Okänt	5	1	59

Källa: Cåsa.

Antal beslut om beslag, penningbeslag, förvar, kvarstad och förverkande i avslutade ärenden med misstanke enligt lagen (2014:307) om straff för penningtvåtsbrott.

Beslut	2021	2020	2019
Dispositionsförbud, beslag, penningbeslag, förvar eller kvarstad	34	18	21
Förverkande	11	6	2
Totalt	45	24	23

Källa: Manuell redovisning.

Antal inkomna och utgående ansökningar och order om internationellt rättsligt bistånd.

Typ av ansökan/order	2021	2020	2019
Inkommen ansökan om rättslig hjälp	15	7	23
Inkommen europeisk utredningsorder	42	50	46
Utgående ansökan om rättslig hjälp	68	43	67
Utgående europeisk utredningsorder	138	96	94
Totalt	263	196	230

Källa: Cåsa.

Utredningsstöd vid Skatteverkets skattebrottsenhet (SBE).

	2021		2020		2019	
Utredningsstöd SBE:	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
Antal ärenden inledd fu						
Mängdärenden	66	946	99	1 515	96	1 220
Projektärenden	1 054	1 841	1 006	1 772	899	1 474
Särskilt krävande ärenden	120	219	89	152	85	157
Övriga ärenden	–	24	21	128	15	35
Totalt	1 240	3 030	1 215	3 567	1 095	2 886
Dagar pågående fu medelvärde						
Mängdärenden	130	68	73	99	84	84
Projektärenden	228	150	246	177	276	206
Särskilt krävande ärenden	451	339	487	603	486	557
Övriga ärenden	–	–	234	89	167	101
Totalt	312	203	319	299	347	309

Källa: Cåsa.

3. Finansiell redovisning

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	60 000	55 000	55 000	50 000	50 000
Utnyttjad inkl. finansiell leasing	39 220	41 403	37 533	36 806	36 471
Kredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad	40 000	37 000	34 000	33 500	31 500
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret**					
Ränteintäkter	0	0	0	0	0
Räntekostnader	0	4	175	243	238
Avgiftsintäkter					
Utfall, disponibla intäkter	1 414	721	833	1 595	160
Utfall, ej disponibla intäkter	421	48	490	0	444
Anslagskredit					
Beviljad i regleringsbrev	22 335	22 083	20 566	20 310	19 453
Utnyttjad	0	0	0	0	6 838
Anslag					
Ramanslag					
Anslagssparande	6 978	11 591	18 418	16 443	0
Personal					
Antal årsarbetskrafter egna anställda	379	358	336	333	338
Medelantal egna anställda	412	391	374	370	378
Antal årsarbetskrafter polisanställda*	232	225	226	211	212
Medelantal polisanställda*	243	247	237	233	235
Driftkostnad per årsarbetskraft					
Driftkostnad per årsarbetskraft egna anställda	2 027	2 043	2 033	1 991	1 927
Driftkostnad per årsarbetskraft inkl. polisanställda*	1 257	1 255	1 215	1 219	1 184
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	0	0	0	0	0
Balanserad kapitalförändring	0	0	0	0	0

*Poliser anställda av Polismyndigheten som arbetar vid Ekobrottsmyndigheten.

Lönekostnad polisanställda	186 830	182 503	170 840	161 056	157 740
----------------------------	---------	---------	---------	---------	---------

**Ränteintäkter tidigare år har justerats till 0 kr. Tidigare års redovisade ränteintäkter avsåg lånekonto hos Riksgälden.

Resultaträkning

(tkr)	Not	2021	2020
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	778 902	742 919
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	1 414	721
Intäkter av bidrag	3	3 623	2 639
Finansiella intäkter		4	31
Summa		783 943	746 310
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-412 486	-385 873
Kostnader för lokaler		-70 273	-68 443
Övriga driftkostnader	5	-285 513	-277 193
Finansiella kostnader		-13	-38
Avskrivningar		-15 658	-14 763
Summa		-783 943	-746 310
Verksamhetsutfall		0	0
Uppbördsverksamhet			
Uppbörd intäkter av andra ersättningar	6	421	48
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-421	-48
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

Balansräkning

(tkr)	Not	2021-12-31	2020-12-31
Tillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	7	506	535
Rättigheter och andra immateriella tillgångar	8	0	315
Summa		506	850
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	9	13 781	17 455
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	10	25 216	23 176
Summa		38 997	40 631
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		148	6
Fordringar hos andra myndigheter	11	5 802	4 106
Övriga kortfristiga fordringar		55	17
Summa		6 005	4 129
Periodavgränsningsposter	12		
Förutbetalda kostnader		20 600	17 317
Övriga upplupna intäkter		0	293
Summa		20 600	17 610
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	13	-5 189	-9 582
Summa		-5 189	-9 582
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	14	79 138	81 479
Beslagtagna medel	15	29 223	26 534
Summa		108 361	108 013
Summa tillgångar		169 280	161 651

(tkr)	Not	2021-12-31	2020-12-31
Kapital och skulder			
Myndighetskapital	16		
Statskapital		48	48
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0	0
Summa		48	48
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	17	941	910
Övriga avsättningar	18	5 388	5 371
Summa		6 329	6 281
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	19	38 896	40 520
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	20	42 537	35 035
Leverantörsskulder		11 571	14 240
Övriga kortfristiga skulder	21	36 354	34 030
Summa		129 358	123 825
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	22	33 545	30 928
Oförbrukade bidrag	23	0	569
Summa		33 545	31 497
Summa kapital och skulder		169 280	161 651

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (tkr)

Anslag	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
Utgiftsområde 04 Rättsväsendet					
1:4 Ekobrottsmyndigheten (Ramanslag)					
ap. 1 Ekobrottsmyndigheten (ram)	11 591	774 509	786 100	779 122	6 978
Summa	11 591	774 509	786 100	779 122	6 978

Finansiella villkor

Anslagskredit = 22 335 tkr

Utgiftsområde 4. Rättsväsendet

1:4 Ekobrottsmyndigheten (Ramanslag)

ap.1 Ekobrottsmyndigheten (ram)

Redovisning mot inkomsttitel (tkr)

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster
2811 123 Övriga inkomster av statens verksamhet	-	421
Summa	-	421

Årets övriga inkomster av statens verksamhet avser förverkade beslagtagna medel efter dom.

Tilläggsupplysningar och noter

Belopp i tusental kronor där ej annat anges. Summeringsdifferenser kan förekomma.

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Ekobrottsmyndighetens redovisning följer god redovisningssed och årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Bokföringen följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Brytdag

Av 10 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring framgår att alla myndigheter ska tillämpa en s.k. brytdag när den löpande bokföringen för perioden ska avslutas. Brytdagen för räkenskapsår 2021 inföll den 5 januari 2022. Efter brytdagen tillförs räkenskaperna främst bokslutstransaktioner som bland annat innefattar periodavgränsningsposter. Som periodavgränsningspost bokförs förutbetalda kostnader, upplupna intäkter, upplupna kostnader och förutbetalda intäkter vars belopp överstiger 100 tkr. Licenser och andra löpande månadskostnader redovisas den månad kostnaden uppstår så att anslagsbelastningen blir jämn över åren. Endast nytillkomna licenser vid årets slut och licenser som gäller över flera år vars belopp överstiger 100 tkr, periodiseras vid årsskiftet.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar definieras som tillgångar med ett anskaffningsvärde på minst 25 tkr och en ekonomisk livslängd som uppgår till minst tre år. Som anläggningstillgång klassificeras dessutom objekt som utgör en fungerande enhet och vars sammanlagda anskaffningsvärde uppgår till minst 25 tkr. Fr.o.m. år 2020 aktiveras förbättringsutgifter på annans fastighet om anskaffningsvärdet för ny-, till- och ombyggnader uppgår till minst 100 tkr samt balanserade utgifter för utveckling aktiveras om anskaffningsvärdet uppgår till minst 300 tkr.

Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. Avskrivningar görs på beräknad ekonomisk livslängd fr.o.m. den månad tillgången tas i drift. Bärbara datorer kostnadsförs direkt.

Tillämpade avskrivningstider

3–5 år	Immateriella anläggningstillgångar
3–10 år	Förbättringsutgifter på annans fastighet
3 år	Maskiner, datorer, servrar
5 år	Bilar
3 år	Finansiell leasing (bilar)
5 år	Möbler
3–5 år	Övriga inventarier

Fordringar och skulder

Fordringarna har tagits upp till de belopp med vilka de beräknas inflyta. Skulder har värderats till anskaffningsvärde respektive nominellt värde om ej annat anges i not. Fordringar och skulder i utländsk valuta har tagits upp till balansdagens kurs.

Avsättningar

Ekobrottsmyndigheten har gjort avsättningar för avtalade pensioner till personal som har beviljats delpension. Avsättningar har även gjorts för lokala omställningsmedel och trygghetsmedel enligt lokalt tecknade avtal mellan Ekobrottsmyndigheten och personalorganisationerna.

Uppgifter om ledande befattningshavare

Enligt 7 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska Ekobrottsmyndigheten uppge vilka uppdrag ledande befattningshavare har haft som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter och uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag. Myndigheten ska även redovisa de skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som har betalats ut till dessa personer under räkenskapsåret.

Namn	Uppdrag i andra statliga myndigheters styrelser och råd samt aktiebolagsstyrelser	Ersättning och förmåner 2021 (tkr)
Generaldirektör		
Monica Rodrigo		1 452
Ordinarie ledamöter i Ekobrottsmyndighetens insynsråd		
Lena Egelin		6
Anders Hansson	Vällingebostäder AB	6
Anette Landén	Transportstyrelsen	6
Eric Leijonram		5
Leif Ljungholm		6
Maria Strömkvist	AB Samarkand 2015	6
Helene Thorgren		5

Noter

Resultaträkning (tkr)	2021	2020
Not 1 Intäkter av anslag		
Intäkter av anslag i resultaträkningen	778 902	742 919
Utgifter i anslagsredovisningen	-779 122	-742 942
Summa	-220	-23

Skillnaden beror på semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 som redovisats mot anslag enligt övergångsbestämmelsen till 12 § anslagsförordningen (2011:223).

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	141	291
Intäkter av övrigt	47	29
Vidarefakturerade kostnader	283	2
Realisationsvinst avyttring bilar	943	399
Summa	1 414	721

Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen består främst av intäkter för utlåning av personal till Åklagarmyndigheten samt försäljning av utbildningsjänster.

Årets vidarefakturerade kostnader avser främst ärendekostnader till Skattverket samt utdömda rättegångskostnader.

Not 3 Intäkter av bidrag		
Intäkter av bidrag från Arbetsmiljöverket	3 000	1 431
Intäkter av bidrag från Arbetsförmedlingen, anställningsstöd	623	329
Ersättning för höga sjuklönekostnader under coronapandemin april-juli 2020	0	879
Summa	3 623	2 639

Årets och föregående års bidrag från Arbetsmiljöverket avser arbete mot arbetslivskriminalitet. Föregående års oförbrukade bidrag har återbetalats och årets bidrag har utnyttjats i sin helhet genom ökade arbetsinsatser.

Not 4 Kostnader för personal		
Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag)	-250 070	-233 687
-varav arvoden till insynsråd och ej anställd personal	-216	-112
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier, andra avgifter enligt lag samt övriga personalkostnader.	-162 416	-152 186
Summa	-412 486	-385 873

Lönekostnaderna för polisanställda redovisas under övriga driftkostnader. Kostnaderna för egen personal har ökat totalt med 26 600 tkr. Ökningen förklaras av att antalet årsarbetskrafter ökat med 21 st, en lönerevision med 6 200 tkr, ökad kostnad för premiepensioner om 5 900 tkr samt en ökad semesterlöneskuld med 1 500 tkr.

(tkr)	2021	2020
Not 5 Övriga driftkostnader		
Polislöner	-186 830	-182 503
IT-tjänster	-44 097	-39 769
Övriga driftkostnader	-54 586	-54 921
Summa	-285 513	-277 193

De totala övriga driftkostnaderna har ökat med ca 8 300 tkr. Ökningen förklaras främst av ökade kostnader för polislöner med 4 300 tkr till följd av bl.a. en engångsutbetalning 3 900 tkr och upplupen lönerevision från 1 oktober 2021. Kostnader för IT-tjänster har ökat med ca 4 300 tkr och avser bl.a. nya och utökade licenser för IT-system.

Not 6 Intäkter av avgifter som inte disponeras		
Övriga intäkter av uppbördsverksamhet	421	48
Summa	421	48

Övriga intäkter avser förverkade beslagtagna medel efter dom.

Balansräkning (tkr)	2021-12-31	2020-12-31
Not 7 Balanserade utgifter för utveckling		
Ingående anskaffningsvärde	535	390
Årets anskaffningar/pågående	72	145
Summa anskaffningsvärde	607	535
Ingående ackumulerade avskrivningar	0	0
Årets avskrivningar	-101	0
Summa ackumulerade avskrivningar	-101	0
Utgående bokfört värde	506	535

Balanserade utgifter för utveckling avser utveckling av en ny extern webbplatsform som driftsattes i juli 2021.

Not 8 Rättigheter och andra immateriella tillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	5 808	5 808
Årets utrangeringar	-273	0
Summa anskaffningsvärde	5 535	5 808
Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 493	-4 283
Årets avskrivningar	-262	-1 210
Årets utrangeringar	220	0
Summa ackumulerade avskrivningar	-5 535	-5 493
Utgående bokfört värde	0	315

Not 9 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	43 100	39 349
Årets anskaffningar	1 402	7 655
Årets utrangeringar	-883	-3 904
Summa anskaffningsvärde	43 619	43 100
Ingående ackumulerade avskrivningar	-25 645	-23 655
Årets avskrivningar	-5 076	-4 858
Årets utrangeringar	883	2 868
Summa ackumulerade avskrivningar	-29 838	-25 645
Utgående bokfört värde	13 781	17 455

(tkr)	2021-12-31	2020-12-31
Not 10 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	68 162	61 415
Årets anskaffningar	12 682	12 140
Årets försäljningar/utrangeringar	-4 858	-5 393
Summa anskaffningsvärde	75 986	68 162
Ingående ackumulerade avskrivningar	-45 869	-42 403
Årets avskrivningar	-10 008	-8 221
Årets försäljningar/utrangeringar	4 783	4 755
Summa ackumulerade avskrivningar	-51 094	-45 869
Utgående bokfört värde	24 892	22 293
Finansiell leasing, bilar		
Ingående anskaffningsvärde	1 945	2 087
Årets anskaffningar	0	457
Årets försäljningar/utrangeringar	-1 488	-599
Summa anskaffningsvärde	457	1 945
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 062	-734
Årets avskrivningar	-211	-474
Årets försäljningar/utrangeringar	1 140	146
Summa ackumulerade avskrivningar	-133	-1 062
Utgående bokfört värde	324	883
Summa maskiner inventarier, installationer m.m.	25 216	23 176
Not 11 Fordringar hos andra myndigheter		
Fordran ingående mervärdesskatt	5 787	4 105
Övriga fordringar	15	1
Summa	5 802	4 106
Not 12 Periodavgränsningsposter		
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyreskostnader	16 773	16 474
Förutbetalda licens och supportavgifter	3 827	843
Summa	20 600	17 317
Övriga upplupna intäkter		
Upplupen intäkt	0	293
Summa	0	293
Summa periodavgränsningsposter	20 600	17 610

Ökningen av förutbetalda kostnader avser nytillkomna licens- och supportavgifter.

(tkr)	2021-12-31	2020-12-31
Not 13 Avräkning med statsverket		
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-11 591	-18 418
Redovisning mot anslag (+)	779 122	742 942
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-774 509	-736 115
Fordringar/Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-6 978	-11 591
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte redovisats mot anslag		
Ingående balans	2 009	2 032
Redovisning mot anslag under året enligt undantagsregeln	-220	-23
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte redovisats mot anslag	1 789	2 009
Uppbörd		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot inkomsttitel	-421	-48
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel	421	48
Fordran avseende uppbörd	0	0
Summa avräkning med statsverket	-5 189	-9 582

Not 14 Behållning Räntekonto i Riksgäldskontoret		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	79 138	81 479
Summa	79 138	81 479

Beviljad räntekontokredit för 2021 är 40 000 tkr. Under året har 0 kr utnyttjats.

Not 15 Kassa och bank		
Beslagtagna medel	29 223	26 534
Summa	29 223	26 534

Beslagtagna medel varierar mellan åren beroende på vilka pågående ärenden som myndigheten har vid årsskiftet.

Not 16 Förändring av myndighetskapital	Statskapital	Summa
Utgående balans 2020	48	48
Ingående balans 2021	48	48
Utgående balans 2021	48	48

Statskapital avser konst som har överförs från Statens Konstråd.

(tkr)	2021-12-31	2020-12-31
Not 17 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående avsättning	910	1 767
Årets pensionskostnad	729	-81
Årets pensionsutbetalningar	-698	-776
Utgående avsättning	941	910

Under året har fyra nya beslut fattats om delpension.

Not 18 Övriga avsättningar		
Avsättning till trygghetsmedel		
Ingående avsättning	5 371	4 938
Årets avsättning	746	694
Årets utnyttjade medel	-729	-261
Utgående övriga avsättningar	5 388	5 371

Not 19 Lån i Riksgäldskontoret		
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
Ingående balans	40 520	36 180
Under året nyupptagna lån	13 948	20 304
Årets amorteringar	-15 572	-15 964
Utgående balans	38 896	40 520

Beviljad låneram enligt regleringsbrev.

60 000 55 000

Efter upptaget lån i december har en bokslutspost (239 tkr) som avser förbättringsutgift på annans fastighet tillkommit.

Not 20 Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
Arbetsgivaravgifter	6 638	6 468
Åklagarmyndigheten	9 994	2 438
Försäkringskassan	531	531
Polismyndigheten	19 520	20 425
Statens tjänstepensionsverk	5 211	4 752
Övriga	643	421
Summa	42 537	35 035

Ökningen av skulden till Åklagarmyndigheten avser inköp av datorutrustning.

Not 21 Övriga kortfristiga skulder		
Personalens källskatt	6 816	6 633
Beslagtagna medel	29 223	26 534
Finansiell leasing	315	863
Summa	36 354	34 030

Beslagtagna medel varierar mellan åren beroende på vilka pågående ärenden som myndigheten har vid årsskiftet.

(tkr)	2021-12-31	2020-12-31
Not 22 Upplupna kostnader		
Semester- och löneskuld inklusive sociala avgifter	31 432	29 782
Upplupna polislöner	1 973	831
Övriga upplupna kostnader	140	315
Summa	33 545	30 928

Ökningen av upplupna polislöner beror på att två lönerrevisioner har slagits ihop för poliser som gäller fr.o.m. 1 oktober 2021.

Not 23 Oförbrukade bidrag		
Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	0	569
Summa	0	569
De inomstatliga bidragen förväntas tas i anspråk inom följande tidsintervall:		
– Inom tre månader	0	569
Summa	0	569

Föregående års oförbrukade bidrag från Arbetsmiljöverket avsåg medel för arbete mot arbetslivskriminalitet och återbetalades i början av 2021.

Ekobrottsmyndighetens ledningsgrupp

Bakre raden från vänster

Ann Lemne, stabschef

Gina Kezovska, avdelningschef Sydväst

Carsten Helland, avdelningschef Stockholm

Helena Norman, kommunikationschef

Torbjörn Rosén, polischef

Ylva Sundberg, HR-chef

Främre raden från vänster

Kristina Larsson, ekonomichef

Monica Rodrigo, generaldirektör

Anna Wallander, avdelningschef Nordöst

Katarina Tidén, överåklagare

Frånvarande

Stefan Lundmark, digitaliseringschef

Årsredovisningens undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 21 februari 2022

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Monica Rodrigo', written in a cursive style.

Monica Rodrigo
Generaldirektör

Foto:

Tobias Ohls, sid 6

Rickard Kihlström, sid 10, 40

Ann-Sofi Andersson, sid 20

Eurojust, sid 49

Mikael Gustavsen, sid 82

Illustration:

Johan Hallnäs, sid 8, 9, 10, 11, 12, 15, 22, 29, 35, 41

Övriga foton och illustrationer: Istockphoto

Tryckeri:

Åtta.45 Tryckeri AB

Ekobrottsmyndigheten
Swedish Economic Crime Authority

Box 22098, 104 22 Stockholm

Besöksadress: Hantverkargatan 15

Tel: 010-562 90 00

E-post: huvudregistrator@ekobrottsmyndigheten.se

www.ekobrottsmyndigheten.se